HEIPPA! 3

Tekstikirja - Textbok

Raija Kangassalo

Skolverket

Heippa! 3

Tekstikirja - Textbok

Raija Kangassalo

Piirrokset / Teckningar:
Merja Virtanen

Skolverket

Denna lärobok är tänkt att användas vid modersmåls-undervisning i finska och den sverigefinska kulturen i svenska skolor. Boken har utarbetats vid Finskt språk- och kulturcentrum, Mälardalens högskola, inom Skolverkets uppdrag 2008–2009 om stöd för utveckling och produktion av böcker och andra läromedel för de nationella minoriteterna.

Teckningar: Merja Virtanen
Grafisk form och foto: Kai Kangassalo
Tryckeri: Elanders Sverige AB
Heippa! Svensk-finsk lärobok 3 bestnr 10:1168
ISBN: 978-91-86529-07-9

Heippa!

Sisältö

FANTASY

1. On aika aloittaa taas koulu

On tullut elokuu, ja on aika aloittaa taas koulu. Kesä on ollut lämmin, ja on ollut mukava juosta metsissä, pelata palloa ja olla rannalla. Mutta on kiva, että koulu alkaa! Jos olisi aina vapaana, ei tietäisi, millaista on olla lomalla.

Nyt Jonnan luokan opettajana on taas Anneli. Hän ei ole enää äitiyslomalla. Muistatteko että, hänellä on nyt kaksi lasta, Pekka ja Hilma? Diegosta on tullut Samin luokan mentori, ja hän opettaa espanjaa. Espanjankielisille hän opettaa sitä äidinkielenä ja muille valinnaisena vieraana kielenä. Seija oli Jonnan ja Samin suomenopettajana Annelin äitiysloman aikana. Nyt hän on kolmosluokan opettaja, ja hän opettaa myös suomea suomenkielisille alaluokkalaisille.

Koulussa on paljon kieliä. Suurimman osan äidinkieli on ruotsi, mutta melko monella on eri äidinkieli. Osa oppilaista – ja opettajista – on siis monikielisiä. He ovat myös monikulttuurisia. Jonna ja Sami ovat kaksikielisiä. On tärkeää, että suomen kieltä ja muita kieliä opetetaan myös koulussa. Sillä tavalla kielten asema paranee – ja kaikillahan on oikeus kieleensä!

Pojat ovat tulossa koulusta ensimmäisenä koulupäivänä. On vielä lämmintä. Albin tulee vastaan.

– Heippa, lähetäänkö uimaan? Albin kysyy
– Oletko menossa uimaan? Mihin? Sami kysyy.
– Rantsuun. Merenrantaan.
– Ei kun mennään uimalaan! Merenrantaan on niin pitkä matka. Minun fillari on rikki, Sami sanoo.
– Joo, mennään! Käydään vain hakemassa uikkarit! Petri sanoo. Tavataan hetken päästä tässä!

on aika det är dags
aloittaa börja
on tullut har blivit
on ollut har varit **on olla** det är att vara
metsissä i skogar
rannalla på stranden **rantsuun*** till stranden
että att, för att
olisi det skulle vara
vapaana ledig
ei tietäisi man skulle inte veta
millainen hur(dan)
lomalla på semester
Jonnan luokan (här:) i Jonnas klass
opettajana (som) lärare
(ei) enää (inte) längre
äitiys/lomalla mammaledig
Samin luokan (här:) i Samis klass
mentori mentor
opettaa lära ut
espanjan/kielinen spansktalande
äidin/kielenä som modersmål
muille för andra
valinnaisena vieraana kielenä som ett språkval
suomen/opettajana (som) finsklärare
äitiys/loman aikana under mammaledighet
kolmos/luokan opettaja lärare i tredje klass
suomen/kielinen ala/luokkalainen finsktalande lågstadieelev

suurimman osan äidin/kieli modersmålet för de flesta
melko monella on ganska många har
eri äidin/kieli ett annat modersmål
osa oppilaista en del av eleverna
moni/kielinen flerspråkiga
moni/kulttuurinen flerkulturell
kaksi/kielinen tvåspråkig
opetetaan undervisas
sillä tavalla på det sättet
kielten asema språkens ställning
paranee blir bättre
kaikillahan on alla har ju
oikeus kieleensä rätt till sitt språk
olla tulossa/menossa vara på väg från/till
ensimmäisenä koulu/päivänä (på) den första skoldagen
tulla vastaan möta
lähetäänkö* uimaan? ska vi gå och bada?
meren/ranta havsstrand
ei kun mennään uimalaan! nej, vi går till friluftsbadet!
niin pitkä matka så lång väg
minun fillari* min cykel
rikki trasig
käydään vain hakemassa uikkarit! vi bara går och hämtar badbyxorna!
tavataan tässä! vi träffas här!
hetken päästä om en stund

2. Isä ajaa kolarin

Johanssonilla on huono auto. Isä on menossa huoltoasemalle, kun – voi kauhistus – hän ajaa kolarin! Kolari sattuu risteyksessä. Autot törmäävät toisiinsa. Toinen auto saa lommon, ja Johanssonin auton ovi menee rikki. Toista autoa ajaa vanha rouva, joka saa lievän aivotärähdyksen. Isä saa kuhmun otsaan. Onneksi hän ehtii väistää, eikä satu pahempia. No, vakuutuksesta saa korvauksen.

– Hmm, mä oon kyllä ajatellut ostaa uuden auton. Mitä te siihen sanotte?
– Joo! lapset huutavat.
– Mä haluun punasen auton! Ei kun hopeenvärisen! Jonna sanoo.
– Mä nopeen ja hyvän! Sami lisää.
– Ja mä semmosen jossa ei oo linnunkakkaa! sanoo Pikku-Liinu.

Auto maksaa paljon, ja auton osto on mietittävä tarkkaan. Iltaisin isä ja äiti juttelevat ja laskevat, kuinka paljon he voivat käyttää auton hankintaan. Myös autokaupassa he käyvät monta kertaa.
– Nyt me on päätetty! äiti kertoo eräänä päivänä. He hakevat auton yhdessä kotiin. He valitsevat ekoauton. Mutta he ostavatkin sinisen auton, eikä se taida olla nopea. Mutta hyvä se on, onhan se ekoauto.
– Enkä minä aja enää kolaria, sanoo isä.

Arvoituksia
Mitkä kanat eivät muni? – Porkkana ja lakana.
Mikä tiili osaa uida? – Krokotiili.
Mikä on maailman pienin häkki? – Hämähäkki.
Mikä on maailman suurin riisi? – Pariisi.

ajaa kolari krocka
huolto/asema servicestation, mack
voi kauhistus! vad hemskt!
sattua hända
risteys korsning **risteyksessä** i en korsning
törmätä toisiinsa kollidera med varandra
saada lommo få en buckla
Johanssonin auton ovi dörren på Johanssons bil
mennä rikki gå sönder
ajaa autoa köra bil
vanha rouva en gammal dam
joka som **jossa** där
lievä mild
aivo/tärähdys hjärnskakning
kuhmu bula
otsa panna
onneksi lyckligtvis
ehtiä hinna
väistää väja
pahempi värre
vakuutus försäkring
korvaus ersättning
mä oon kyllä ajatellut jag har nog tänkt
mitäs te siihen sanotte? vad säger om till det?
mä* haluun* jag vill
punanen* röd
ei kun* nej utan
hopeen/värinen* silverfärgad
nopee* snabb
semmonen* sådan

linnun/kakka* fågelbajs
maksaa kosta
auton osto bilköp
on mietittävä man måste fundera
tarkkaan noggrant
iltaisin på kvällarna
auton hankintaan till att skaffa bil
auto/kauppa bilaffär
monta kertaa många gånger
me on* päätetty*! vi har bestämt oss
eräänä päivänä en dag
eko/auto miljöbil
eikä se taida olla nopea och den kanske inte är snabb
onhan se den är ju
enkä minä aja enää kolaria och jag krockar inte mer
arvoitus gåta
mikä kana? vilket höns?
munia lägga ägg
porkkana morot
lakana lakan
tiili tegel
krokotiili krokodil
maailman pienin/suurin världens minsta/största
hämähäkki spindel
riisi ris
Pariisi Paris

3. Me otetaan teidät mukaan!

Anderssonit ovat lähdössä mökille. He tarvitsevat mukaan paljon: ruoat, vaatteet, lakanat, kirjat.
– Oletko ottanut kirjan ja piirustusvälineet? Siellä pitää olla kaikki mukana, äiti sanoo Jakelle.
– Oon oon, Jakke sanoo. Mutta oot sä ottanu mun kirjavan villapuseron? Haluan sen mukaan.
– Oot sä hakenu sukset varastosta? isä kysyy.
– En, mutta hae sinä ne! Muista ottaa sauvat myös! äiti sanoo.
– Otetaan Sinttu mukaan! Aliisa sanoo. Sille tulee muuten ikävä! Sinttu on Anderssonien kissa.
– Otetaan me se mukaan. Oletko löytänyt sen korin? äiti kysyy. Aliisa lähtee etsimään.
– Pidetään kiirettä! Olen sopinut Simon kanssa että lähdetään pilkille tänään. Olen luvannut hakea hänet.

Anderssonit pakkaavat auton täyteen. Myös perhenjäsenet pakkautuvat autoon. Mutta – hui kauhistus!
– kaikki eivät ole paikalla. Kenet he ovat unohtaneet?
– Ottakaa meidät mukaan! Aliisa huutaa kauhuissaan ulkoa. – Minut ja Sinttu!
– Tottakai me otetaan teidät mukaan, sinut ja Sinttu.

Kaikki ovat ikionnellisia, kun näkevät heidät, Aliisan ja Sintun. Ja niin lähdetään kohti mökkiä ja talvisia maisemia.

me otetaan* teidät mukaan! vi tar er med!
Anderssonit familjen Andersson
olla lähdössä vara i färd att åka
mökille till stugan
mukaan, **mukana** med
ruoat mat
vaate klädesplagg
ottaa ta **oletko ottanut**, **oot* sä* ottanu*** har du tagit
piirustus/välineet ritutrustning
pitää olla man måste ha
mun* min
kirjava villa/pusero flerfärgad ylletröja
hakea hämta **oot* sä* hakenu*** har du hämtat **hae sinä ne**! hämta du dem
sukset skidor
varasto förråd
sauvat stavar
otetaan Sinttu mukaan! vi tar Sinttu med oss!
sille tulee muuten ikävä! den börjar längta annars!
löytää hitta **oletko löytänyt**? har du hittat?
sen kori dess korg
lähteä etsimään gå och leta

pidetään kiirettä! vi ska skynda oss!
sopia bestämma **olen sopinut** jag har bestämt
lähdetään* pilkille vi går och pimplar
luvata lova **olen luvannut** jag har lovat
pakata packa
hänet honom
auton täyteen bilen full
perheen/jäsenet familjemedlemmar
pakkautua tränga sig
hui kauhistus! vad hemskt!
kaikki eivät ole paikalla alla är inte där
kenet vem?
unohtaa glömma **ovat unohtaneet** de har glömt
meidät oss
ulkoa utifrån
kauhuissaan förskräckt
minut mig
tottakai naturligtvis
sinut dig
iki/onnellinen mycket lycklig
heidät dem
lähdetään man åker iväg
kohti mökkiä mot stugan
talvinen maisema vinterlandskap

4. Miksi minä en löydä avainta?

Senni ja Silja ovat kotona leikkimässä avaimenkätkentää. Nyt on Sennin vuoro piilottaa avain. Hän panee sen kirjojen taakse.
– Selvä! hän huutaa. Voit tulla!
Silja rupeaa etsimään avainta mutta hän ei löydä sitä heti. Avainta ei löydy patterin ja seinän välistä, sitä ei löydy sängyn alta eikä naulakon päältä. Missä se on? Ahaa, se on varmaan olohuoneessa! Hän etsii avainta monesta paikasta, sohvan takaa ja kirjahyllyn päältä, mutta ei löydä sitä.
– Miksi minä en löydä avainta? hän tiuskaisee. – Tästä ei tule mitään! Mutta lopulta hän löytää avaimen kirjojen takaa. – Onko tuo avain? Kyllä se on! Nyt on Siljan vuoro kätkeä avain. Mihin hän sen kätkisi?

Silja kätkee avaimen, ja Senni alkaa etsiä sitä. Hän ei löydä avainta, vaikka etsii kauan. Hän katsoo keittiöstä ja kylpyhuoneesta, mutta ei näe avainta missään. Lopulta hän huutaa: – Hih! Löytyi! Arvaatko mistä se löytyi? Käännä kirja ylösalaisin, niin löydät vastauksen.

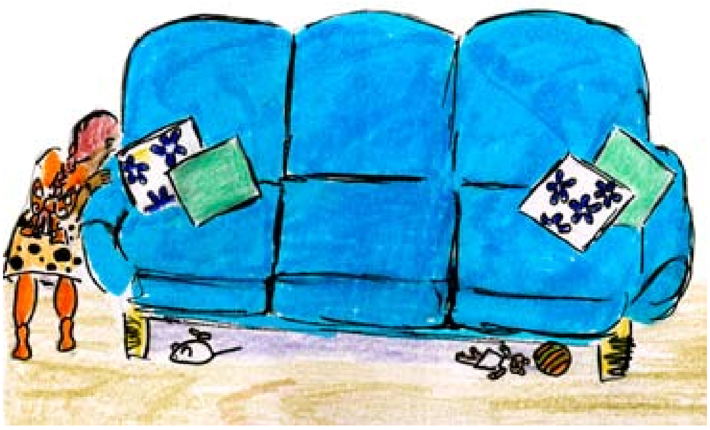
Arvoitus
– Mikä on nopeuden huippu?
– Kun pudottaa pallon kerrostalon katolta ja juoksee alas ottamaan kopin.

Se löytyy Sennin koululaukun alta!

olla leikkimässä vara och leka
avaimen/kätkentä gömma nyckeln
Sennin vuoro Sennis tur
kirjojen taakse backom böcker
selvä! klart!
ruveta etsimään börja leta
avainta ei löydy man hittar inte nyckeln
patterin ja seinän välistä mellan elementet och väggen
sängyn alta under sängen
eikä och – inte
naulakon päältä på hatthyllan
olo/huone vardagsrum
etsiä monesta paikasta leta i många ställen
sohvan takaa bakom soffan
kirja/hyllyn päältä på bokhyllan
tiuskaista snäsa
tästä ei tule mitään! det här blir ingenting!
lopulta till slut
kirjojen takaa bakom böckerna

kyllä se on! nog är den det!
kätkeä gömma
mihin hän sen kätkisi? var skulle hon gömma den?
vaikka trots att
kauan länge
katsoa keittiöstä titta i köket
kylpy/huone badrum
(ei) missään någonstans
löytyi! jag fann den!
arvata gissa
mistä se löytyi? var fanns den?
käännä kirja ylös/alaisin vänd boken upp och ner
nopeuden huippu toppen av snabbhet
pudottaa fälla
kerros/talon katolta från taket på ett höghus
juosta ottamaan springa för att ta
alas ner
koppi lyra
löytyä koulu/laukusta finnas i skolväskan

5. Roope on jo lukenut kirjan

Roope on kova lukemaan kirjoja, ja hän lukee nopeasti. Usein hän on jo lukenut koko kirjan, kun muut ovat vasta aloittamassa sitä. Kirjastosta hän on lukenut melkein kaiken. Nyt hän on lukemassa jännittävää fantasiakirjaa.

Myös Aino on kova lukemaan. Juuri nyt hän on lukemassa kirjaa pienestä prinsessasta. Hän lukee ja lukee eikä huomaa, että aika kuluu. Ja hän saattaa myöhästyä koulusta, koska hän lukee kirjaa.

Ainon isä on ahkera lukemaan lehteä. Aamulla hän lukee lehden jo sängyssä. Hän saattaa lukea lehteä niin kauan, että melkein myöhästyy töistä.

Jonna on hyvä piirtämään. Juuri nyt hän on piirtämässä isoa piirustusta satulinnasta. Hän on piirtänyt piirustusta monta päivää. Kun hän saa piirustuksen valmiiksi, opettaja panee sen seinälle, niin että kaikki näkevät sen.

Myös Roope on hyvä piirtämään. Juuri nyt hän on piirtämässä sarjakuvaa avaruusseikkailusta. Kun hän saa sarjakuvan valmiiksi, se ilmestyy luokkalehdessä.

Kirjastossa:
Aino: Tarvitsen uuden lainauskortin.
Kirjastonhoitaja: Eikö sinulla ole korttia?
Aino: Olen hukannut kortin. Unohdin sen varmaan mökille.
Kirjanhoitaja: Odota vähän! Kirjoitan sinulle uuden kortin.
Jonna tulee: Hei Aino!
Aino: Hei Jonna! Odota minua. Kirjastonhoitaja on juuri kirjoittamassa minulle uutta lainauskorttia. Olen hukannut vanhan.

lukea läsa **on lukenut** han/hon har läst
kova lukemaan flitig på att att läsa
nopeasti snabbt
koko hela
olla aloittamassa hålla på att börja
vasta först
kirjasto bibliotek **kirjastosta** från biblioteket
melkein nästan
olla lukemassa hålla på att läsa
jännittävä spännande
fantasia/kirja fantasibok
juuri just
pieni prinsessa en liten prinsessa
huomata upptäcka
aika kuluu tiden går
saattaa kunna
myöhästyä koulusta komma för sent till skolan
koska eftersom
ahkera flitig
lehti tidning

sänky säng
niin kauan så länge
hyvä piirtämään bra på att rita
olla piirtämässä hålla på att rita
piirustus teckning
satu/linna sagoslott
piirtää rita **on piirtänyt** hon/han har ritat
monta päivää i flera dagar
saada valmiiksi få färdigt
sarja/kuva serie
avaruus/seikkailu rymdäventyr

ilmestyä komma ut
luokka/lehti klasstidning
lainaus/kortti lånekort
kirjaston/hoitaja bibliotekarie
hukata tappa bort **olen hukannut** jag har tappat bort
unohtaa mökille glömma på stugan
odota vähän! vänta lite!
odota minua! vänta på mig!
olla kirjoittamassa hålla på att skriva

6. Olivia odottaa bussia

Olivia aikoo mennä kaupunkiin bussilla. Hän odottaa bussia pysäkillä, kun kuljetuspalvelun taksi pysähtyy. Kuljettaja kysyy tietä mummon luo. Olivia neuvoo häntä. He puhuvat ruotsia.

Perillä kuljettaja auttaa mummoa. Mummon on vaikea kulkea portaissa, sillä hänellä on jalka kipeänä. Olivia odottaa edelleen bussia, kun taksi kuljettaa mummoa.
– Pysähdytään! mummo sanoo, kun hän huomaa Olivian pysäkillä.
– Haluatko kyytiä? hän kysyy Olivialta. Olivia tulee mielellään kyytiin. He alkavat mummon kanssa pälpättää suomea.
– Mitä? Puhutko sinä suomea? kuljettaja kysyy suomeksi.
– Niinpä niin! Ei suomalaista huomaa, jos ei kuule mitä kieltä hän puhuu. Mutta me suomalaiset puhutaan aina suomea, kun on sopiva tilaisuus, eikö niin?

***

– Mitä sinä pelkäät? – Pelkään isoa koiraa ja maailmanloppua. Ja että ruokalasta loppuu ruoka, kun on hyvää ruokaa.
– Mitä sinä harrastat? – Harrastan jalkapalloa ja kitaransoittoa.
– Mitä sinä rakastat? – Rakastan aurinkoa ja polskuttelua rantavedessä.
– Mitä sinä vihaat? – Vihaan kassajonoa kun on kiire.

Arvoitus
– Mikä on laiskuuden huippu?
– Että näkee unta mutta ei viitsi katsoa sitä.

odottaa bussia vänta på buss
aikoa tänka, ska
pysäkki hållplats
kuljetus/palvelun taksi färdtjänstens taxi
pysähtyä stanna
kuljettaja chaufför
kysyä tietä fråga om vägen
mummon luo till farmor
neuvoa ge råd, vägleda
puhua ruotsia tala svenska
perillä framme
auttaa hjälpa
mummon on vaikea farmor har svårt
kulkea portaissa gå i trappan
sillä för
hänellä on jalka kipeänä hon har ont i benet
edelleen fortfarande
kuljettaa transportera
pysähdytään! vi stannar!
haluatko kyytiä? vill du ha skjuts?
tulla kyytiin åka med
mielellään gärna
pälpättää babbla
niinpä niin! så är det!
ei suomalaista huomaa man upptäcker inte en finne

jos ei kuule om man inte hör
me suomalaiset puhutaan* vi finländare talar
sopiva tilaisuus ett lämpligt tillfälle
eikö niin? eller hur?
pelätä vara rädd för
maailman/loppu världens undergång
ruokalasta loppuu ruoka maten tar slut i matsalen
harrastaa ha som hobby
jalka/pallo fotboll
kitaran/soitto gitarr(spel)
rakastaa älska
aurinko solen
polskuttelu plaskande
ranta/vedessä i strandvattnet
vihata hata
kassa/jono kassakö
kiire bråttom
laiskuuden huippu toppen av lathet
nähdä unta drömma
ei viitsi katsoa ids inte se

7. Mihin Söpö on mennyt?

Eräänä päivänä Söpöä ei löydy mistään. Se on hävinnyt. Jonna ja Sami etsivät joka paikasta. Se on syönyt, koska ruokakuppi on tyhjä. Jonna ja Sami eivät ole muistaneet vaihtaa alustaa, mutta ei Söpö varmaan sen takia ole kadonnut. Mihin se on mennyt? Jospa se on päässyt ulos! Jonna menee pihalle ja etsii sieltä. Hän käy kysymässä naapurista:

– Oletteko nähneet Söpöä?
– Ei sitä ole näkynyt. Onko se hukassa? naapuri ihmettelee.
– Oletko katsonut autotallista? Sami kysyy.
– Ei se varmaan ole tullut ulos, Jonna tuumaa ja menee takaisin sisälle.

Sillä aikaa Sami on käynyt katsomassa metsästä, mutta ei ole löytänyt Söpöä.

– Tule katsomaan! Jonna sanoo, kun Sami tulee sisälle. He menevät äidin ja isän makuuhuoneeseen. Ja siellä Söpö on! Se on hypännyt äidin ja isän sänkyyn ja on nukahtanut. Se on nukkunut monta tuntia ja katsoo nyt unisena heitä.

Kun äiti tulee töistä, Jonna ja Sami ovat vaihtaneet Söpön alustan.
– Kylläpä te olette olleet ahkeria! äiti toteaa, ja Jonna ja Sami vilkaisevat toisiaan ja hymyilevät.

mennä gå, åka **on mennyt** den har gått
eräänä päivänä en dag
Söpöä ei löydy man kan inte hitta Söpö
(**ei**) **mistään** (inte) någonstans
hävitä försvinna **on hävinnyt** den har försvunnit
etsiä leta **etsiä sieltä** leta där
joka paikka överallt
syödä äta **on syönyt** den har ätit
ruoka/kuppi matskål
tyhjä tom
muistaa komma ihåg **eivät ole muistaneet** de har inte kommit ihåg
vaihtaa byta
alusta underlägg
kadota försvinna **ei ole kadonnut** den har inte försvunnit
sen takia för det
jospa kanske
päästä komma **on päässyt** den har kommit
ulos ut
käydä kysymässä gå och fråga
naapuri granne
nähdä se **oletteko nähneet**? har ni sett till?
näkyä synas **ei sitä ole näkynyt** den har inte synts till
onko se hukassa? är den försvunnen?

ihmetellä förundra sig
auto/talli garage
tulla komma **ei se ole tullut** den har inte kommit
tuumata fundera
sisälle in
sillä aikaa under tiden
tule katsomaan! kom och se!
äidin ja isän makuu/huone mammas och pappas sovrum
hypätä hoppa **on hypännyt** den har hoppat
nukahtaa somna **on nukahtanut** den har somnat
nukkua sova **on nukkunut** den har sovit
monta tuntia i flera timmar
unisena sömnig
kylläpä te olette olleet ahkeria! oj vad ni har varit flitiga!
todeta konstatera
vilkaista kasta en blick
toisiaan på varandra
hymyillä le

8. Kortteja ja sähköpostiviestejä

Sandra on Suomessa lomalla veljensä kanssa. Tässä on heidän korttinsa Suomesta.

kortti kort
sähkö/posti/viesti e-postmeddelande
veljensä kanssa med sin bror
heidän korttinsa deras (vy)kort
terveisiä Suomesta! hälsningar från Finland!
me ollaan* käyty* poimimassa vi har varit och plockat
marja bär
serkkujen kanssa med kusinerna
on* käyty* uimassa vi har varit och badat
joka päivä varje dag
ollaan* käyty* ongella vi har varit och metat
täti moster/faster
ostaa köpa **on ostanut** hon/han har köpt
meille till oss
turva/liivi flytväst
kun* eftersom
pelätä vara rädd för
me pudotaan* vi ramlar ned
ilma luft, väder
paitsi förutom
viikon päästä om en vecka
Eino-sedän kyydissä med farbror Eino
voikaa hyvin! må så bra!
toivoa önska
onnittelu/kortti gratulationskort

Tässä on onnittelukortti Sandralta Senni-serkulle hänen synttärinään:

Tässä on Sandran sähköpostiviesti eli meili Sennille Suomeen:

Hei Senni! Oli kiva käyä Suomessa. Kiitos kaikesta! Tule sinä vuorostas tänne!
Voiaan yhessä käyä Göteborgissa ja muualla länsirannikolla. Mietitään!
Sandra

Ja näin Senni vastaa:

Heippa! Mä en saa yksin matkustaa laivalla eikä aikuset joua. Mutta tulen jos vaan pääsen. Suunnitellaan!
Senni

hänen synttärinään på hennes födelsedag
onneksi olkoon! grattis!
12-vuotiaalle Sennille till den 12-åriga Senni
toivottaa Sandra tillönskas av Sandra
meili* mejl
oli kiva käyä* Suomessa det var trevligt att vara i Finland
kiitos kaikesta! tack för allt!
vuorostas* i din tur
voidaan* yhessä* käyä* Göteborgissa vi kag gå tillsammans till Göteborg
muualla länsi/rannikolla annanstans på västkusten
mietitään! vi funderar (på saken)!
näin så här
yksin ensam
matkustaa laivalla resa med båt
aikuset* vuxna
ei joua* hinner inte
vaan* bara
päästä ha tillfälle
suunnitellaan! vi planerar!

9. Yleisurheilukisat

Tänä vuonna on taas Suomi–Ruotsi-maaottelu eli Finnkampen. Kisat järjestetään vuorotellen Suomessa ja Ruotsissa. Tänä vuonna ne ovat Göteborgissa. Kilpailuihin osallistuu kymmeniä urheilijoita ja siellä on monta tuhatta katselijaa. Kisat myös televisioidaan, ja kummassakin maassa on paljon katselijoita. Kaikki voivat katsoa ottelua!

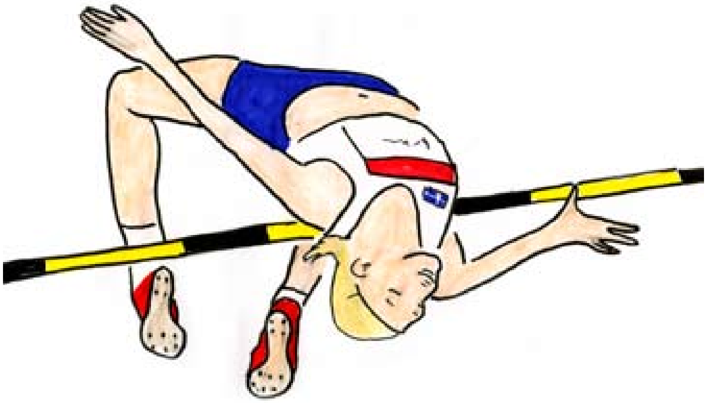
Kilpailulajeja ovat muun muassa pituushyppy, korkeushyppy ja seiväshyppy, kiekonheitto, keihäänheitto, ja moukarinheitto. Myös juoksuja on monta, 100 metrin juoksu, 800 metrin, 1500 metrin, 5000 metrin juoksut. Viestejäkin on kaksi, lyhyt ja pitkä. Naisilla ja miehillä sekä tytöillä ja pojilla on omat sarjansa.

On jännä katsoa ottelua televisiosta. Ja ruotsinsuomalaiset voivat kannustaa kumpaakin maata!

* * *

– Mihin lajeihin sinä osallistut koulukisoissa? Veeti kysyy.
– Osallistun heittolajeihin, Petri vastaa.
– Minä osallistun juoksuihin. Näissä kisoissa ei ole yhtä paljon juoksulajeja kuin aikuisten kisoissa.
– Onko sinulla piikkarit? Petri kysyy.
– Ei kun minulla on vain tavalliset tennarit. Mutta niillä on hyvä juosta.
– Mutta sinulla on uudet ja hyvät verkkarit! Tosi hyvännäköiset!

yleis/urheilu/kisat friidrottstävling
tänä vuonna i år
Suomi–Ruotsi-maaottelu Finnkampen
kisat tävling **näissä kisoissa** i den här tävlingen
järjestetään anordnas
vuorotellen turvis
kilpailut tävling
osallistua delta
kymmeniä urheilijoita tiotals idrottare
monta tuhatta katselijaa flera tusen åskådare
televisioida sända i tv
kumpikin maa båda länder
ottelu tävling, match
kilpailu/laji tävlingsgren
muun muassa bland andra
pituus/hyppy längdhopp
korkeus/hyppy höjdhopp
seiväs/hyppy stavhopp
kiekon/heitto diskuskastning
keihään/heitto spjutkatsning
moukarin/heitto släggkastning
juoksu löpning

100 metrin juoksu 100 meters löpning
viesti stafett
naisilla ja miehillä on kvinnor och män har
sekä samt
tytöillä ja pojilla on flickor och pojkar har
omat sarjansa sina egnar serier
jännä spännande
katsoa televisiosta titta i tv:n
kannustaa heja på
mikä laji? vilken gren?
koulu/kisat skoltävling
heitto/laji kastgren
yhtä paljon lika många
juoksu/laji löpgren
aikuisten kisoissa i vuxentävling
piikkarit spikskor
ei kun* nej, utan
tavalliset tennarit* vanliga tennisdojor
niillä med dem
on hyvä juosta det är bra att löpa
uudet ja hyvät verkkarit en ny och bra träningsoverall
tosi hyvän/näköiset de ser riktigt bra ut

10. Mitä ruokaa tänään on?

Aamiainen
Cecilia syö aamiaista, puuroa, kananmunan ja voileivän. Leivän päällä on juustoa. Hän juo maitoa. Isä syö aamiaiseksi pekonia ja kananmunan ja juo kahvia. Äiti syö myös pekonia ja juo juissia ja teetä. Markus herää myöhään ja syö vain banaanin ja juo juissia ja piimää. Sitten hän juoksee bussille, koska hänellä on kiire.

Lounas ja päivällinen
Päivällä koululaiset syövät lounasta koulussa. Ruokana on lihapullia ja perunamuussia, ja juomana on maitoa. Cecilia pitää lihapullista ja muussista, ja hän syö paljon, aivan kuten muutkin. Joskus koululaiset eivät tykkää ruuasta, mutta lihapullista he tykkäävät.

Kotona äiti kysyy Cecilialta, mitä koulussa oli ruokana. Cecilia kertoo. Cecilia kysyy vuorostaan äidiltä, mitä kotona on tänään ruokana. – Maksalaatikkoa ja perunoita, äiti vastaa. – Jippii! Cecilia sanoo. Hän pitää maksalaatikosta. Perhe syö päivällistä viideltä, ja sen jälkeen Markus lähtee harjoituksiin.

Iltapala
Illalla Cecilia syö iltapalaa. Hän ottaa margariinia ja juustoa jääkaapista. Sitten hän ottaa leipää ja marmeladia ruokakaapista.

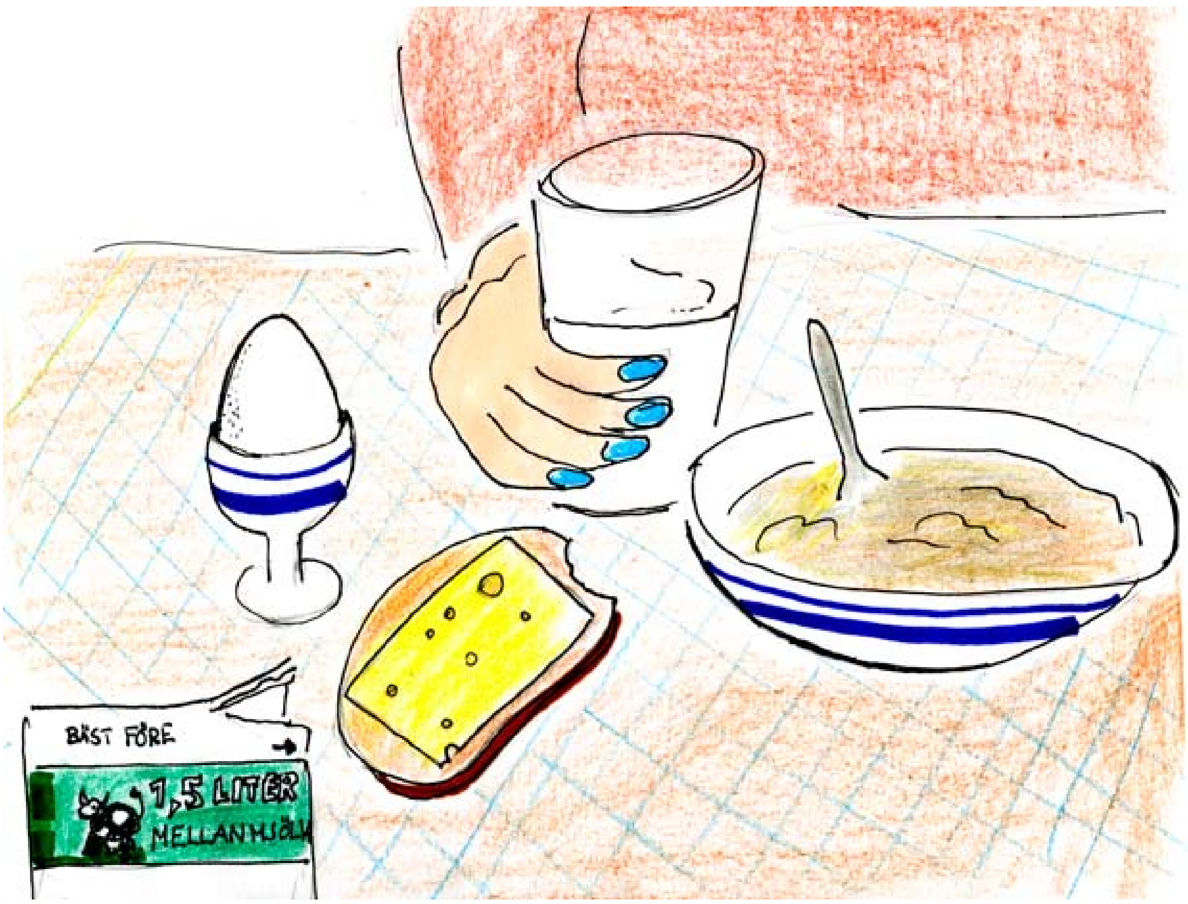
Cecilia ottaa kaksi palaa paahtoleipää. Toiselle leivälle hän panee margariinia ja juustoa ja toiselle leivälle marmeladia. Ja hän juo teetä. Mmm! Hyvää!

Markus tulee harjoituksista ja hänellä on kamala nälkä. Hän syö ensin ruisleipää ja juustoa ja sitten vielä paahtoleipää ja marmeladia. Ja hän juo litran maitoa!

Markus panee margariinin ja juuston takaisin jääkaappiin. Leivän ja marmeladin hän panee ruokakaappiin.

mitä ruokaa tänään on? vad är det för mat i dag?
aamiainen frukost **aamiaiseksi** till frukost
puuro gröt
kanan/muna ägg
voi/leipä smörgås
leivän päällä på smörgåsen
pekoni bacon
herätä vakna
myöhään sent
banaani banan
piimä filmjölk
lounas lunch
päivällinen middag
ruokana som mat
liha/pullat köttbullar
peruna/muussi potatismos
juoma dricka **juomana** som dricka
aivan kuten precis som
muutkin även andra

vuorostaan för sin del
maksa/laatikko leverlåda
perunat potatisar
viideltä klockan fem
sen jälkeen efter det
harjoitukset träning
ilta/pala kvällsmål
margariini margarin
jää/kaappi kylskåp
marmeladi marmelad
ruoka/kaappi skafferi
pala skiva
paahto/leipä rostat bröd
toiselle leivälle på det ena/andra brödet
hänellä on kamala nälkä han är hemskt hungrig
ensin först
ruis/leipä rågbröd
litra maitoa en liter mjölk

11. Keittiössä

Mitä keittiössä on? Siellä on tiskipöytä ja työpöytä, tiskikaapit ja muita kaappeja. Tiskipöydän ja tiskikaappien välissä on kaakelit.

Kaappien ovet täytyy panna kiinni, jos on huono siivo. Mutta jos on hyvä siivo, ne voivat olla auki!

Hellalla keitetään ja paistetaan, ja myös uunissa voi laittaa ruokaa. Uunissa voi myös paistaa pullaa ja leipää, mutta ensin täytyy leipoa.

Ruokaa säilytetään jääkaapissa, pakastimessa ja kaapeissa. Siivouskomerossa ei säilytetä ruokaa, vaan pölynimuria ja silityslautaa ja kaikenlaisia purkkeja ja paketteja, hohtimia ja meisseleitä.

Roskapusseja pidetään tiskipöydän alakaapissa, toinen roska-astia on ruuanjätteille ja toiseen pannaan muovi-, lasi- ja metallijätteet.

* * *

– Laitetaanko ruokaa? Aino kysyy Janilta eräänä päivänä.
– Joo, se on hyvä idea! Jani tuumaa.
– Tehdään jauhelihakastiketta! Aino sanoo.
– Joo, tehdään vaan! Jani vastaa Ainolle. – Mutta mitä siihen tarvitaan?

He menevät kauppaan ostamaan tarvikkeita. Lihatiskin suomalainen myyjä sanoo, mitä heidän täytyy ostaa. – Laittakaa myös makaroneja ja salaattia. Ne sopivat jauhelihakastikkeeseen.

Ostokset maksavat yhteensä 101 kruunua 50 äyriä. Jani antaa kassalla 102 kruunua ja saa 50 äyriä takaisin. Kun he ovat maksaneet, he pakkaavat ostokset kassiin ja lähtevät kotiin laittamaan ruokaa.

tiski/pöytä diskbord
työ/pöytä arbetsbord
tiski/kaappi köksskåp
tiski/pöydän ja tiski/kaappien välissä
mellan disksbordet och kökskåpen
kaakeli kakel
kaappien ovet skåpdörrar
panna kiinni stänga igen
muuten annars
huono/hyvä siivo dåligt/väl städat
auki öppet
hella spis
keittää koka
paistaa steka, grädda
uuni ugn
laittaa ruokaa laga mat
pulla vetebröd
leipoa baka
säilyttää förvara
pakastin frys
siivous/komero städskåp
pölyn/imuri dammsugare
silitys/lauta strykbräda
kaikenlaisia alla slag
purkki burk
paketti paket
hohtimet hovtång
meisseli mejsel

roska/pussi soppåse
tiski/pöydän ala/kaappi diskbordets underskåp
toinen – toinen den ena – den andra
roska-astia sopkärl
ruuan/jätteet matrester
muovi-, lasi- ja metalli/jätteet plast-, glas- och metallavfall
idea idé
jauhe/liha/kastike
joo, tehdään vaan*! ja, vi gör det!
siihen tarvitaan till den behövs
tarvikkeet ingredienser
liha/tiski köttdisk
myyjä expedit
salaatti sallad
sopia passa
ostokset inköp
maksaa kosta, betala
yhteensä sammanlagt
kruunu krona
äyri öre
kassalla vid kassan
takaisin tillbaka
pakata kassiin packa i en kasse

12. Ruoanlaitossa

Jani ja Aino touhuavat keittiössä. Miten he osaavat laittaa jauhelihakastiketta? He voivat katsoa Lasten Keittokirjasta! Ohjeessa sanotaan, mitä jauhelihakastikkeeseen tarvitaan:

300 g jauhelihaa
2 sipulia
1–2 rkl öljyä
1 rkl vehnäjauhoja
1 tl paprikajauhetta
½ tl suolaa
pippuria
1 tlk tomaattimurskaa
1–2 rkl tomaattisosetta

Ensin he kuorivat ja hienontavat sipulin. Sitten he panevat kattilaan vähän öljyä ja ruskistavat jauhelihan siinä. He lisäävät sipulin. Hetken päästä he sirottelevat jauhoja, paprikajauhetta, suolaa ja pippuria jauhelihan päälle ja hämmentävät. Sitten he sekoittavat joukkoon tomaattimurskan ja -soseen. He antavat kaiken kiehua noin 20 minuuttia.

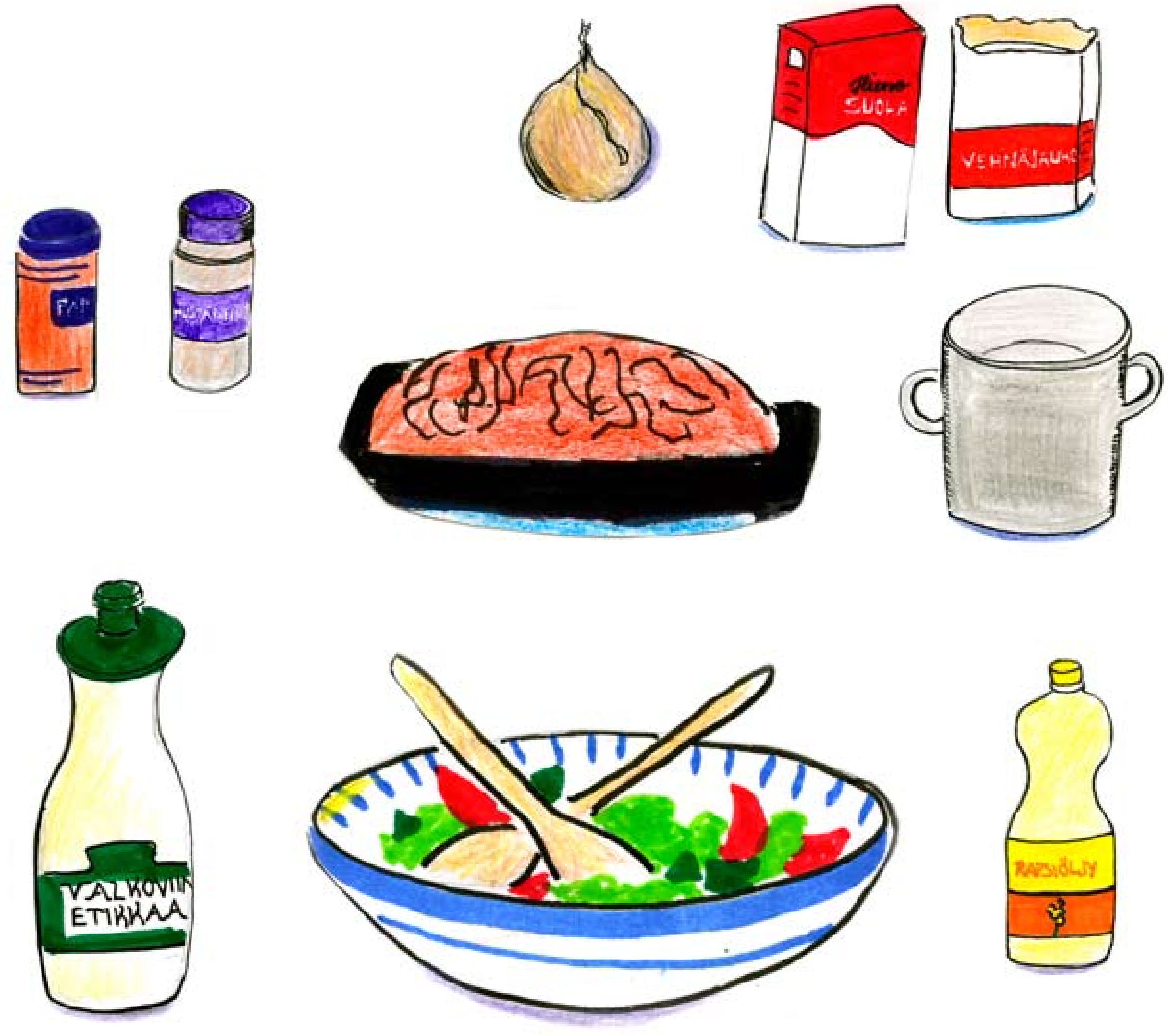
Sillä aikaa he panevat isoon kattilaan paljon vettä, vähän öljyä ja suolaa ja antavat veden kiehua. Sitten he mittaavat makaronit desilitran mitalla ja panevat ne veteen ja katsovat kelloa. Makaronit saavat kiehua 9 minuuttia.

Nyt on aika ruveta tekemään salaattia. He huuhtelevat salaatinlehdet, tomaatit ja kurkun ja paloittelevat ne. He panevat ne kulhoon ja sekoittavat.

ruoan/laitto matlagning
touhuta hålla på
jauhe/liha/kastike
Lasten Keitto/kirja Barnens Kokbok
ohje recept
g = **gramma** gram
jauhe/liha köttfärs **jauhe/lihan päälle** på köttfärsen
sipuli lök
1–2 = **yhdestä kahteen** en till två
rkl = **ruoka/lusikallinen**, **-lusikallista** matsked
öljy olja
vehnä/jauhot vetemjöl
tl = **tee/lusikallinen**, **-lusikallista** tesked
paprika/jauhe paprikapulver
½ = **puoli** halv
suola salt
pippuri peppar
tlk = **tölkki**(**ä**) burk
tomaatti/murska krossade tomater
tomaatti/sose tomatpuré
kuoria skala
hienontaa hacka
kattila kastrull
ruskistaa bryna

Sitten he tekevät salaatinkastikkeen:

3 rkl öljyä
1 rkl viinietikkaa
3 rkl vettä
yrttimaustetta

siinä i den/det
sirotella strö
jauhot mjöl
hämmentää röra om
sekoittaa (joukkoon) blanda (i)
antaa (här:) låta
kiehua koka, sjuda
noin cirka
minuutti minut
mitata mäta
desi/litran mitalla med en deciliters mått
nyt on aika nu är det dags
salaatti sallad
huuhdella skölja
salaatin/lehti salladsblad
tomaatti tomat
paloitella skära i bitar
kurkku gurka
kulho skål
salaatin/kastike salladsdressing
viini/etikka vinäger
yrtti/mauste
kaataa hälla
vihannes grönsak **vihannesten päälle** på grönsakerna

13. Ruokapöydässä

Jani ja Aino kattavat pöydän. Äidille, isälle, Ainolle ja Janille on matala lautanen, ja Einolle, pikkuveljelle on syvä lautanen. Isommat ihmiset syövät haarukalla ja veitsellä. Eino syö lusikalla. Lautasten vieressä on lautasliinat, servietit.

Pöydässä on iso kulho makaroneja, vähän pienempi kulho jauhelihakastiketta ja aivan pieni kulho juustoraastetta. Pöydässä on myös leipäkori ja margariinia. Myös maitokannu ja lasit ovat pöydässä.

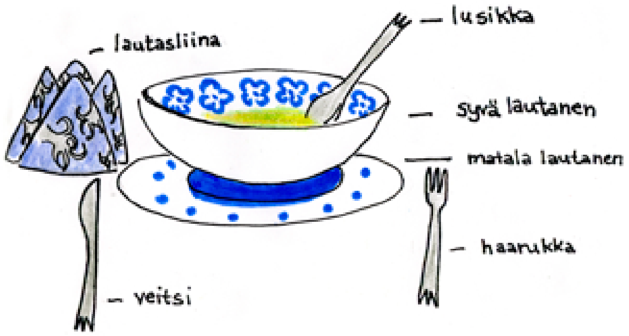
Jälkiruoaksi on jäätelöä. Sitä syödään pienistä lasikulhoista pikkulusikoilla. Jäätelöpaketti on sulamassa tiskipöydällä.

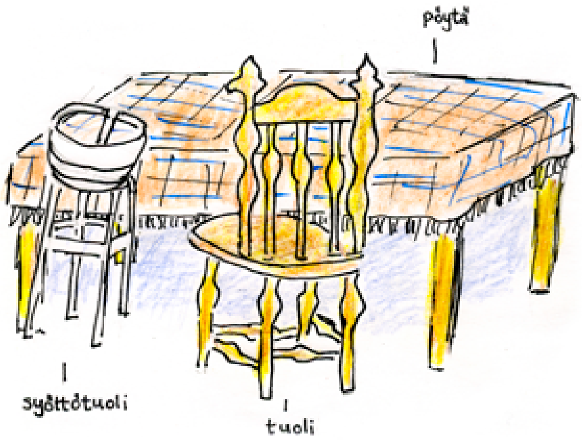
Kun pöytä on katettu, Aino ja Jani kutsuvat muun perheen pöytään. Kaikilla on kova nälkä, ja he tulevat mielellään syömään. Äiti ja isä istuutuvat tuoleille. Isä nostaa pikkuveljen syöttötuoliin. Aino ja Jani istuutuvat puusohvalle ikkunan eteen.
– Olkaa hyvät! Jani sanoo. – Hyvää ruokahalua! Aino toivottaa.

Niin kaikki rupeavat syömään. Ruoka maistuu hyvältä.

Ikkunan takana myös linnut ovat syömässä. Talitintti hakkaa nokalla talipalloa, joka riippuu pihlajan oksalta. Pihlajan latvassa tilhit istuvat syömässä pihlajanmarjoja. Syönnin jälkeen kaikilla on maha täynnä, sekä ihmisillä että linnuilla.
– Kiitos ruoasta! perhe sanoo. Talvinen aurinko kurkistaa pilven takaa ja linnutkin nyökyttelevät.

ruoka/pöydässä vid matbordet
kattaa pöytä duka bordet
matala låg
lautanen tallrik **lautasten vieressä** bredvid tallrikarna
syvä djup
pikku/veli lillebror
isommat ihmiset de större människorna
haarukka gaffel **haarukalla** med gaffel
veitsi kniv **veitsellä** med kniv
lusikka sked **lusikalla** med sked
lautas/liina servett
servietti servett
pöydässä på bordet
iso kulho makaroneja en stor skål makaroner
pienempi mindre
juusto/raaste riven ost
leipä/kori brödkorg
maito/kannu mjölkkanna
lasi glas
jälki/ruoaksi till efterrät
jäätelö glass
lasi/kulho glasskål
pikku/lusikka teked
jäätelö/paketti glasspaket
olla sulamassa hålla på och smälta
pöytä on katettu bordet är dukat
kutsua pöytään bjuda till bords
muu perhe den övriga familjen
kaikilla on kova nälkä alla är mycket hungriga
mielellään gärna
istuutua sätta sig

nostaa lyfta upp
syöttö/tuoli barnstol
puu/sohva träsoffa
ikkunan eteen framför fönstret
olkaa hyvät! var så goda!
hyvää ruoka/halua! god aptit!
toivottaa önska
ruveta syömään börja äta
maistua hyvältä smaka gott
ikkunan takana bakom fönstret
lintu fågel
talitintti talgoxe
hakata hacka
nokka näbb **nokalla** med näbben
tali/pallo talgbolle
riippua hänga
pihlaja rönn
oksa gren
latva topp
tilhi sidensvans
istua syömässä sitta och äta
pihlajan/marja rönnbär
syönnin jälkeen efter maten
kaikilla on maha täynnä alla är mätta
talvinen aurinko vintersolen
kiitos ruoasta! tack för maten!
kurkistaa kika
pilven takaa bakom ett moln
nyökytellä nicka

14. Hölmölän eukkojen uintireissu

Suomalaisessa kansanperinteessä on paljon satuja hölmöläisistä. Hölmöläiset elivät maalla kauan sitten, silloin kun ei ollut autoja eikä koneita. Hölmöläiset olivat hölmöjä, he eivät osanneet käyttää maalaisjärkeä. Onneksi oli Matti, joka opetti heille monia asioita ja pelasti heidät pinteestä – mutta joka ei aina ollut oikein reilu ja ystävällinen!

Hölmölän eukkojen uintireissu

Hölmölän ruispellossa kasvoi paljon ruiskaunokkeja, sinisiä kauniita kukkia. Pelto oli kuin sininen järvi.

Kerran kun oli kuuma, oikea helle, tuli seitsemän hölmöläisnaista pellon laitaan. He pysähtyivät lepäämään ja huomasivat sinisen pellon, jota he luulivat järveksi. Eukot päättivät mennä uimaan, riisuivat vaatteet ja kahlasivat ruispeltoon uimaan. Kun he olivat uineet, he nousivat pois.

– Ollaanko kaikki tallessa? Ei kai kukaan ole hukkunut? He rupesivat laskemaan. Mutta vaikka he laskivat monta kertaa, he eivät saaneet enempää kuin kuusi. Lopulta eräs eukoista huomasi, että laskija ei laskenut itseään.

– Minä lasken! hän sanoi ja laski: – Minä yksi, kaksi, kolme, neljä, viisi, kuusi.

Ei silläkään tavalla tullut enempää kuin kuusi. Eukoille tuli hätä ja he valittivat: – Voi meitä onnettomia, yksi on hukkunut!

Silloin Matti tuli tietä myöten. – Laske sinä, Matti-kulta, montako meitä on!

Mutta Matti ei ruvennut laskemaan vaan sanoi: – Painakaa

Hölmölä Tokstolleby
eukko gumma **eukkojen** gummors
uinti/reissu simtur
hölmöläinen Hölmöläbo
touhu bestyr
kansan/perinne folktradition
satu saga
elää leva
maalla på landet
kauan sitten för länge sedan
silloin kun då
kone maskin
hölmö töntig, stollig
käyttää använda
maalais/järki sunt förnuft
asia sak
pelastaa pinteestä rädda ur en knipa
oikein reilu riktigt schyst
ystävällinen vänlig
ruis/pelto rågfält
kasvaa växa
ruis/kaunokki blåklint
pelto åker, fält **pellon laita** fältkant
kuin som
järvi (in)sjö
oli kuuma det var hett
helle värmebölja
hölmöläis/nainen Hölmöläkvinna
pysähtyä lepäämään stanna för att vila
luulla järveksi tro att det är en sjö
päättää besluta
mennä uimaan gå och bada

nenät tuohon kuralätäkköön. Teitä on yhtä monta kuin lätäkössä on nenänjälkiä.

Eukot menivät kontalleen tielle, painoivat nenänsä kuraan ja laskivat sitten reiät. Tuli seitsemän reikää. Ei kukaan ollut hukkunut!

riisua vaatteet klä av sig kläderna
kahlata vada
olla tallessa vara kvar
ei kai kukaan ole hukkunut? ingen har väl drunknat?
ruveta laskemaan börja räkna
vaikka trots att
monta kertaa många gånger
enempää kuin fler än
laskija den som räknade
itseään sig själv
ei silläkään tavalla inte heller på det sättet
eukoille tuli hätä gummorna blev oroliga
valittaa klaga
voi meitä onnettomia! oj vad vi är olyckliga!
hukkua drunkna
tietä myöten längs vägen
Matti-kulta kära Matti
montako meitä on hur många vi är
pistää stoppa i
nenä näsa
kura/lätäkkö lerpöl
teitä on yhtä monta kuin ni är lika många som
nenän/jälki näsavtryck
mennä kontalleen gick ner till alla fyra
kura lera
reikä hål

15. Hölmölän ukkojen ruokalepo

Hölmöläiset olivat kovia tekemään työtä. Kerran ukot olivat työstä uupuneita, ja he kävivät pihanurmelle ruokalevolle. Mutta kaikki halusivat nukkua keskellä eikä kukaan halunnut olla reunimmainen. Ne jotka jäivät reunalle, kiipesivät toisten yli ja työntyivät keskelle. Tuli siihen taas Matti.
– Miten me voimme jokainen maata keskellä? hölmöläiset kysyivät.
Matti pisti seipään maahan ja käski jokaista makuulle jalat seivästä vasten. Hölmöläiset tekivät niin ja jokainen huomasi olevansa keskellä.

Hölmöläiset nukkuivat sikeästi. Kun he heräsivät, he huomasivat, että heidän jalkansa olivat sotkeutuneet toisiinsa.
– Ei riitä jalkoja jokaiselle! huusi muuan.
– Tässä on yhdet jalat liikaa, tuumi toinen.

Taas pyydettiin Matilta apua. Hän napautti kepillä jokaista hölmöläistä jalkaan. Aina kun keppi osui jonkun jalkaan, tämä hyppäsi jaloilleen iloisena ja sanoi: – Kiitoksia paljon, minä sain jo omat jalkani!

Sitä joka oli jäänyt makaamaan viimeksi, Matti ei napauttanut. Hän ajatteli, että tämä löytää jo jalkansa. Mutta hölmöläiselle tuli hätä:
– Älä Matti-kulta jätä minua jalattomaksi. Anna minullekin jalkani!
Matti napautti viimeistäkin ja sanoi: – Tuossa on sinullekin omat jalkasi!

Hölmöläiset kiittelivät vielä Mattia silmät säteillen.

Arvoitus
– Kaksi hölmöläistä istui puun oksalla. Oksa katkesi ja he putosivat maahan. Toinen heistä sanoi: Tässä me istumme kaikki neljä. Miten se oli mahdollista?
– Hän ei osannut laskea.

ukko gubbe **ukkojen** gubbars
ruoka/lepo middagslur
kova tekemään työtä flitig att arbeta
työstä uupuneita trötta av arbete
käydä ruoka/levolle ta en middagslur
piha/nurmi gårdgräs
keskellä, **keskelle** i mitten
reunimmainen ytterst på kanten
ne jotka jäivät reunalle de som blev kvar på kanten
kiivetä klättra
toisten yli över andra
työntyä tränga in sig
jokainen var och en
maata ligga
seiväs stav
maahan ner i marken
käskeä makuulle säga till att lägga sig
jalat seivästä vasten med benen mot staven
olevansa att han var
sikeästi (sova) djupt
sotkeutua toisiinsa trassla ihop med varandra
ei riitä jalkoja jokaiselle det räcker inte med ben för var och en
yhdet jalat liikaa ett par för många ben

pyytää Matilta apua be Matti om hjälp
napauttaa knacka
keppi käpp **kepillä** med en käpp
osua jonkun jalkaan träffade någon på benet
hypätä jaloilleen hoppa upp på sina ben
iloisena glad
kiitoksia paljon tack så mycket
omat jalkani mina (egna) ben
sitä joka på den som
jäädä makaamaan bli kvar och ligga
viimeksi sist
älä jätä minua jalattomaksi lämna mig inte utan ben
viimeistäkin även på den sista
kiitellä tacka
vielä ytterligare
silmät säteillen med strålande ögon
puun oksalla på en trädgren
katketa bryta av
pudota ramla ned
toinen heistä den ena av dem
mahdollinen möjlig

16. Eläinsatuja

Kettu ja jänis

Olipa kerran kettu ja jänis. Kettu sanoi jänikselle: – Sinua ei pelkää kukaan.

Jänis sanoi: – Kukas sinua pelkää?

Kettu sanoi: – Kaikki pelkäävät minua. Minulla on pitkä häntä, ja kaikki luulevat minua sudeksi.

Jänis sanoi: – Lyödään vetoa! Minä näytän että minua pelätään.

He löivät vetoa ja lähtivät kävelemään. Jänis huomasi aidan takaa lammaslauman. Jänis hyppäsi lammaslaumaan. Lampaat pelästyivät ja juoksivat pakoon.

Jänis rupesi nauramaan, koska se oli voittanut vedon. Se nauroi niin, että sen suu meni ristiin. Ja siitä lähtien kaikkien jänisten suu on ollut ristissä. Sen pituinen se!

Karhun kalanpyynti

Olipa kerran kettu maantien varressa syömässä kalaa. Karhu tuli tietä myöten ja kysyi, mistä kettu oli saanut kalansa.

– Järvestä, kettu sanoi.

– Neuvo miten niitä sieltä saa! pyysi karhu.

– Mene tuonne avannon reunalle ja pistä häntä veteen. Kun häntää nipistelee, nosta se ylös. Hännässä on kala!

Oli pakkasyö. Tähdet tuikkivat taivaalla, kun karhu meni avannolle kalastamaan. Se istui häntä vedessä, kunnes häntää alkoi nipistellä. Sitten se alkoi vetää häntää avannosta. Mutta se oli jäätynyt kiinni! Karhu kiskaisi kaikin voimin, mutta voi surkeutta! Häntä katkesi! Sen kalareissun jälkeen karhulla on ollut töpöhäntä. Sen pituinen se!

eläin/satu djursaga
kettu räv
jänis hare
olipa kerran det var en gång
pelätä vara rädd för **sinua ei pelkää kukaan** ingen är rädd för dig
kukas? vem – då?
luulla sudeksi tro att (någon är) är en varg
lyödä vetoa slå vad
näyttää visa
lähteä kävelemään börja gå
aidan takana bakom staketet
lammas/lauma fårflock
lampaat (fler) får
pelästyä bli rädd
juosta pakoon springa för att fly
ruveta nauramaan börja skratta
koska eftersom
voittaa veto vinna vadet
suu mun
mennä ristiin bli korsad **olla ristissä** vara korsad
siitä lähtien sedan dess
kaikkien jänisten suu munnen på alla harar
sen pituinen se! så var sagan slut!

karhu björn
kalan/pyynti fångst av fisk
kalassa på fisketur **kalansa** sin fisk
maan/tien varressa vid landsvägen
neuvoa ge råd
miten niitä sieltä saa hur får man dem därifrån
pyytää be
avanto vak **avannon reunalle** till vakkanten
häntä vedessä med svansen i vattnet
nipistellä nypa
nostaa ylös lyfta upp
pakkas/yö frostnatt
tähdet stjärnor
tuikkia blänka
taivaalla på himmelen
mennä kalastamaan gå för att fiska
vetää dra
jäätyä kiinni frysa fast
kiskaista rycka upp
kaikin voimin av alla krafter
voi surkeutta! oj vad eländigt!
katketa gå av
kala/reissun jälkeen efter fisketuren
töpö/häntä svansstump

Oravan pesä

1. Kas kuusen latvassa oksien alla
on pesä pienoinen oravalla.
Sen poikaset siinä ne leikkiä lyö
ja pikkuhampailla siementä syö.

2. On siinä vihreä, vilpoinen katto
ja naavoista lämpöinen lattiamatto
ja pikkuruikkuiset ikkunat
ja vuoteena sammalet vihannat.

3. Kun talven tuulet ne metsässä laukkaa
ja lumi se lentää ja pakkanen paukkaa,
niin oravan pesästä pienoinen pää,
se ikkunan reiästä tirkistää.

4. Ja kuusonen tuutivi tullessa ehtoon
siell' oravan poikaset tuttuhun kehtoon.
Ja elämä heillä on herttaisaa,
kun kuusen latvassa keinua saa.

(Immi Hellén)

Ekorrens bo

1. I en av granarnas barriga toppar
har ekorren ett litet bo dit den hoppar.
Där leker ungarna morgon till kväll
och gnager på frön och kantarell.

2. Taket är grönt och det svalkar så bra
och varmt golv av lavar det ska man ju ha
och fönsterhål som är pyttesmå
och bäddar av mossa – så mjuka så.

3. När kölden knäpper och vindarna viner
och vintersolen en liten stund skiner,
ur boet ekorren kikar fram,
men stannar nog helst vid sin trygga stam.

4. Och granen vyssjar när dagen blir natt,
en vagga där ungarna somnar så glatt.
För ekorrar kan inte bättre må
än när de i grantoppen gunga få.

(Svensk text: Hanna Kangassalo)

17. Hiiri kissalla räätälinä

Kerran kissa kulki tietä myöten kangaskäärö kainalossa. Hiiri tuli vastaan.

– Minne matka? hiiri kysyi.

– Räätäliin. Tarvitsen uuden takin.

– Kyllä minä ompelen. Anna kangas minulle! hiiri sanoi. Kissa antoi kankaan ja hiiri ryhtyi työhön.

Viikon päästä kissa meni hakemaan takkia. Hiiri sanoi:

– Ei tästä tulekaan takkia.

– No mitä siitä tulee?

– Housut.

– No, tee sitten housut.

Viikon päästä kissa meni hakemaan housuja. Hiiri sanoi:

– Ei tästä tulekaan housuja.

– No, mitä siitä tulee?

– Tulee liivit.

– No, tee sitten liivit.

Viikon päästä kissa meni hakemaan liivejä. Hiiri sanoi:

– Ei tästä tulekaan liivejä.

– No, mitä siitä sitten tulee?

– Tulee lakki.

– No, tee sitten lakki.

Viikon päästä kissa meni hakemaan lakkia. Hiiri sanoi:

– Ei tästä tulekaan lakkia.

– No mitä siitä tulee?

– Tulee kintaat.

– No, tee sitten kintaat.

Viikon päästä kissa meni hakemaan kintaita. Hiiri sanoi:

– Ei tästä tulekaan kintaita.

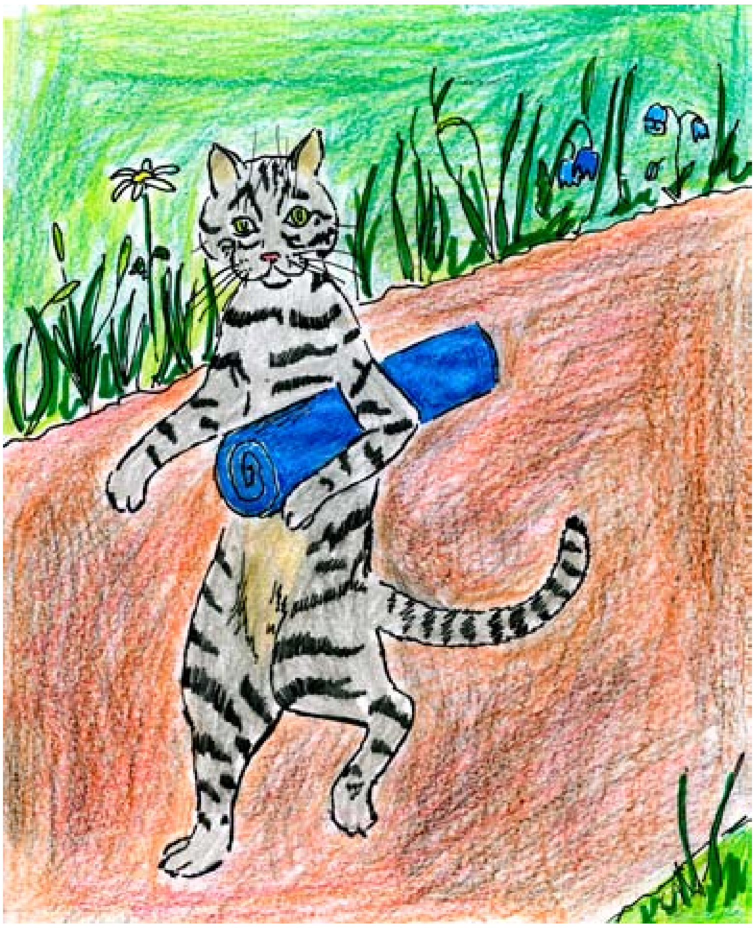
– No mitä siitä tulee?

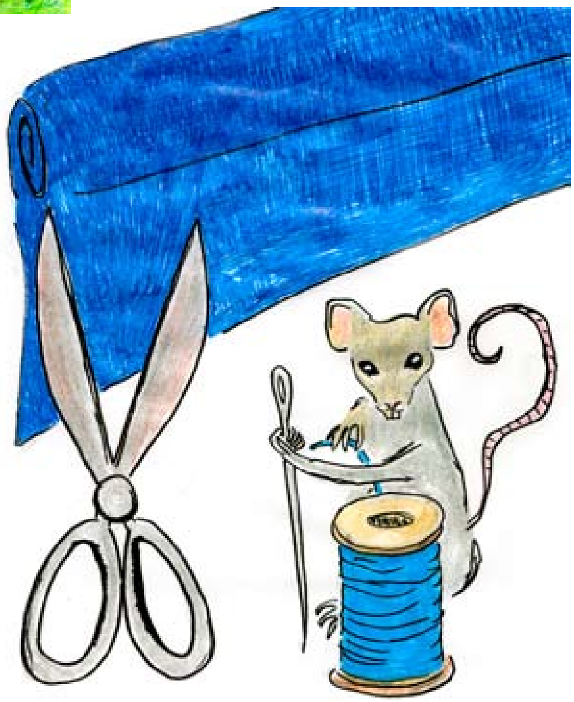
– Tulee kukkaro.

– No, tee sitten kukkaro, mutta teekin varmasti!

Viikon päästä kissa meni hakemaan kukkaroa. Mutta sitäkään ei tullut ja kangas oli loppunut! Kissa suuttui, ja siitä asti kissa on ollut vihainen hiirelle. Sen pituinen se!

hiiri mus
kissalla räätälinä som skräddare för katten
kulkea gå
kangas/käärö kainalossa med en tygbylte under armen
tulla vastaan möta
minne matka? vart är du på väg?
räätäli skräddare
ommella sy
kangas tyg
ryhtyä työhön börja arbeta

viikon päästä om en vecka
mennä hakemaan gå och hämta
ei tästä tulekaan det blir inte
mitä siitä tulee? vad blir det av den?
tee sitten! gör då!
kintaat vantar
kukkaro börs
teekin varmasti! gör också säkert!
sitäkään ei tullut inte heller den blev av
suuttua bli arg
vihainen hiirelle arg på musen

18. Maalaistalossa

Isossa maalaistalossa on paljon eläimiä. Kesällä ne saavat olla ulkona, mutta nyt talvella ne ovat sisällä navetassa.

Sikalassa on sikoja, joilla on porsaita. Isot siat röhkivät mielissään, kun ne saavat ruokaa. Porsaat imevät vielä maitoa ja asuvat emakon kanssa samassa karsinassa.

Lehmät ammuvat parsissaan, sillä pian on lypsyaika. Pienet vasikat juoksevat häntä pystyssä ja sanovat innimöö!

Hevonen hirnuu tallissa, kun se kuulee, että emäntä ja isäntä liikkuvat ladossa. Pian se ja varsa saavat kauraa, vettä ja heiniä.

Lampaat ja karitsat määkivät, koska ne luulevat, että ne eivät saa ruokaa. Ne aloittavat oikean konsertin

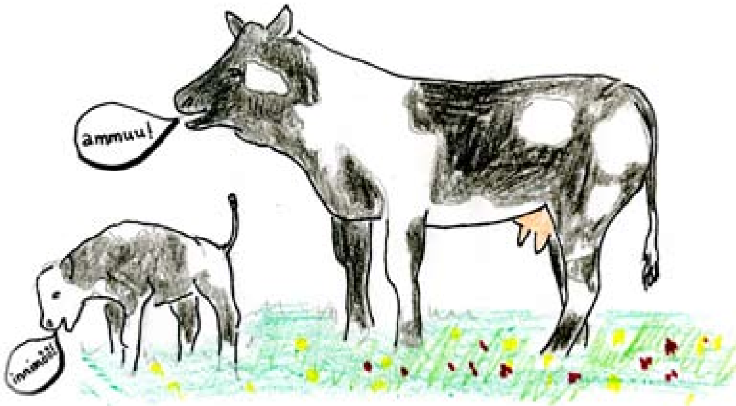
Kanalassa kanat kotkottavat unisina orrellaan. Ne heräsivät juuri ja ovat ärtyisiä. Mutta ne piristyvät, kun kukko kiekuu ja herättää kaikki eläimet.

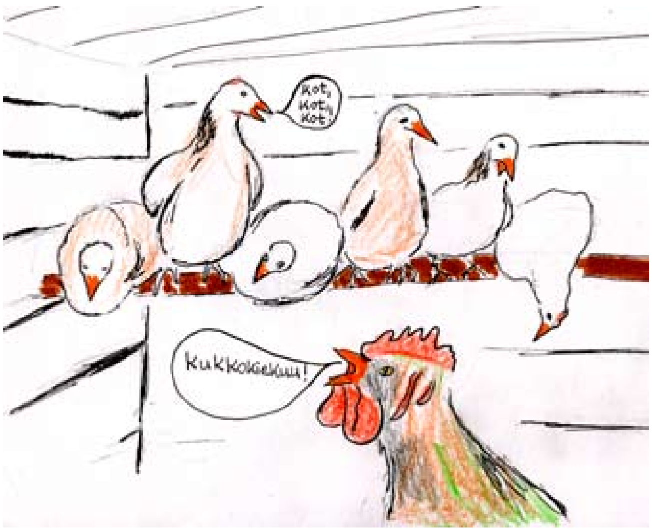
Mitä minun eläimeni sanovat?
Hir minun hevoseni,
Möö minun härkäni,
Muu minun lehmäni,
Myy minun vuoheni,
Mää minun lampaani,
Röh minun sikani,
Hau minun koirani,
Nau minun kissani,
Kaa minun kanani,
Kukko sanoo kukkoluuruu!

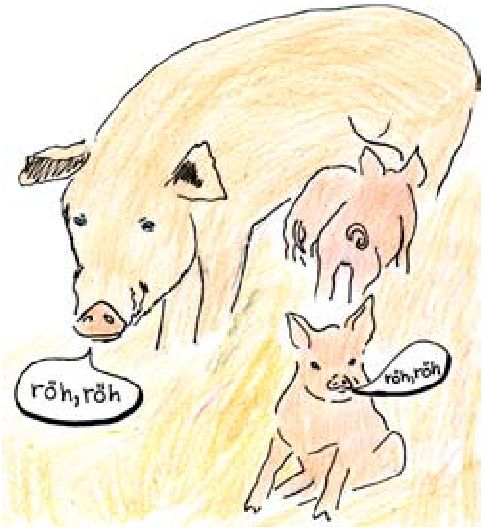
maalais/talo lantgård
eläin djur **minun eläimeni** mina djur
ulkona ute, utomhus
sisällä inne, inomhus
navetta ladugård
sikala grishus
sika gris **sikani** min gris
joilla on som har
porsas kulting
röhkiä grymta
mielissään belåtna
imeä suga
emakko sugga
sama samma
karsina kätte
lehmä ko **lehmäni** min ko
ammua råma
parsi bås
sillä för
pian snart
lypsy/aika mjölkningstid
pieni liten
vasikka kalv
pystyssä rakt upp
hevonen häst **hevoseni** min häst
hirnua gnägga

talli stall
kuulla höra
emäntä bondmora
isäntä husbonde
liikkua röra sig
lato lada
varsa föl
kaura havre
heinät hö
lammas får **lampaani** mitt får
karitsa lamm
määkiä bräka
konsertti konsert
kanala hönshus
kotkottaa kackla
kana höna **kanani** min höna
unisina sömniga
orsi vagel **orrellaan** på sin vagel
ärtyisä irriterad
piristyä piggna till
kukko tupp
kiekua gala
herättää väcka
minun min
härkä tjur **härkäni** min tjur
vuohi get **vuoheni** min get

19. Loruja

Loputon loru

Oli ennen Onnimanni,
Onnimannista matikka,
matikasta maitopyörä,
maitopyörästä pytikkä,
pytikästä pöytäristi,
pöytärististä ripukka,
ripukasta rintasolki,
rintasoljesta sopukka,
sopukasta sormikinnas,
sormikintaasta kipuna,
kipunasta kirjanmerkki,
kirjanmerkistä meteli,
metelistä meiän herra,
meiän herrasta hepukka,
hepukasta heinäkehto,
heinäkehdosta kekäle,
kekäleestä kenkärahja,
kenkärahjasta raparperi
raparperista perunkirjat,
perunkirjoista kielenkannat,
kielenkannoista katiska,
katiskasta kukkamekko,
kukkamekosta mettiäinen,
mettiäisestä motikka
motikasta maitokärry,
maitokärrystä kärrynpyörä,
kärrynpyörästä pytikkä...
(Trad.)

Kellot

Miu, mau, Maskun kello,
Kivijärven kirkonkello,
talonpojan taskukello,
lukkarinlesken lehmänkello,
papin paras kaappikello,
apulaisen aisakello,
herrasmiehen hevosenkello,
vallesmannin vellikello,
Turun kirkon tornikello.
(Trad.)

Kuukaudet

Tammikuu on pakkasherran,
helmikuussa paistaa päivä kerran,
maaliskuun pajussa kissat herää,
huhtikuu järven jään jo kerää,
toukokuussa metsä raikaa,
kesäkuussa valon taikaa,
heinäkuussa juostaan uimaan,
elokuussa maamies puimaan,
syyskuussa kukat kaikki kuihtuu,
lokakuussa taas rapa roiskuu,
marraskuu tuo järveen peiton.
Sitten on vuoro puuron keiton!
(Trad.)

loputon utan ände
loru ramsa
oli ennen det fanns förr i tiden
matikka lake
maito/pyörä mjölkhjul
pytikkä träskål
pöytä/risti bordskors
ripukka bärklas
rinta/solki brosch
sopukka skrymsle
sormi/kinnas fingervante
kipuna* gnista
kirjan/merkki bokmärke
meteli buller
meiän herra vår herre
hepukka tokstolle
heinä/kehto hövagga
kekäle glödande kol
kenkä/rahja en uttrampad sko
raparperi rabarber
perun/kirjat bouppteckning
kielen/kannat språkförmåga
katiska fiskebur, katsa
kukka/mekko blomsterklänning
mettiäinen bi
motikka klimp, bumling
maito/kärry mjölkkärra
kärryn/pyörä kärrhjul
kello klocka
Masku Masko
Kivijärvi Kivijärvi
kirkon/kello kyrkklocka
talon/poika bonde
tasku/kello fickklocka
lukkarin/leski klockaränka
lehmän/kello koskälla

papin paras prästens bästa
kaappi/kello golvur
apulainen biträde
aisa/kello bjällra
herras/mies gentleman
hevosen/kello hästklocka
valles/manni länsman
velli/kello vällingklocka
Turku kirkon torni/kello tornklockan i Åbo kyrkan
kuu/kaudet månader
pakkas/herra herr Frost

paistaa skina
päivä (här:) solen
kerran en gång
maalis/kuun paju marsvide
kissa (här:) videung
järven jää isen på sjön
kerätä samla
raikaa eka
valon taika ljuset trolldom
maa/mies lantman
(mennä) puimaan går och tröskar

kuihtua vissna
rapa lervälling
roiskua stänka
tuo peiton kommer med täcket
vuoro tur
puuron keitto att koka julgröt

20. Suomi ja Ruotsi kuuluivat kauan yhteen

Vuonna 2009 oli kulunut 200 vuotta siitä, kun Suomi ja Ruotsi erosivat. Erosivat mistä? No, sitä ennen Suomi ja Ruotsi kuuluivat yhteen. Kauan, kukaan ei tiedä tarkasti, kuinka kauan.

Vuosina 1808–1809 käytiin Ruotsin ja Venäjän välillä sota, joka tunnetaan nimellä Suomen sota. Ruotsi hävisi sodan, ja Suomi liitettiin Venäjän valtakuntaan. Samalla Suomesta tuli autonominen suuriruhtinaskunta. Ja vuonna 1917 Suomesta tuli aivan itsenäinen. Siitä tuli tasavalta.

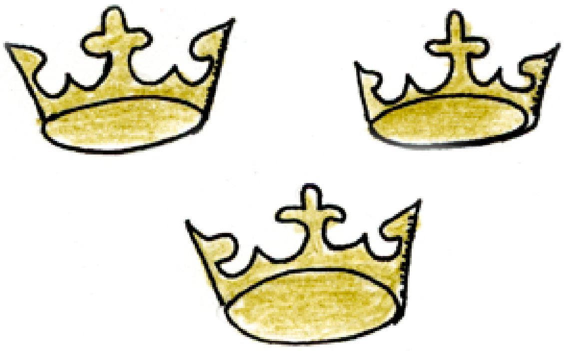
Mutta vuoteen 1809 saakka Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan. Ja siksi Suomi ja Ruotsi ovat niin samanlaisia. Suomen yhteiskunnan perusta luotiin yhteisen valtakunnan aikana. Suomessa tuota aikaa kutsutaan nimellä Ruotsin vallan aika.

Koko Ruotsin, myös Suomen, pääkaupunki oli Tukholma. Ja Tukholmassa asui paljon suomalaisia. Suomen maakunnan pääkaupunki oli Turku. Turun linnaa alettiin rakentaa 1200-luvulla. Turussa asui myös Suomen piispa, ja Turun tuomiokirkko oli Suomen pääkirkko.

Suomi ja Ruotsi ovat edelleen tärkeitä toisilleen ja ne tekevät suuria poliittisia päätöksiä yhtä aikaa. On tärkeää, että pienet maat ovat yhdessä.

Urheilussa Suomi ja Ruotsi ovat kilpakumppaneita, ”rakkaita vastustajia”. Kumpaa sinä kannatat jääkiekko-ottelussa, Suomea vai Ruotsia? Entä Suomi–Ruotsi-maaottelussa?

kuulua yhteen höra ihop
kauan länge
kulua (om tiden:) gå
siitä från (det)
erota skiljas
sitä ennen före det
kukaan ei tiedä ingen vet
tarkasti exakt
vuosina 1808–1809 under åren 1808–1809
käydä sota utkämpa ett krig
Ruotsin ja Venäjän välillä mellan Sverige och Ryssland
tunnetaan är känd
nimellä med namn
Suomen sota Finska kriget
hävitä förlora
liitettiin infogades
Venäjän valta/kunta ryska riket
samalla samtidigt
Suomesta tuli Finland blev
autonominen suuri/ruhtinas/kunta autonomt storfurstendöme
itsenäinen självständig
siitä tuli det blev
tasa/valta republik
vuoteen 1809 saakka ända till 1809
Ruotsin kuningas/kunta kungariket Sverige
siksi därför
samanlaisia lika(dana)
Suomen yhteis/kunnan perusta grunden för det finska samhället

luotiin skapades
yhteisen valta/kunnan aikana under det gemensamma riket
tuota aikaa den tiden
kutsutaan kallas
Ruotsin vallan aika den svenska tiden
Ruotsin pää/kaupunki Sveriges huvudstad
maa/kunta lanskap
Turku Åbo **Turun linna** Åbo slott
alettiin man började
rakentaa bygga
1200-luvulla på 1200-talet
Suomen piispa Finlands biskop
Turun tuomio/kirkko Åbo domkyrka
pää/kirkko huvudkyrka
edelleen fortfarande
tärkeitä toisilleen viktiga för varandra
suuria poliittisia päätöksiä stora politiska beslut
yhtä aikaa samtidigt
kilpa/kumppaneita medtävlare
rakkaita vastustajia kära motståndare
kumpi vilken (av de två)
kannattaa vara anhängare för
jääkiekko-ottelu ishockeymatch
Suomi–Ruotsi-maaottelu finnkampen

21. Ruotsin kuningaskunnassa

Ruotsi on kuningaskunta. Ruotsissa on kuningas ja kuningatar. Kuninkaan nimi on Kaarle XVI Kustaa, ja kuningattaren nimi on Silvia. Heillä on kaksi tytärtä ja yksi poika. Vanhimman tyttären nimi on Victoria, ja hän on kruununprinsessa. Nuoremman tyttären nimi on Madeleine, ja pojan nimi on Carl Philip. Madeleine on prinsessa ja Carl Philip on prinssi.

Mitä tarkoittaa ”kruununprinsessa”? Se tarkoittaa, että hänestä tulee seuraava hallitsija. Victoriasta tulee kuningatar.

Ruotsissa on myös pääministeri, hallitus ja valtiopäivät. Valtiopäivillä on 349 jäsentä. Vaalit pidetään joka neljäs vuosi.

* * *

Koulussa on tällä viikolla vaalit. Oppilaat järjestävät vaalit, ja vaalitaistelu käy kuumana. On kirjoitettu säännöt, joissa määrätään, että kaikilla oppilailla on yksi ääni ja että äänestäminen on vapaaehtoista. On perustettu neljä puoluetta, Lasten puolue, Aku Ankan puolue, Mustanaamiokerho ja Koulun hyväksi! -puolue.

Lasten puolueen iskulause on Lapset maailmankartalle!, ja puolue haluaa lisää oikeuksia lapsille. Aku Ankan puolue haluaa lisää tietokoneita kouluun. Mustanaamiokerhon mielestä koulussa on liian vähän jännitystä. Koulun hyväksi! -puolue haluaa kouluun lisää rahaa ja työntekijöitä. Mitä puoluetta sinä äänestäisit?

Ruotsin kuningas/kunnassa i kungariket Sverige
kuningas kung
kuningatar drottning
Kaarle XVI Kustaa Carl XVI Gustav
tytär dotter
poika son
vanhin äldst
kruunun/prinsessa kronprinsessa
nuorempi yngre
prinsessa prinsessa
prinssi prins
tarkoittaa betyda
seuraava följande
hallitsija regent
pää/ministeri statsminister
hallitus regering
valtio/päivät riksdag
jäsen medlem
vaalit val
pidetään hålls
joka neljäs vuosi vart fjärde år
tällä viikolla denna vecka
järjestää ordna
vaali/taistelu
käydä kuumana gå het
on kirjoitettu man har skrivit
säännöt regler

joissa där
määrätään man bestämmer
kaikilla oppilailla on alla elever har
yksi ääni en röst
äänestäminen on vapaa/ehtoista det är frivilligt att rösta
on perustettu man har grundat
puolue parti
Lasten puolue Barnens parti
Aku Ankan puolue Kalle Ankas parti
Musta/naamio/kerho Fantomklubben
Koulun hyväksi! **-puolue** För skolans bästa!-parti
isku/lause slagord
Lapset maailman/kartalle! Barnen på världskartan!
lisää oikeuksia fler rättigheter
lisää tieto/koneita fler datorer
Musta/naamio/kerhon mielestä Fantomklubben tycker att
liian vähän jännitystä alltför lite spänning
lisää rahaa mera pengar
työn/tekijöitä anställda
mitä puoluetta? vilket parti?
äänestäisit du skulle rösta

22. Metsäsuomalaisia

Tiesitkö, että Ruotsissa on asunut suomalaisia jo kauan sitten? Jo keskiajalla suomalaisia asui Upplannissa, Västmanlannissa ja Taalainmaalla. He olivat töissä maataloissa tai kaivoksissa.

1500-luvun lopussa ja 1600-luvulla Suomesta alkoi muuttaa savolaisia. He asettuivat asumaan Sörmlantiin, Taalainmaalle, Etelä-Norrlantiin ja myöhemmin myös Värmlantiin ja Norjan puolelle Solørіin. Näillä alueilla on edelleen paljon suomenkielisiä nimiä, esimerkiksi kosken nimi Noppikoski, talon nimet Värälä ja Ritamäki ja kylän nimet Hassela ja Villola.

Savolaiset asuivat metsissä, ja siksi heitä sanottiin metsäsuomalaisiksi. Miksi he asuivat metsissä? Siksi että he tekivät viljelysmaata metsästä. He kaskesivat.

Ensin metsä kaadettiin, ja se sai kuivua 1–2 vuotta. Kesällä metsä poltettiin ja tuhkaan kylvettiin kaskiruista. Sato korjattiin vuoden päästä syksyllä.

Nyt on menossa oikea metsäsuomalaisbuumi. Sukututkimus on suosittua. Yhä useampi ruotsalainen löytää omat juurensa, metsäsuomalaiset juuret!

metsä/suomalainen skogsfinne
tiesitkö? visste du?
kauan sitten för länge sedan
keski/ajalla på medeltiden
Upplanti Uppland
Taalainmaa Dalarna
maa/talo lantgård
kaivos gruva
1500-luvun lopussa i slutet av 1500-talet
1600-luvulla på 1600-talet
alkaa muuttaa börja flytta
savolainen savolaxare
asettua asumaan bosätta sig
Etelä-Norrlanti södra Norrland
myöhemmin senare
Värmlanti Värmland
Norjan puoli norska sidan
Solør Solør
näillä alueilla på dessa områden
suomen/kielinen nimi finskt namn
esimerkiksi till exempel
kosken nimi forsnamn
talon nimi husnamn
kylän nimi bynamn
siksi därför
sanottiin metsä/suomalaisiksi kallades skogsfinnar
viljelys/maata metsästä odlingsmark av skogen
kasketa svedja

Siiri ja Matti ovat 13-vuotiaita metsäsuomalaisia. He asuvat Taalainmaalla, ja nyt he ovat paimenessa, kaukana kotoa. Heidän leirinsä on järven rannalla. Matti on käynyt tarkistamassa, että lehmät eivät ole pudonneet suohon. Hän sanoo:

– Huh, onneksi löysin takaisin. En tuntenut sinua, kun näin sinut kaukaa. Luulin sinua Metsänneidoksi!

– En minä ole Metsänneito. Mutta nyt syömään! Ruisleipää ja piimää. Minulla on nälkä!

– Joo, ja sitten uimaan! Mutta pitää varoa, ettei Näkki vie, sanoo Matti.

Vanha metsäsuomalaistila Värmlannissa, Ritamäki.

metsä kaadettiin skogen fälldes
kuivua torka
1–2 = yhdestä kahteen
poltettiin brändes
tuhka aska
kylvettiin såddes
kaski/ruis svedjeråg
sato korjattiin det skördades
vuoden päästä om ett år
metsä/suomalais/buumi skogsfinsk boom
suku/tutkimus släktforskning
suosittu populär
yhä useampi allt fler
juuret rötter **omat juurensa** sina (egna) rötter

13-vuotiaita 13-åriga
olla paimenessa valla kor
kaukana kotoa långt hemifrån
heidän leirinsä deras läger
järven rannalla vid en sjö
käydä tarkistamassa vara och kolla
eivät ole pudonneet inte har fallit ned
suo kärr **suohon** (här:) i kärret
tuntea känna (igen)
kaukaa från långt håll
luulin sinua Metsän/neidoksi jag trodde att du var Skogsrån
piimä filmjölk
pitää varoa man ska akta sig för
ettei Näkki vie att Näcken inte tar en

23. Götanmaa, Sveanmaa ja Norrlanti

Ruotsi jakautuu kolmeen suureen osaan. Etelässä on Götanmaa, sen jälkeen tulee Sveanmaa ja Dalaälvenin pohjoispuolella on Norrlanti.

Ruotsissa on 25 maakuntaa. Osalla niistä on viralliset suomenkieliset nimet. Ne ovat Upplanti, Itä-Götanmaa, Länsi-Götanmaa, Värmlanti, Taalainmaa ja (Ruotsin) Lappi. Lisäksi ovat saaren nimet Gotlanti ja Öölanti. Muista maakunnista ovat käytössä ruotsinkieliset nimet, esimerkiksi Södermanland ja Småland, mutta ruotsinsuomalaiset käyttävät niistä usein nimiä Sörmlanti ja Smålanti.

Myös monilla paikkakunnilla on suomenkieliset nimet, esimerkiksi Kiiruna, Haaparanta, Jällivaara, Luulaja, Uumaja ja Tukholma. Vanhoilla metsäsuomalaisalueilla ja Pohjois-Ruotsissa on paljon suomalaisia nimiä. Esimerkiksi Ångermanlandissa on Villola, Hälsinglandissa on Hassela ja Pajalassa on Kitkiöjärvi. Värmlannissa ja Taalainmaalla on paljon suomalaisia talon- ja maastonimiä, ja Ruotsin Tornionlaakso tunnetaan suomalaisella nimellä. Nimi Meänmaa on alkuaan meänkieltä, mutta sitä on ruvettu käyttämään myös suomen kielessä.

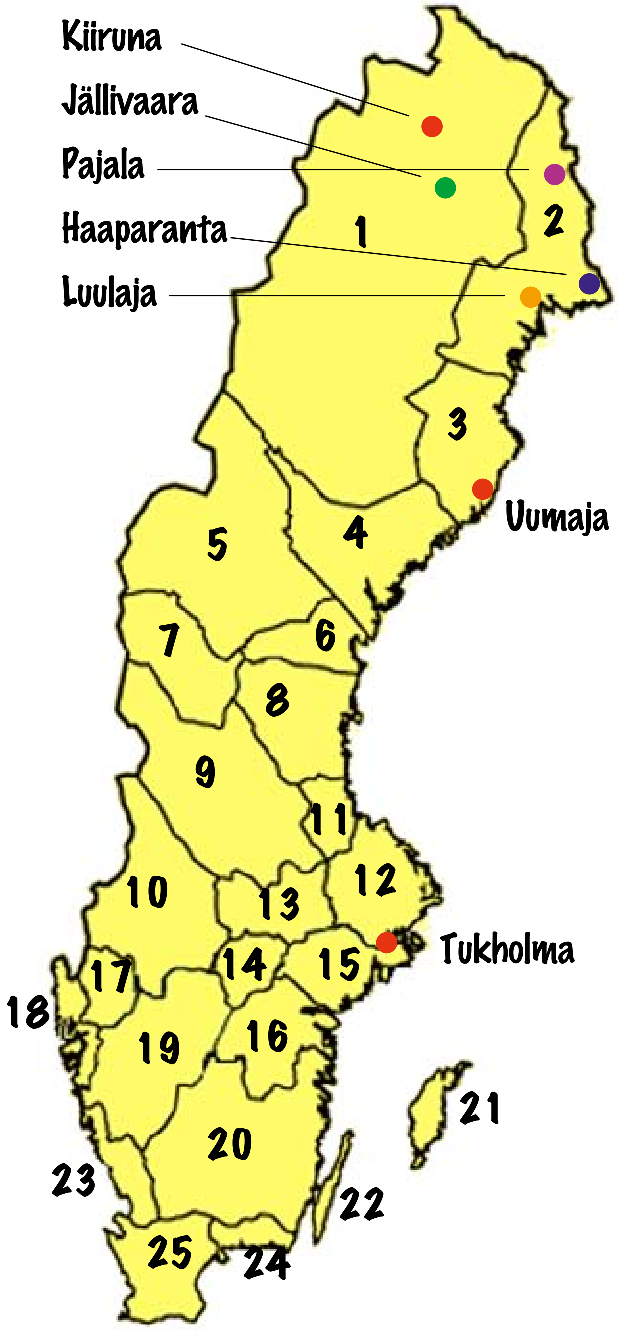
– Missä maakunnassa sinä asut?
– Minä asun Sörmlannissa, Eskilstunassa. Entä te?
– Me asutaan Göteborgissa. Ennen me asuttiin Boråsissa.

– Mihin te menette laskettelemaan?
– Lappiin. Hemavanille.

– Mihin te menette kesälomalle?
– Gotlantiin. Siellä on tosi kaunista. Mutta siellä on niin paljon turisteja.
– Mihin te menette kalaan?
– Mälarille. Meillä on vene Mälarin rannalla.

Götanmaa Götaland
Sveanmaa Svealand
Norrlanti Norrland
jakautua indelas
etelässä i söder
sen jälkeen efter det
Dalälven Dalälven
pohjois/puolella norr om
maa/kunta landskap
osalla niistä on en del av dem har
virallinen suomen/kielinen nimi officiellt finskspråkigt namn

Itä-Götanmaa Östergötland
Länsi-Götanmaa Västergötland
(**Ruotsin**) **Lappi** (svenska) Lappland
lisäksi förutom det
saaren nimi önamn
Gotlanti Gotland
Öölanti Öland
olla käytössä användas
ruotsin/kielinen svenskspråkig
paikka/kunta ort
Kiiruna Kiruna
Haapa/ranta Haparanda

1. Lappi
2. Norrbotten
3. Västerbotten
4. Ångermanland (Ångermanlanti*)
5. Jämtland (Jämtlanti*)
6. Medelpad
7. Härjedalen
8. Hälsingland (Hälsinglanti*)
9. Taalainmaa
10. Värmlanti
11. Gästrikland (Gästriklanti*)
12. Upplanti
13. Västmanland (Västmanlanti*)
14. Närke
15. Södermanland (Sörmlanti*)
16. Itä-Götanmaa
17. Dalsland (Dalslanti*)
18. Bohuslän
19. Länsi-Götanmaa
20. Småland (Smoolanti*)
21. Gotlanti
22. Öölanti
23. Halland (Hallanti*)
24. Blekinge
25. Skåne (Skoone*)

Jällivaara Gällivare
vanhoilla metsä/suomalais/alueilla on de gamla skogsfinska områdena har
Pohjois-Ruotsissa i norra Sverige
Villola Villola
Hassela Hassela
Pajala Pajala
Kitkiö/järvi Kitkiöjärvi
talon- ja maasto/nimi hus- och terrängnamn
Ruotsin Tornion/laakso svenska Tornedalen
tunnetaan är känd
Meänmaa Meänmaa
alkuaan från början
meän/kieli meänkieli
mennä laskettelemaan gå och åka utför
tosi kaunista mycket vackert
turisti turist
mihin te menette kalaan? vart går ni och fiskar?
Mälarille till Mälaren **Mälarin rannalla** vid Mälarstranden

24. Lähdetäänkö Kuuhun?

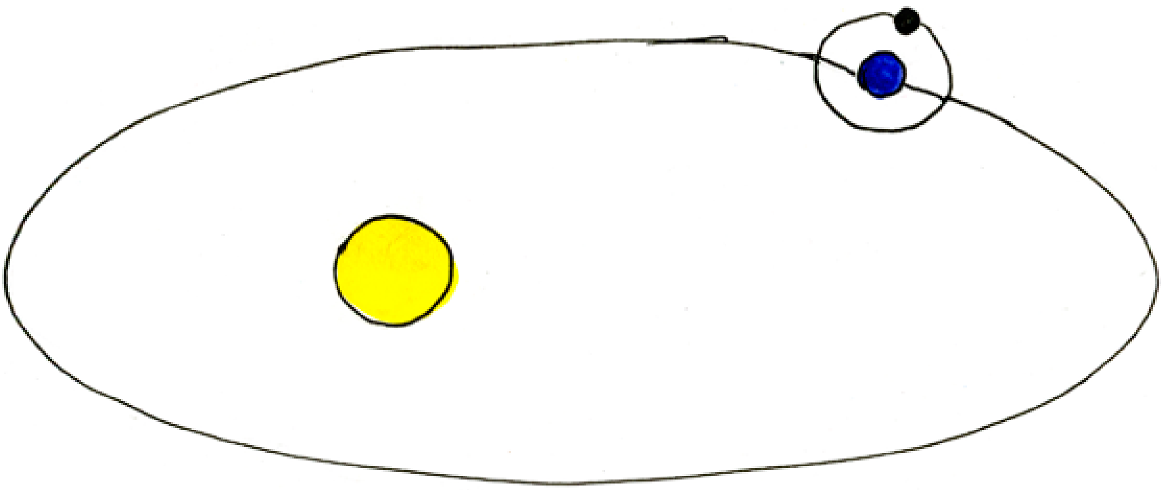
Maa ei ole aivan yksin, vaan Kuu kiertää sitä. Kuun mukaan kalenteriin on tullut käsite kuukausi. Kuukausi kestää ajan, joka Kuulta menee Maan kiertämiseen.

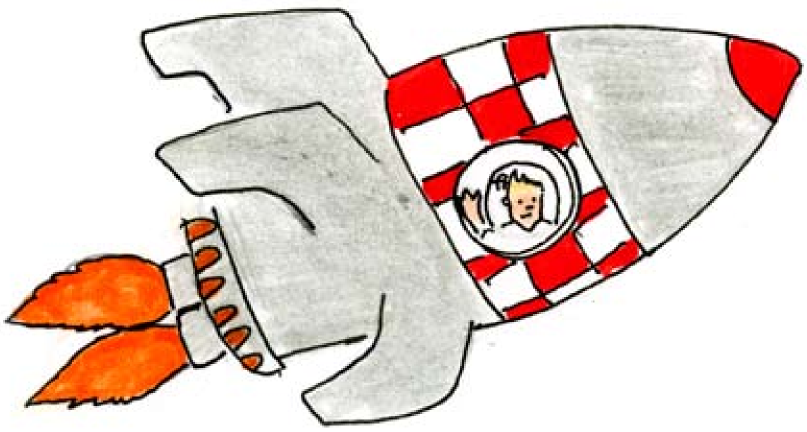
Joskus aurinko valaisee Kuun sen puolen, joka näkyy maahan. Silloin on täysikuu. Kun Kuu, Maa ja Aurinko ovat samalla suoralla, on joko auringonpimennys tai kuunpimennys.

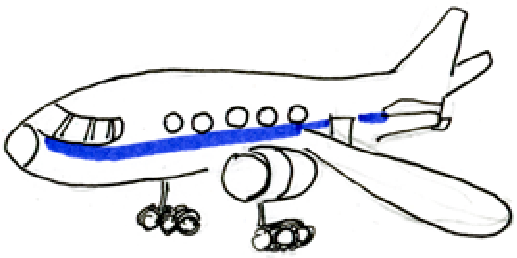
Ensimmäiset ihmiset, jotka kävivät Kuussa, olivat Neil Armstrong ja Buzz Aldrin. He kävivät Kuussa vuonna 1969. Yhteensä Kuussa on käynyt 12 astronauttia.

Sami lukee lehdestä, että on ruvettu puhumaan kuumatkoista, kuuturismista.
– Lähdetäänkö Kuuhun? Haluaisitko sinä lähteä? hän kysyy mummolta.
– Kuuhun? Hyvä että jaksan kiivetä puuhun! Mummo vastaa. – Mutta tuo naapurin koira on ihastunut luuhun. Nyt se panee sen suuhun. Tästä tulee runo!
– Mutta minä voisin lähteä Kuuhun, Sami sanoo.
– Äiti ja Jonna tulevat Tukholmasta kuuden junalla. Jos ovat ehtineet junaan.
– No, kyllä ne ehtii muihin juniin, Sami rauhoittaa mummoa.
– Mutta kuu on kaukana taivaalla. Ei sinne pääse lentokoneella. Pitää mennä raketilla, enkä minä uskalla nousta rakettiin. Uskallatko sinä?
– Kyllä tulevaisuudessa varmaan kuljetaan raketeilla planeettojen välillä. Silloin pitää nousta raketteihin.
– Voi hyvänen aika! Eikä riitä enää kännykkä vaan pitää olla silmikkä! Puhelimilla nähdään!

lähdetäänkö kuuhun? ska vi åka till månen?
kuu måne **kuun mukaan** enligt månen
kiertää cirkulera
kalenteri kalender
käsite begrepp
kestää (om tid:) ta
jotka som
kuulta menee det går för månen
maan kiertäminen att cirkulera runt jorden
valaista belysa
näkyy maahan syns till Jorden
täysi/kuu fullmåne
samalla suoralla på samma linje
auringon/pimennys solförmörkelse
kuun/pimennys månförmörkelse
ensimmäinen ihminen den första människan
1969 = tuhat/yhdeksän/sataa kuusi/kymmentä/yhdeksän
astronautti astronaut
kuu/matkat månresor
kuu/turismi månturism
haluaisitko? skulle du vilja?
hyvä että jaksan det är bra att jag orkar

naapurin koira grannhunden
on ihastunut luuhun är förtjust i ett ben
tästä tulee det här blir
runo dikt
voisin lähteä jag skulle kunna åka
kuuden junalla med sex-tåget
ehtiä junaan hinna till tåget
muihin juniin till andra tåg
rauhoittaa lugna ned
kaukana långt borta
ei sinne pääse man kommer inte dit
lento/koneella med ett flygplan
raketti raket
uskaltaa våga **enkä uskalla** och jag vågar inte
tulevaisuudessa i framtiden
planeettojen välillä mellan planeter
voi hyvänen aika! o milda tider!
riittää räcka **eikä riitä enää** och det räcker inte längre
kännykkä mobil
silmikkä (en mobil som man ser med)

25. Aurinkokunta

Kuu kiertää Maata, ja Maa kiertää Aurinkoa. Mutta Auringolla on muitakin kiertolaisia, planeettoja. Aurinkoa lähinnä on planeetta nimeltä Merkurius, sitten Venus. Ja sitten on Maa! Maa on siis kolmanneksi lähin planeetta.

Maan jälkeen on Mars, sitten Jupiter, Saturnus, Uranus ja Neptunus. Plutoa sanotaan nykyään kääpiöplaneetaksi. Joillakin planeetoilla on myös kuita. Aurinkokunnassa on myös asteroideja ja komeettoja. Maasta on lähetetty muun muassa Venukseen ja Marsiin avaruusluotaimia.

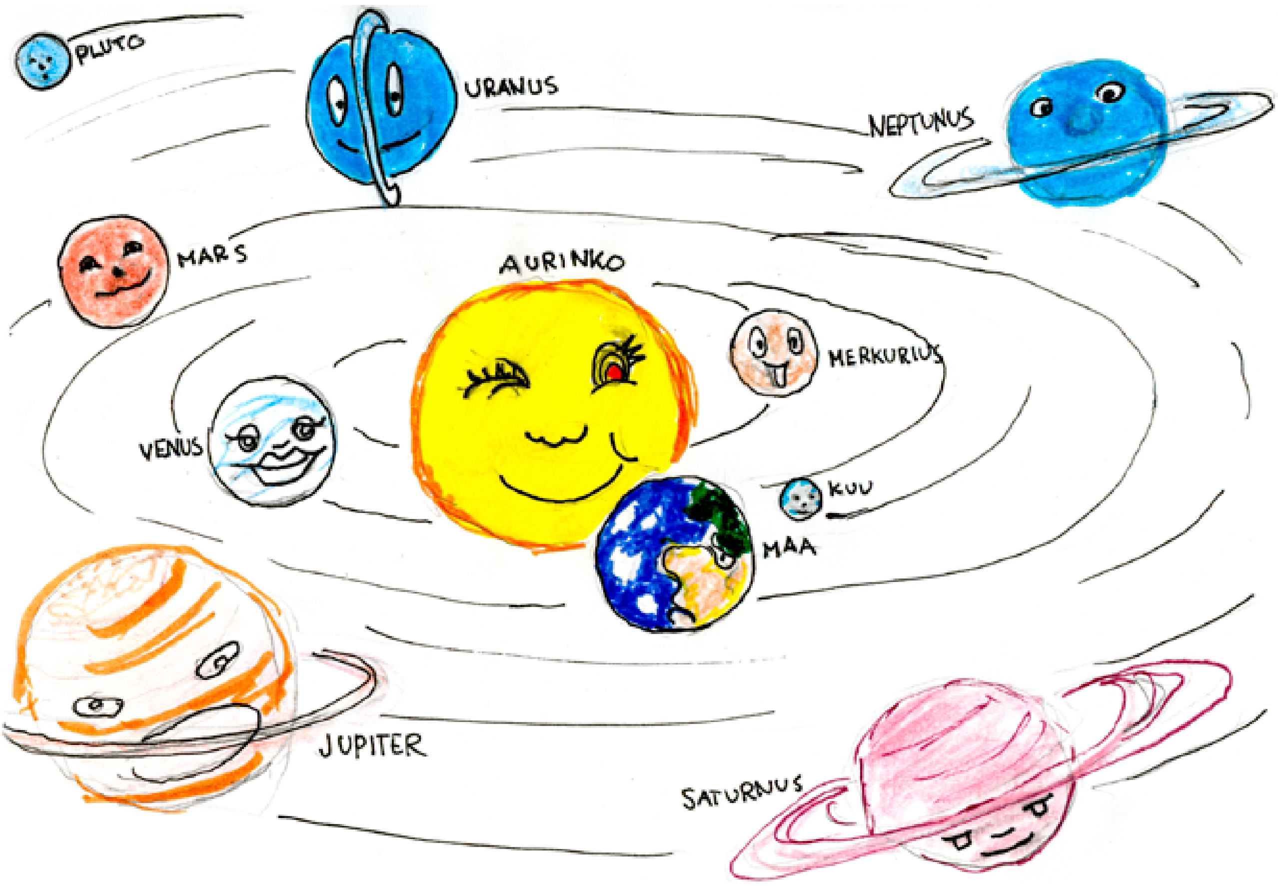
Aurinko on valtavan iso. Jos Aurinko olisi appelsiinin kokoinen, Maa olisi vain nuppineulanpään kokoinen, ja se kiertäisi Aurinko-appelsiinia 11 metrin päässä. Aurinkokunta on siis uskomattoman iso! Ja avaruudessa on lukemattomia aurinkokuntia, tähtiä!

Avaruus on rajaton ja loputon. Kukaan ei tiedä, mistä se alkaa ja mihin se päättyy. Onkohan avaruudessa elämää muualla kuin maapallolla?

***

On rauhallinen koti-ilta. Jonna, Liinu, äiti ja mummu juttelevat.
– Mistä asioista te olette kiinnostuneita? Jonna kysyy.
– Mä oon kiinnostunu kaneista! Liinu sanoo heti.
– No kyllä mä sen tiiän! Mutta te, äiti ja mummu?
– Minä olen kiinnostunut kirjallisuudesta, äiti sanoo.
– Minä olen kiinnostunut avaruudesta. Katson usein avaruusohjelmia televisiosta.
– Mä tiiän mistä sä oot kiinnostunu, Jonna! Liinu sanoo ovelana.
– No?
– Rakkaudesta. Sä oot ihastunu Ossiin. Sä oot lovena siihen!

aurinko/kunta solsystemet
kiertää cirkulera runt **kiertäisi** skulle cirkulera runt
Aurinko Solen **Aurinkoa lähinnä** närmast till Solen
muitakin kiertolaisia även andra satelliter
planeetta planet
nimeltä med namn
Merkurius Merkurius
Venus Venus
kolmanneksi lähin tredje närmast
Maan jälkeen efter Jorden
Mars Mars
Jupiter Jupiter
Saturnus Saturnus
Uranus Uranus
Neptunus Neptunus
Pluto Pluto
kääpiö/planeetta dvärgplanet
joillakin on några har
asteroidi asteroid
komeetta komet
on lähetetty har skickats
muun muassa bland annat, bland andra
avaruus/luotain rymdsond
valtavan väldigt
olisi skulle vara
appelsiinin kokoinen lika stor som en apelsin

nuppi/neulan/pää knappnålshuvud
11 metrin päässä på 11 meters avstånd
avaruus rymd
uskomattoman otroligt
lukematon oräknelig
tähti stjärna
rajaton gränslös
loputon ändlös
kukaan ei tiedä ingen vet
mistä se alkaa var den börjar
mihin se päättyy var den slutar
onkohan? undrar om det finns?
elämä liv
muualla annanstans
maa/pallo jordklotet
rauhallinen lugn
koti-ilta hemmakväll
kiinnostunut intresserad
heti genast
kirjallisuus litteratur
avaruus/ohjelma rymdprogram
ovela slug **ovelana** slugt
rakkaus kärlek
sä* oot* ihastunu* Ossiin du är förtjust i Ossi
olla lovena* siihen* du är kär i honom

26. Kirjoitetaan runoja!

Tiedätkö, että jokainen voi olla runoilija? Voi kirjoittaa vaikka riimirunoa...

Sami kysyi mummolta: Lähdetäänkö Kuuhun?
Ja mummo vastasi: Kuuhun?
Hyvä että jaksan kiivetä puuhun!
Mutta tuo naapurin koira on ihastunut luuhun.
Nyt se panee sen suuhun.
Minä tein runon!
Kohta toisenkin punon!

Ja siitä tuli runo, mummon runo!

Tai voi kirjoittaa muuten vain...

Joku kysyy: Kuka minä olen?
Mikä minä olen?
Miksi en ole kukka tai ruohonkorsi?
Mutta on ihanaa että minä olen juuri minä!

Toinen taas tuumii: Metsässä on kiva kulkea.
Ja ajatella.
Varsinkin äidin tai mummun kanssa.
Tai jonkun hyvän kaverin.
Tai ihan yksin.
Pääasia että kulkee metsässä.

Ajatuksistaan voi tehdä runon. Runo on siis ajatus. Tai sen pätkä. Ihan pelkkä tuherrus. Mutta juuri minä olen kirjoittanut sen, ihan itse. Tai jonkun kanssa.

kirjoitetaan! vi skriver!
runo dikt **runolla** med en dikt
runoilija diktare, poet
riimi/runo rimdikt
kohta toisenkin punon! snart tvinnar jag en annan
kirjoittaa muuten vain bara skriva (utan rim)
jonkun kanssa med någon
ruohon/korsi grässtrå
ihana härlig
juuri minä just jag
varsinkin särskilt
äidin kanssa med mamma
kaveri kompis
ihan alldeles
pää/asia huvudsak
ajatus tanke **ajatuksistaan** av sina tankar
pätkä stump
pelkkä ren, idel
tuherrus klotter, plotter
itse själv

Runolla voi kuvata kaikkea. Kaunista luontoa, kivaa leikkiä, huonoa ilmaa. Siitä voi tulla laulu tai räppi tai runokertomus.

Runon voi kirjoittaa salaiseen runovihkoon. Tai koulussa voi tehdä yhteisen runokokoelman. Tai jokainen voi kirjoittaa runon paperille ja koristella sen.

Runolla voi kertoa ahdistuksen tunteestaan. Tai ikävästään. Tai siitä että on tylsää. Runoja voi kirjoittaa, kun tuntee olonsa surulliseksi.

kuvata beskriva
luonto natur
ilma luft, väder
laulu sång
räppi rap
runo/kertomus diktberättelse
salainen hemlig
runo/vihko dikthäfte
yhteinen gemensam
runo/kokoelma diktsamling
koristella dekorera
ahdistuksen tunteestaan om sin ångestkänsla
on tylsää det är tråkigt
surullinen ledsen **tuntea olonsa surulliseksi** känna sig ledsen
iloinen glad **kun on iloinen** när man är glad
onnellinen lycklig
rakastunut kär

27. Saariset muuttavat pienemmästä isompaan

Saarisella oli kolme lasta, ja he olivat aika isoja. Kun Oona oli pienempi, hän nukkui isän ja äidin makuuhuoneessa. Mutta kun hän kasvoi isommaksi, hän sai Ossin vanhan huoneen.

Ossi oli muuttanut askarteluhuoneeseen. Sinne hänen kaverinsa olivat voineet tulla toisesta ovesta, eikä heidän ollut tarvinnut kulkea olohuoneen kautta. Ossilla ja Olivialla oli ollut ennen yhteinen huone. Mutta kun Olivia oli kasvanut isommaksi, hän oli muuttanut työhuoneeseen.

Nyt heillä ei ollut työhuonetta. Ja keittiö oli liian pieni. Ja heillä olisi pitänyt olla tv-huone. Kaikki oli liian pientä. Oli siis tullut aika muuttaa pienemmästä talosta isompaan.

Nyt Saariset ovat muuttamassa – pienemmästä ja vanhemmasta talosta isompaan ja uudempaan. Muuttaminen on rankkaa. Päättäminen on vaikeinta: täytyy päättää, mitä vanhoja tavaroita säilyttää ja mitä heittää menemään.

Oona on varastossa ja hän näkee vanhat kumpparinsa. Niissä on reikä varpaassa. Hänellä on ehjät, isommat ja uudemmat, mutta hän panee vanhat saappaat salaa muuttokuormaan.

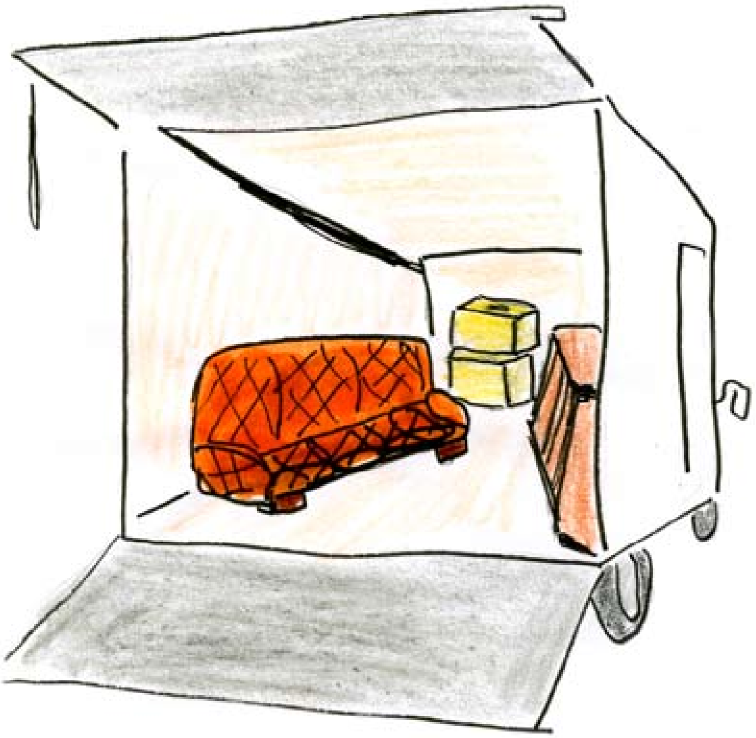
Ossi näkee vanhan jääkiekkomailansa. Se on vähän rikki. Nykyään hänellä on paljon parempi maila, mutta hän laittaa huonomman mailan muuttokuormaan.

Ja Olivia huomaa vanhan mekkonsa. Se on haalistunut ja liian pieni. Nyt hänellä on paljon nätimpi mekko. Hän aikoo salakuljettaa vanhan mekon muuttokuormaan.

Mutta muuttokuorman luona hän törmää Oonaan ja Ossiin. Molemmat olivat olleet kätkemässä tavaroita muuttokuormaan!

Saariset familjen Saarinen
muuttaa flytta **oli muuttanut** hade flyttat
pienempi mindre **pienemmästä** ur en mindre
isompi större **isompaan** till en större
Saarisella oli familjen Saarinen hade
aika ganska; tid
kasvaa isommaksi växa och bli större
askartelu/huone hobbyrum
sinne dit
hänen kaverinsa hans kompisar
olivat voineet hade kunnat
toisesta ovesta genom en annan dörr
eikä heidän ollut tarvinnut och de hade inte behövt
olo/huoneen kautta genom vardagsrummet
Ossilla oli ollut Ossi hade haft
ennen förr
yhteinen huone ett gemsamt rum
työ/huone arbetsrum
heillä olisi pitänyt olla de borde haft
vanhempi äldre **vanhemmasta** ur ett äldre
uudempi nyare **uudempaan** till ett nyare
muuttaminen att flytta
rankka tung, jobbig

päättäminen att bestämma
vaikein svårast
tavara sak
säilyttää förvara
heittää menemään slänga
varasto förråd
kumpparinsa sina gummistövlar
reikä hål
varvas tå **varpaassa** (här:) på tån
ehjä hel
saappaat stövlar
salaa i smyg
muutto/kuorma flyttlass

jää/kiekko/mailansa sin ishockeyklubba
rikki trasig
parempi bättre
huonompi sämre
mekkonsa sin klänning
haalistunut urbleknad
nätimpi snyggare
sala/kuljettaa smuggla
törmätä Oonaan stöta ihop med Oona
molemmat de båda
olla kätkemässä vara och gömma

28. Kaikkein pienin ja suloisin

Oona oli saanut hamsterin, ja hän pani sen nimeksi Boris. Se oli kaikkein pienin ja suloisin, mitä Oona tiesi.

Boriksella oli pisimmät viikset ja pienimmät tassut, mitä Oona oli nähnyt. Ja pehmein turkki ja punaisin kieli. Ja sillä on pisimmät tuntokarvat, hän sanoi Olivialle ja Jonnalle. Olivia ja Jonna olivat kavereita. Jonna oli tullut käymään Olivian luona.

– Ja Boris on hiljaisin ja aroin eläin, mitä minä olen nähnyt, Olivia sanoi.

– Se menee piiloon heti, kun tulen samaan huoneeseen.

Mutta Jonna ajatteli, että kyllä Söpöllä oli pehmeämpi turkki ja punaisempi kieli kuin Boriksella. Ja sillä oli pitemmät tuntokarvat – ja korvat. Ja oliko hiljaisempaa ja arempaa eläintä kuin Söpö? Ei, kyllä Söpö oli ihanampi ja suloisempi. Ja se oli nopeampi. Se oli ihanin ja suloisin mitä Jonna tiesi!

Mutta Jonna ei sanonut mitään ääneen. Miksikö? Siksi että hän oli isoin ja vanhin heistä kolmesta, ja isoimman ja vanhimman piti ymmärtää sitä, joka oli pienin ja nuorin.

* * *

Mummo tarjosi tytöille mansikoita, ja ne maistuivat hyvältä, kesältä ja auringolta.

– Saisinko lisää? Oona pyysi. Mummo täytti hänen lautasensa.

– Miksi sinä aina annat minulle parhaimmat ja isoimmat marjat? Ja valitset itsellesi pienimpiä ja huonoimpia? Oona kysyi.

– Ja miksi sinä aina syöt huonoimmalta lautaselta ja juot kuluneimmasta lasista? Olivia lisäsi.

– Siksi kun te olette nuorempia. Nuorten suussa hyvä maistuu paremmalta.

kaikkein allra
pienin minst
suloisin gulligast
oli saanut hade fått
hamsteri hamster
pisin längst
viikset mustasch
tassut tassar
pehmein mjukast
turkki päls
punaisin rödaste
kieli tunga
tunto/karvat känselhår
tulla käymään komma och hälsa på
hiljaisin tystaste
aroin skyggaste
mennä piiloon gå och gömma sig
sama huone samma rum
pehmeämpi mjukare
punaisempi rödare
kuin än
pitempi längre
korvat öron
hiljaisempi tystare
arempi skyggare
ihanampi underbarare
suloisempi gulligare
nopeampi snabbare
ihanin underbarast
ei mitään ingenting

Nuorena maistaa makean! Ja kaikki maistuu nuorena parhaimmalta, jos syö parhaimmalta lautaselta ja juo sievimmästä lasista, vastasi mummo.

sanoa ääneen säga högt
miksikö? varför då?
siksi että därför att
isoin störst
vanhin äldst
heistä kolmesta av de tre
nuorin yngst
tarjota erbjuda
mansikka jordgubbe
maistua hyvältä smaka gott
saisinko lisää? kan jag få mer?
hänen lautasensa hennes/hans tallrik
paras bästa
itsellesi till dig själv
huonoin sämst
huonoimmalta lautaselta ur den sämsta tallriken
kuluneimmasta lasista ur det mest slitna glaset
nuorempi yngre
nuorten suussa i munnen på unga
hyvä maistuu paremmalta det goda smakar bättre
nuorena maistaa makean som ung smakar man det söta
sievin snyggast

29. Milloin on pääsiäinen?

Mistä tulee sana pääsiäinen? – Se tulee sanasta päästä. Mutta mistä silloin päästään? No silloin päästään paastosta. Katolisella ajalla paasto oli tärkeä. Kun siitä päästiin, ei tarvinnut enää paastota vaan sai taas syödä kaikkea.

Milloin pääsiäinen oikein on? – Se lasketaan kevätpäiväntasauksesta, joka on aikaisintaan 19. maaliskuuta ja viimeistään 21. maaliskuuta. Sitten katsotaan, milloin on ensimmäisen kerran täysikuu. Pääsiäinen on ensimmäisenä viikonloppuna täydenkuun jälkeen. Yksinkertaista, vai mitä? No, astronomit huolehtivat laskemisesta. Meidän tarvitsee vain katsoa almanakasta.

Pääsiäistä vietetään kristillisenä juhlana. Mutta silloin mellastavat myös trullit, jotka ovat pakanallista perinnettä.

Ennen pääsiäisen pyhiä on kiirastorstai. Silloin lapset pukeutuvat Itä-Suomessa trulleiksi. He kulkevat virpomassa ihmisiä pajunoksilla. He sanovat:

> Virvon varvon tuoreeks terveeks!

Pitkänäperjantaina Jeesus ristiinnaulittiin. Sen jälkeen on lankalauantai, jota sanotaan myös pääsiäisaatoksi. Ennen vanhaan lankalauantaina värjättiin langat, jotka oli kehrätty talven aikana. Myös silloin taikavoimat olivat liikkeellä. Länsi-Suomessa poltettiin kokkoja, joilla torjuttiin noitia. Sitten tulee pääsiäissunnuntai ja sen jälkeen toinen pääsiäispäivä, jolloin Jeesus nousi kuolleista.

pääsiäinen påsk
päästä (här:) slippa, bli av med
paasto fasta
katolisella ajalla på den katolska tiden
tärkeä viktig
paastota fasta
vaan utan
kevät/päivän/tasaus vårdagjämning
aikaisintaan tidigast
19. = yhdeksäs/toista
viimeistään senast
21. = kahdes/kymmenes/ensimmäinen
täysi/kuu fullmåne
viikon/loppu veckoslut
yksin/kertainen enkel
vai mitä? eller hur?
astronomi astronom
huolehtia laskemisesta tar hand om beräkning
almanakka almanacka
kristillinen kristen
mellastaa stoja
trulli påskkäring
pakanallista perinnettä av hednisk tradition
ennen pääsiäisen pyhiä före påskhelgen
kiiras/torstai skärstorsdag
pukeutua trulleiksi klä ut sig som

Pääsiäinen on ilon ja uuden elämän juhla. Ilon ja elämän symboleina ovat värikkäät pääsiäismunat, tiput ja puput ja koivun- ja pajunoksat, joilla koti koristellaan.

påskkäringar
kulkea virpomassa ihmisiä gå och vifta på folk
pajun/oksilla med videkvistar
pitkä/perjantai långfredagen
ristiin/naulita korsfästa
lanka/lauantai ”trådlördag”
pääsiäis/aatto påskafton
ennen vanhaan förr i tiden
värjättiin langat man färgade garn
kehrätä spinna
taika/voima trollkraft
olla liikkeellä röra på sig
polttaa kokkoa tända brasa
torjua noitia försvara sig mot häxor
pääsiäis/sunnuntai påsksöndag
toinen pääsiäis/päivä annandag påsk
jolloin då
nousta kuolleista uppstå från de döda
niiden symboleina som symboler för dem
värikäs pääsiäis/muna ett färggrant påskägg
tiput* ja puput* kycklingar och harungar
koivun- ja pajun/oksat björk- och videkvistar
koristella dekorera

30. Kukkien aikaa

Keväällä luonto herää eloon, ja metsä raikaa lintujen laulusta. Linnut kertovat toisilleen, että on aika rakentaa pesä ja saada poikasia. On monien muiden eläinten lisääntymisaika, ja niiden on hankittava ruokaa perheilleen.

Kevät on myös kukkien aikaa. Leppien kukinta on melko aikaisin keväällä, lumihankien aikaan. Koivujen kukinta-aika on vähän myöhemmin. Joinakin vuosina siitepölyä on paljon, ja silloin allergikkojen on otettava lääkettä.

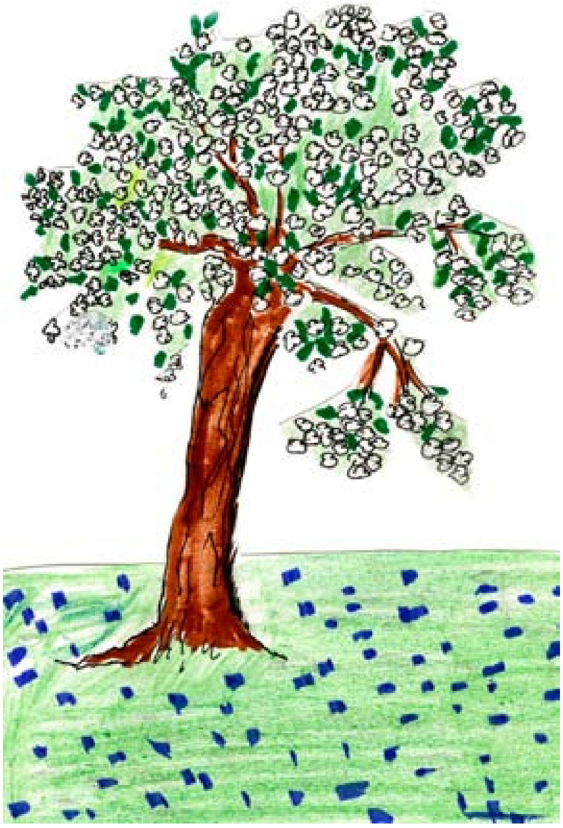
Toukokuussa valko- ja sinivuokkojen kukat kohottavat päätään Etelä- ja Keski-Ruotsissa. Myös omena-, kirsikka- ja luumupuiden kukat ovat kauniita. Pohjois-Ruotsissa järvien jäät ovat heikkoja, ja pilkkijöiden on oltava varovaisia.

Kesämökkien asukkaat käyvät katsomassa mökkejään, ja pihoilta kuuluu pihatöiden ääniä. Laitureiden kuntoa kokeillaan, ja purjeveneiden omistajilla on paljon työtä.

Koulujen ovet sulkeutuvat pian, mutta koululaisten on tehtävä vielä paljon. Heidän on luettava oppikirjat loppuun ja opeteltava monta uutta asiaa. Ja heidän on lähdettävä luokkaretkelle!

Luokkaretkeä varten oppilaiden on kerättävä rahaa. He pitävät myyjäisiä ja diskoja, ja opettajien ja vanhempien on autettava. Mutta myyjäisten ja diskojen pitäminen on hauskaa! Ja on kiva jos koko luokka pääsee mukaan retkelle.

kukkien aika blommornas tid
luonto natur
herätä eloon vakna till liv
raikaa genljuda, eka
linnut fåglar **lintujen laulu** fåglarnas sång
kertoa toisilleen berätta för varandra
rakentaa bygga
pesä bo
poikanen unge
lisääntymis/aika fortplantningstid
niiden on hankittava de måste skaffa
perheilleen till sina familjer
leppä al **leppien kukinta** alblomning
aikaisin tidigt
lumi/hankien aikaan vid tiden för skarsnön
koivu björk
kukinta-aika blomningstid
myöhemmin senare
siite/pöly pollen
allergikko allergiker
lääke medicin
valko/vuokko vitsippa
sini/vuokko blåsippa
kohottaa höja upp
päätään sitt/sina huvud

omena/puu äppelträd
heikko svag
pilkkijä pimplare
varovainen försiktig
asukas invånare
käydä katsomassa gå och titta efter
mökkejään sina stugor
piha/työ gårdsarbete
ääni ljud
laituri brygga
kunto skick
kokeilla prova
purje/vene segelbåt
omistaja ägare
sulkeutua blir stängd
luettava loppuun måste läsa ut
oppi/kirja lärobok
opetella lära sig
luokka/retki klassresa
varten för
myyjäiset basar
disko disko
myyjäisten pitäminen att ha basar
koko luokka pääsee mukaan hela klassen får följa med

31. Liinu opettelee ajamaan pyörällä

Liinu on saanut uuden polkupyörän, kaksipyöräisen. Siihen voi panna tukipyörät, jos haluaa, mutta Liinu ei halua. Hän on päättänyt opetella ajamaan ilman tukipyöriä.

Lapsen täytyy ensin opetella kävelemään ja puhumaan. Myös lukemaan, hiihtämään ja luistelemaan täytyy opetella. Ja puhumaan muita kieliä ja kirjoittamaan koukerokirjaimilla. Siellä asti Liinu ei vielä ole, sillä nyt hänen täytyy opetella pyörällä ajamista.

Opetteleminen on harjoittelemista. Kun harjoittelee, niin oppii! Ja on hyvä jos on joku, joka opettaa. Liinun opettajana on Sami.

* * *

Sami pitää kiinni Liinun pyörän tavaratelineestä. Liinu vilkaisee vähän väliä olan yli, pitääkö Sami varmasti kiinni. Ja heti kun hän huomaa, ettei Sami pidä, hän kaatuu. – Älä katso! Sami sanoo. – Kyllä minä pidän kiinni. Opettele vain, kyllä sinä opit!

Liinu vilkaisee vielä muutaman kerran, ja Sami pitää kiinni. Hän alkaa ajaa yhä lujempaa. Sami juoksee perässä ja pitää kiinni. Lopulta hänen on pakko päästää irti.

Ja Liinu ajaa! Ihan itse! Liinu huomaa, että Sami ei pidä kiinni, ja ajaa suoraan puskaan. Mutta hän kapuaa takaisin pyörän päälle ja lähtee taas ajamaan...

opetella ajamaan pyörällä lära sig att cykla
polku/pyörä cykel
kaksi/pyöräinen tvåhjuling
tuki/pyörät stödhjul
ilman utan
haluta vilja
lapsen täytyy ett barn måste
opetella kävelemään lära sig att gå
koukero/kirjaimilla med snirkliga bosktäver
siellä asti ända där
opetella pyörällä ajamista lära sig att cykla
opetteleminen att lära sig
harjoitteleminen att träna
harjoitella träna
oppia lära sig
joku, **jotakin**, **jonkun** någon
opettaa lära ut

pitää kiinni hålla i
tavara/teline pakethållare
vilkaista kasta en blick
vähän väliä gång på gång
olka axel **olan yli** över axeln
varmasti säkert
kaatua falla
älä katso! titta inte!
muutaman kerran några gånger
yhä lujempaa allt fortare
perässä efter
hänen on pakko han är tvungen
päästää irti släppa loss
ihan itse alldeles själv
suoraan direkt
puskaan in i en buske
kavuta klättra
pyörän päälle på cykeln
lähteä ajamaan åka i väg

32. Joulu ja juhannus

Vuodessa on kaksi tärkeää juhlaa – joulu ja juhannus. Ne ovat suurpyhiä. Silloin kaikki ovat vapaina. No, melkein kaikki. Vain sellaisia töitä, joita ei voi keskeyttää, tehdään myös jouluna ja juhannuksena.

Sekä joulu että juhannus ovat sekä kristillisiä että pakanallisia juhlia. Jo ennen kuin kristinusko tuli Pohjolaan, oli jouluna keskitalven juhla ja juhannuksena keskikesän juhla. Ja koko Pohjolassa vietetään nykyäänkin joulua ja juhannusta.

Jouluaatto on aina 24. joulukuuta. Sitten on ensimmäinen joulupäivä ja sitten toinen joulupäivä eli tapaninpäivä eli tapani. Ennen vanhaan käytiin tapaninajelulla. Juhannus on nykyään aina viikonloppuna, joka sattuu lähimmäksi 24. kesäkuuta.

Sana joulu merkitsee samaa kuin ruotsin jul, joka on merkinnyt 'juhlaa'. Suomeen sana on lainattu kielimuodosta jota ruotsalaisten, tanskalaisten, norjalaisten ja islantilaisten esivanhemmat puhuivat.

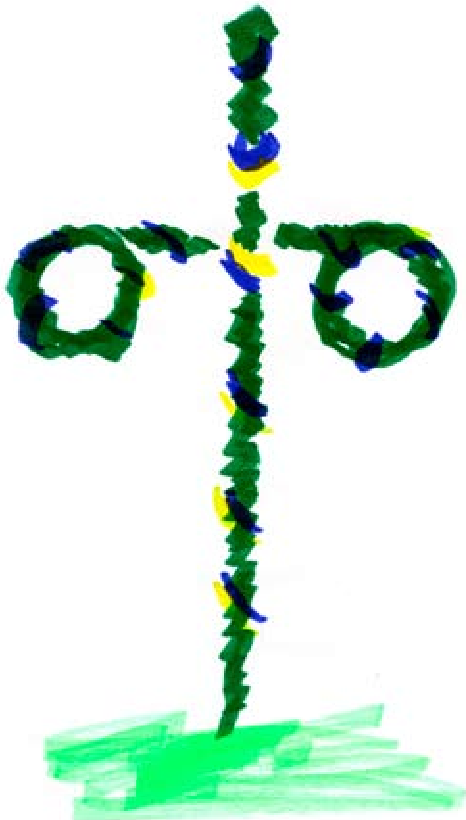
Mistähän sana juhannus sitten tulee? Monissa muissa kielissä sanasta kuulee, että se tarkoittaa 'keskikesää'. Miksi nimi suomeksi on niin erilainen? Suomen kielen sana juhannus tulee Johannes Kastajan nimestä. Juhannuksena on Juhanin, Jukan ja Juhon nimipäivä, ja ne kaikki tulevat niemstä Johannes.

joulu jul **jouluna** på jul
juhannus midsommar
vuodessa on året har
tärkeä viktig
suur/pyhä storhelg
vapaina lediga
melkein nästan
sellainen työ ett sådant arbete
ei voi keskeyttää man kan inte avbryta
sekä – että både – och
ennen kuin innan
kristin/usko kristendom
Pohjola Norden
keski/talven juhla midvinterns fest
keski/kesän juhla midsommarens fest
joulu/aatto julafton
24. joulu/kuuta 24:e december
ensimmäinen joulu/päivä den första juldagen

toinen joulu/päivä annandag jul
tapanin/päivä, **tapani** annandag jul
käydä tapanin/ajelulla åka staffansfärd
sattua råka
lähimmäksi närmast
24. kesäkuuta 24:e juni
merkitä betyda
lainata (här:) låna in
kieli/muoto språkform
islantilainen isländning, isländsk
esivanhemmat förfäder
muoto form
mistähän undrar varifrån
tarkoittaa betyda
erilainen annorlunda
Johannes Kastaja Johannes Döpare
nimi/päivä namnsdag

33. Tehdään himmeli ja lumilyhty!

Ennen joulua saattaa olla rauhaton olo, kun tietää että joulu on tulossa. Ei ole mitään tekemistä! Silloin voi tehdä vaikkapa himmelin tai lumilyhdyn. Ne on helppo tehdä.

Himmeli

Tarvikkeet: Mehupillejä tai olkia, sakset ja paksuhkoa lankaa.

Ennen himmeli tehtiin oljesta. Mutta olkia saattaa olla vaikea saada, ja ne saattavat lohkeilla. Mehupillejä saa joka kaupasta, ja ne kestävät paremmin.

Suunnittelu: Suurimpaan kehikkoon tarvitaan kokonaisia pillejä. Vähän pienempiin kehikkoihin tarvitaan pillejä, jotka ovat 2/3 kokonaisesta pillistä. Seuraavat kehikot tehdään samalla mittakaavalla. Pillejä leikataan lisää sitä mukaa, kuin työ edistyy. Yhteen kehikkoon tarvitaan yhteensä 12 pilliä.

Tee näin:
1. Pujota lankaan kolme pilliä ja sido ne kolmioksi.
2. Pujota lankaan vielä kaksi pilliä ja sido lanka kiinni kolmion toiseen kärkeen.
3. Pujota kaksi kertaa kaksi pilliä kerrallaan. Kehikko alkaa muodostua.
4. Pujota vielä kolme kertaa yksi pilli kerrallaan. Pillin jälkeen lanka täytyy pujottaa kulman ympäri. Sido lopuksi langanpäät hyvin yhteen.
5. Tee pienempiä kehikoita ja sido niitä ison kehikon sisälle ja kulmiin.
6. Ripusta himmeli kattoon, rauhalliselle paikalle.

himmeli halmmobil, halmoro
lumi/lyhty snölykta
ennen förr **ennen joulua** före jul
saattaa olla rauhaton olo man kan känna sig rastlös
olla tulossa vara i antågande
ei ole mitään tekemistä man har ingenting att göra
vaikkapa* till exempel
tarvikkeet tillbehör
mehu/pilli sugrör
olki halm **oljesta** av halm
sakset sax
paksuhko tjockare
lanka tråd
lohkeilla spricka
joka kaupasta från varje affär
kestää hålla
paremmin bättre
suunnittelu planering
kehikko ramverk
kokonainen hel
2/3 = kaksi kolmasosaa
seuraava följande
samalla mitta/kaavalla i samma skala
sitä mukaa kuin työ edistyy i takt med att arbetet går framåt
pujottaa trä
sitoa knyta
kolmio triangel

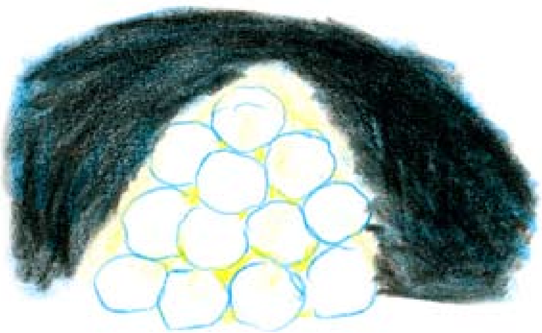
Lumilyhty

Myös ulkona voi valmistella joulua. Ja linnutkin tarvitsevat joulukoristeita!

1. Tee paljon lumipalloja.
2. Etsi tasainen paikka, ja pane siihen lumipalloja neliöksi niin, että jokaisella sivulla on viisi palloa.
3. Pane seuraava pallokerros niin, että pallot ovat vähän sisempänä. Nyt tarvitaan vain neljä palloa jokaiselle sivulle.
4. Pane seuraavaan kerrokseen vain kolme palloa sivulle. Seuraavaan kerrokseen kaksi palloa.
5. Pane lumilyhdyn sisälle kynttilä. Sytytä se pimeällä, ja pane viimeinen pallo.

Himmeli pyörii hitaasti katossa ikkunan ääressä. Ikkunasta näkyy lumilyhty, joka loistaa kauniisti. Olo on jouluisan rauhallinen!

kiinni fast
kärki spets
kerrallaan åt gången
muodostua formas
kulma hörn
ympäri runt
langan/pää trådänd
yhteen ihop
sisälle innanför
ripustaa hänga upp
rauhallinen lugn
paikka ställe
valmistella förbereda
joulu/koriste juldekoration
lumi/pallo snöboll
etsiä leta efter
tasainen jämnt
neliö kvadrat
sivu sida **jokaisella sivulla** på varje sida
pallo/kerros bollvarv
sisempänä mera inåt
sytyttää tända
pimeällä när det är mörkt
pyöriä snurra
hitaasti långsamt
ikkunan ääressä vid fönstret
loistaa lysa
kauniisti vackert
jouluisa julaktig

34. Ruotsin kansallispäivä

Kun alkukesä on heleimmillään, on Ruotsin kansallispäivä.

Ruotsin kansallispäivä on 6. kesäkuuta. Suomen itsenäisyyspäivä on 6. joulukuuta, ja Norjan kansallispäivä, sjuttonde maj, on 17. toukokuuta. Ja Tanskan päivä on 5. kesäkuuta, päivää aikaisemmin kuin Ruotsissa. Mutta mitä tarkoittaa kansallispäivä? Miksi sitä vietetään?

Jokaisella kansalla ja kansanryhmällä on olemassaolon oikeus. Ja kansallispäivä on merkki kansan itsekunnioituksesta ja siitä, että se kunnioittaa muita. Aivan kuten lapsen täytyy oppia kunnioittamaan itseään, jotta se oppii kunnioittamaan muita.

Kansallispäivä on kaikkien Ruotsin asukkaiden päivä. Se on enemmistön päivä ja vähemmistöjen päivä. Siis ruotsalaisten, ruotsinsuomalaisten, saamelaisten, tornionlaaksolaisten, romanien ja juutalaisten päivä. Ja kaikkien muiden vähemmistöjen.

Myös me vähemmistöt olemme osa Ruotsin kansakuntaa, ja olemme antaneet panoksemme Ruotsin kansalliseen perintöön. Siispä: Hyvä Ruotsi! Heja Sverige!

Tässä Ruotsin kansallislaulu, ensin ruotsiksi, sitten suomeksi:

Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord,
du tysta, du glädjerika, sköna!
Jag hälsar dig, vänaste land upp på jord,
din sol, din himmel, dina ängder gröna!
(Richard Dybeck)

Sä jylhä ja ponteva Pohjolanmaa,
sä hiljainen riemunkehto parhain!
Sä armahin seutu, min kohdata saa,
maa kukkanurmein, koskein, tähtitarhain!
(Suom. Alpo Noponen)

Ruotsin kansallis/päivä Sveriges nationaldag
alku/kesä försommaren
olla heleimmillään vara klarast
6. = kuudes
17. = seitsemästoista
5. = viides
jokainen kansa varje folk
kansan/ryhmä folkgrupp
olemassa/olon oikeus rätten till existens
merkki tecken
kansan itse/kunnioituksesta på folkets självrespekt
siitä, että på att
kunnioittaa respektera
lapsen täytyy ett barn måste

HYVÄ RUOTSI !

HEJA SVERIGE !

itseään sig själv
jotta för att
kaikkien Ruotsin asukkaiden päivä en dag för alla invånare i Sverige
enemmistö majoritet
vähemmistö minoritet
saamelainen sam
tornion/laaksolainen tornedaling
romani rom
juutalainen jude
kansa/kunta nation
panoksemme vår insats
kansallinen perintö det nationella arvet
kansallis/laulu nationalsång

35. Mummo muuttaisi Suomeen

Kesän alussa, kun koulu oli jo loppunut, Johanssonit olivat hädissään ja suruissaan: Mummo aikoi muuttaa Suomeen! – Miksi? kaikki ihmettelivät.

Irma, äidin sisko, oli ollut äitiyslomalla, mutta pian hän menisi töihin. Hän ja hänen miehensä olivat pyytäneet mummoa hoitamaan Arvoa. Arvo saisi paikan päiväkodista myöhemmin.

Mummo menisi asumaan vanhusten palvelutaloon. Lähellä asuisi myös mummon nuoruudenrakkaus Reino, ja he olivat keväällä ruvenneet soittelemaan ja kirjoittelemaan toisilleen. Oli kiva, kun oli joku jota ajatella ja jonka kanssa jutella.

* * *

Muuttokuorma lähti matkaan. Mummo itse menisi laivalla Suomeen, Turkuun. Irma, Kari ja Arvo olisivat häntä siellä vastassa.

Jonna, Sami ja Pikku-Liinu sekä äiti ja isä olivat saattelemassa mummoa satamaan. Kaikki olivat allapäin.

– Miten meidän nyt käy kun sinä lähdet? Pikku-Liinu kysyi huuli riippuen.

– Meille tulee ikävä sinua, Sami sanoi.

Jonna otti puseronsa sisältä Söpön, jonka hän oli salakuljettanut satamaan. Silläkin oli toinen korva lurpallaan.

– Saat Söpön ikiomaksi! hän tarjosi Söpöä mummolle.

– Ei kun Söpö kuuluu tänne. Älkää nyt surko! Ruotsista on lyhyt matka Suomeen. Voitte tulla käymään koska tahansa. Ja minä tulen käymään! mummo vakuutti ja rutisti kaikkia vuorotellen.

– Hei hei nyt kaikki! Pitäkää huoli itsestänne!

HYVÄÄ KESÄÄ!

muuttaisi hon/han skulle flytta
olla hädissään vara ängslig
olla suruissaan vara ledsen
ihmetellä undra
sisko syster
olla äitiys/lomalla var mammaledig
hänen miehensä hennes man
pyytää hoitamaan be att komma och sköta
paikka plats
päivä/kodista på daghem
menisi asumaan hon/han skulle bo
vanhusten palvelu/talo ett servicehus för äldre
lähellä nära
nuoruuden/rakkaus ungdomskärlek
ruveta soittelemaan ja kirjoittelemaan börja ringa och skriva
lähteä matkaan åka i väg
olla vastassa möta
olla saattelemassa följa med
satama hamn

olla allapäin vara nere
miten meidän käy? hur blir det med oss?
huuli riippuen med en hängande läpp
meille tulee ikävä sinua vi börjar längta efter dig
puseron sisältä innanför tröjan
sala/kuljettaa smuggla
silläkin oli toinen korva lurpallaan även den slokade på ena örat
saat Söpön iki/omaksi du får Söpö till din egen

tarjota erbjuda
älkää nyt surko! sörj inte nu!
Ruotsista on lyhyt matka det är en kort väg från Sverige
koska tahansa när som helst
vakuuttaa försäkra
rutistaa kramas
vuorotellen turvis
pitäkää huoli itsestänne! ta hand om er själva!
hyvää kesää! trevlig sommar!

Suomalais-ruotsalainen sanasto – Finsk-svensk ordlista

För substantiv, adjektiv, pronomen och räkneord anges oftast grundformen, *A*- och *N*-formen, t.ex. **aamu**, **aamua**, **aamun** 'morgon'. I *A*- och *N*-formerna har ordet oftast samma betydelse som i grundformen. Ibland motsvarar *N*-formen den svenska *S*-formen, t.ex. **Jonnan aamiainen** 'Jonnas frukost'. För några ord ges även andra former, t.ex. **hankien aikaan** 'vid tiden för skarsnön'. För verb anges grundformen, t.ex. **antaa** 'ge', *minä*-formen i nutid, tex. **annan** 'jag ger', *hän*-formen i *i*-formen t.ex. **antoi** 'hon/han gav' och *NUT*-formen, t.ex. **antanut** som används i dåtidsformer. På verb anges även några andra former, t.ex. **asettua asumaan** 'bosätta sig'. Ord som endast används i talspråket är markerade med *-tecken. /-tecknet anger gränsen mellan olika leder i sammansatta ord, t.ex. **alku/kesä**, och används mellan olika alternativ, t.ex. **hon/han** 'hon eller han'.

aamiainen, **aamiaista**, **aamiaisen** frukost
aamu, **aamua**, **aamun** morgon
aatto, **aattoa**, **aaton** afton
ahdistus, **ahdistusta**, **ahdistuksen** ångest
ahkera, **ahkeraa**, **ahkeran** flitig
aika, **aikaa**, **ajan** tid **on aika** det är dags **sillä aikaa** under tiden **yhtä aikaa** samtidigt
aika ganska
aikaan vid tid för **hankien aikaan** vid tiden för skarsnön
aikaisin tidigt **aikaisemmin** tidigare **aikaisintaan** tidigast
aikana under **äitiys/loman aikana** under mammaledigheten
aikoa tänka, ska **aion**, **aikoi**, **aikonut**
aikuinen, **aikuista**, **aikuisen** vuxen
aina alltid
aisa/kello bjällra
aita, **aitaa**, **aidan** staket **aidan takana** bakom staketet
aivan alldeles
aivo/tärähdys, **-tärähdystä**, **-tärähdyksen** hjärnskakning
ajaa köra, åka **ajan**, **ajoi**, **ajanut**; **ajaa kolari** krocka
ajaminen, **ajamista**, **ajamisen** att cykla, cyklande
ajatella tänka **ajattelen**, **ajatteli**, **ajatellut**
ajatus, **ajatusta**, **ajatuksen** tanke
Aku Ankka Kalle Anka
ala/kaappi underskåp
ala/luokkalainen, **-laista**, **-laisen** lågstadieelev
alas ner
alkaa börja **alan**, **alkoi**, **alkanut**
alkuaan från början
alku/kesä försommar
alla, **alle**, **alta** under
alla/päin nere, melankolisk **olla allapäin** vara nere
allergikko, **allergikkoa**, **allergikon** allergiker
almanakka, **almanakkaa**, **almanakan** almanacka
aloittaa börja **aloitan**, **aloitti**, **aloittanut**
alue, **aluetta**, **alueen** område
alusta, **alustaa**, **alustan** underlägg
ammua råma
antaa ge, låta **annan**, **antoi**, **antanut**; **antaa kiehua** låta sjuda
appelsiini, **appelsiinia**, **appelsiinin** apelsin
apu, **apua**, **avun** hjälp
apulainen, **-laista**, **-laisen** biträde
arempi, **arempaa**, **aremman** skyggare
aroin, **arointa**, **aroimman** skyggast
arvata gissa **arvaan**, **arvasi**, **arvannut**
arvoitus, **arvoitusta**, **arvoituksen** gåta
asema, **asemaa**, **aseman** ställning, status; station
asettua asumaan bosätta sig **asetun**, **asettui**, **asettunut**
asia, **asian**, **asiaa** sak
askartelu/huone hobbyrum
asteroidi, **asteroidia**, **asteroidin** asteroid
asti: **siitä asti** sedan dess **siellä asti** ända där
astia, **astiaa**, **astian** kärl; disk; porslin
astronautti, **astronauttia**, **astronautin** astronaut
asua bo **asun**, **asui**, **asunut**
asukas, **asukasta**, **asukkaan** invånare
auki öppen
auringon/pimennys solförmörkelse
aurinko, **aurinkoa**, **auringon** solen **Aurinko** Solen **aurinko/kunta** solsystem
auto, **autoa**, **auton** bil **auto/kauppa** bilaffär **-talli** garage
autonominen autonom
auttaa hjälpa (till) **autan**, **auttoi**, **auttanut**; **on autettava** måste hjälpa
avain, **avainta**, **avaimen** nyckel **avaimenkätkentä** gömma nyckeln
avanto, **avantoa**, **avannon** vak **avannon reuna** vakkant
avaruus, **avaruutta**, **avaruuden** rymd **avaruusluotain** rymdsond **-ohjelma** rymdprogram **-seikkailu** rymdäventyr

banaani, **banaania**, **banaanin** banan
Boris, **Borista**, **Boriksen** Boris
bussi, **bussia**, **bussin** buss

desi/litra deciliter
disko, **diskoa**, **diskon** disco

edelleen fortfarande
edessä, **edestä**, **eteen** framför
edistyä gå framåt **edistyn**, **edistyi**, **edistynyt**

ehjä, **ehjää**, **ehjän** hel
ehtiä hinna **ehdin**, **ehti**, **ehtinyt**
ei nej, inte **en**, **et**, **ei**, **emme**, **ette**, **eivät**; **eikä** och–inte; **ei kun*** nej utan **eikö niin**? eller hur?
eko/auto miljöbil
eli eller, dvs.
elo/kuu augusti
eläin, **eläintä**, **eläimen** djur **eläin/satu** djursaga
elämä, **elämää**, **elämän** liv
elää leva **elän**, **eli**, **elänyt**
emakko, **emakkoa**, **emakon** sugga
emäntä, **emäntää**, **emännän** bondmora, värdinna
enemmistö, **enemmistöä**, **enemmistön** majoritet
enempi, **enempää**, **enemmän** mera
ennen före; tidigare, förr i tiden **sitä ennen** före det **ennen kuin** innan **ennen vanhaan** förr i tiden
ensimmäinen, **ensimmäistä**, **ensimmäisen** den första
ensin först
entä och (då)?
(ei) enää (inte) längre, någon mera
eri olik, annan
erilainen, **-laista**, **-laisen** annorlunda, olik
erota skiljas **eroan**, **erosin**, **eronnut**
eräs, **erästä**, **erään** en **eräänä päivänä** en dag
esimerkiksi till exempel
esi/vanhemmat förfäder
espanja, **espanjaa**, **espanjan** spanska **espanjan-kielinen** spansktalande
etelä, **etelää**, **etelän** syd, söder **Etelä-Norrlanti** södra Norrland **Etelä-Ruotsi** södra Sverige
etikka, **etikkaa**, **etikan** ättika
etsiä leta **etsin**, **etsi**, **etsinyt**; **lähteä etsimään** gå och leta
että att
eukko, **eukkoa**, **eukon** gumma

fantasia/kirja fantasybok
fillari*, **fillaria***, **fillarin*** cykel

Gotlanti Gotland
g = **gramma**, **grammaa**, **gramman** gram
Götan/maa Götaland

haalistunut, **haalistunutta**, **haalistuneen** urbleknad
Haapa/ranta Haparanda
haarukka, **haarukkaa**, **haarukan** gaffel
hakata hacka **hakkaan**, **hakkasi**, **hakannut**
hakea hämta **haen**, **haki**, **hakenut**; **mennä hakemaan** gå och hämta
hallitsija, **hallitsijaa**, **hallitsijan** regent
hallitus, **hallitusta**, **hallituksen** regering
haluta vilja **haluan**, **halusi**, **halunnut**
hamsteri, **hamsteria**, **hamsterin** hamster
-han ju **onhan se** den är ju **onkohan**? undrar om det finns?
hanki, **hankea**, **hangen** skare
hankinta, **hankintaa**, **hankinnan** skaffande **auton hankinta** att skaffa bil
hankkia skaffa **hankin**, **hankki**, **hankkinut**; **on hankittava** måste skaffa
harjoitella träna, öva **harjoittelen**, **harjoitteli**, **harjoitellut**
harjoitteleminen, **harjoittelemista**, **harjoittelemisen** att träna, att öva
harjoitukset, **harjoituksia** träning
harrastaa ha som hobby **harrastan**, **harrasti**, **harrastanut**
Hassela Hassela
he de **heidän** deras **heitä**, **heidät** dem
hei!* **heippa**!* hej!
heikko, **heikkoa**, **heikon** svag
heinä(t) hö **heinä/kehto** hövagga
heinä/kuu juli
heitto, **heittoa**, **heiton** kast **heitto/laji** kastgren
heittää (**menemään**) kasta **heitän**, **heitti**, **heittänyt**
heleimmillään (som) klarast
hella, **hellaa**, **hellan** spis
helle, **hellettä**, **helteen** värmebölja
helmi/kuu februari
helppo, **helppoa**, **helpon** lätt, lättsam
herra, **herraa**, **herran** herre, herr **herras/mies** gentleman
herätä vakna **herään**, **heräsi**, **herännyt**; **herätä eloon** vakna till liv
heti omgående, genast
hetken päästä om en stund
hevonen, **hevosta**, **hevosen** häst **hevosen/kello** hästklocka
hidas, **hidasta**, **hitaan** långsam **hitaasti** långsamt
hienontaa smula, hacka **hienonnan**, **hienonsi**, **hienontanut**
hiihtää åka skidor **hiihdän**, **hiihti**, **hiihtänyt**; **opetella hiihtämään** lära sig att åka skidor
hiiri, **hiirtä**, **hiiren** mus
hiljainen, **hiljaista**, **hiljaisen** tyst **hiljaisempi**, **hiljaisempaa**, **hiljaisemman** tystare **hiljaisin**, **hiljaisinta**, **hiljaisiman** tystast
himmeli, **himmeliä**, **himmelin** halmmobil, -oro
hirnua gnägga
hohtimet, **hohtimia** hovtång
hoitaja, **hoitajaa**, **hoitajan** skötare
hopean/värinen, **-väristä**, **-värisen** silverfärgad
housut, **housuja** byxor
huhti/kuu april
hui kauhistus! vad hemskt!
huippu, **huippua**, **huipun** topp
hukata tappa bort **hukkaan**, **hukkasi**, **hukannut**; **olla hukassa** vara försvunnen
hukkua drunkna **hukun**, **hukkui**, **hukkunut**
huolehtia ta hand om
huolto/asema service-, bensinstation
huomata upptäcka, lägga märke till **huomaan**, **huomasi**, **huomannut**
huone, **huonetta**, **huoneen** rum

huono, **huonoa**, **huonon** dålig **huonompi**, **huonompaa**, **huonomman** sämre **huonoin**, **huonointa**, **huonoimman** sämst
huuhdella skölja **huuhtelen**, **huuhteli**, **huuhdellut**
huuli, **huulta**, **huulen** läpp **huuli riippuen** med en hängande läpp
huutaa ropa **huudan**, **huusi**, **huutanut**
hylly, **hyllyä**, **hyllyn** hylla
hymyillä le **hymyilen**, **hymyili**, **hymyillyt**
hyppy, **hyppyä**, **hypyn** hopp
hypätä hoppa **hyppään**, **hyppäsi**, **hypännyt**
hyvin väl, bra
hyvä, **hyvää**, **hyvän** god, bra **olkaa hyvät**! var så goda! **hyvä ilma** fint väder **koulun hyväksi**! för skolans väl **voi hyvänen aika**! o milda tider! **hyvä Ruotsi**! heja Sverige! **hyvää kesää**! trevlig sommar!
olla hyvän/näköinen* se bra ut
häkki, **häkkiä**, **häkin** bur
hämmentää röra om **hämmennän**, **hämmensi**, **hämmentänyt**
hämähäkki spindel
hän hon/han **hänen** hennes/hans **häntä**, **hänet** henne/honom
häntä, **häntää**, **hännän** svans
härkä, **härkää**, **härän** tjur
hätä, **hätää**, **hädän** nöd **eukoille tuli hätä** gummorna blev oroliga **olla hädissään** vara ängslig
hävitä försvinna; förlora **häviän**, **hävisi**, **hävinnyt**
hölmö, **hölmöä**, **hölmön** tokig **Hölmölä** Tokby **hölmöläinen** Tokbybo **hölmöläis/nainen** Tokbykvinna

idea, **ideaa**, **idean** idé
ihan alldeles
ihana, **ihanaa**, **ihanan** underbar **ihanampi**, **ihanampaa**, **ihanamman** underbarare **ihanin**, **ihaninta**, **ihanimman** underbarast
ihastunut, **ihastunutta**, **ihastuneen** förtjust
ihmetellä förundra sig **ihmettelen**, **ihmetteli**, **ihmetellyt**
ihminen, **ihmistä**, **ihmisen** människa
iki/oma alldeles egen **iki/onnellinen** mycket lycklig
ikkuna, **ikkunaa**, **ikkunan** fönster
ikävä, **ikävää**, **ikävän** tråkig; längtan **tulla ikävä** börja längta
ilma, **ilmaa**, **ilman** luft, väder
ilman utan **ilman tukipyöriä** utan stödhjul
ilmestyä komma ut **ilmestyy**, **ilmestyi**, **ilmestynyt**
ilo, **iloa**, **ilon** glädje
iloinen, **iloista**, **iloisen** glad
ilta, **iltaa**, **illan** kväll **ilta/pala** kvällsmål
iltaisin på kvällarna
imeä suga **imen**, **imi**, **imenyt**
imuri, **imuria**, **imurin** dammsugare
isku/lause slagord
islantilainen, **-laista**, **-laisen** islänning, isländsk
iso, **isoa**, **ison** stor **isompi**, **isompaa**, **isomman** större **isoin**, **isointa**, **isoimman** störst
istua sitta **istun**, **istui**, **istunut**
istuutua sätta sig **istuudun**, **istuutui**, **istuutunut**
isä, **isää**, **isän** pappa, far
isäntä, **isäntää**, **isännän** husbonde; värd
itse, **itseä** , **itsen** själv **itse/kunnioitus** självrespekt
itsenäinen självständig **itsenäisyys/päivä** självständighetsdag
Itä-Götan/maa Östergötland **Itä-Suomi** östra Finland

ja och
jakautua vara indelad **jakautuu**, **jakautui**, **jakautunut**
jaksaa orka **jaksan**, **jaksoi**, **jaksanut**
jalaton, **jalatonta**, **jalattoman** utan ben
jalka, **jalkaa**, **jalan** fot, ben **jalka/pallo** fotboll
jauhe, **jauhetta**, **jauheen** pulver **jauhe/liha** köttfärs **-kastike** köttfärssås
jauhot, **jauhoja** mjöl
Jeesus, **Jeesusta**, **Jeesuksen** Jesus
jo redan
Johannes Kastaja Johannes Döpare
Johanssonilla on familjen Johansson har
joka varje **joka neljäs vuosi** var fjärde år **joka paikka** varje ställe **joka**, **jota**, **jotka** som **jossa**, **joissa** där
jokainen, **jokaista**, **jokaisen** varje; var och en
jokin någon **joinakin vuosina** på några år
joku, **jotakin**, **jonkun** någon
jolloin då
jono, **jonoa**, **jonon** kö
joo* ja
jos om
joskus ibland
jotta för att
joukkoon: **sekoittaa joukkoon** blanda i
joulu, **joulua**, **joulun** jul **joulu/aatto** julafton **-koriste** juldekoration **-päivä** juldag **toinen joulu/päivä** annan dag jul
jouluisa julaktig **joulu/kuu** december
joutaa hinna, ha tid **joudan**, **jouti**, **joutanut**
juhannus, **juhannusta**, **juhannuksen** midsommar
juhla, **juhlaa**, **juhlan** fest
juissi, **juissia**, **juissin** juice
juna, **junaa**, **junan** tåg
juoda dricka **juon**, **joi**, **juonut**
juoksu, **juoksua**, **juoksun** löpning **juoksu/laji** löpgren
juoma, **juomaa**, **juoman** dricka
juosta springa **juoksen**, **juoksi**, **juossut**; **juosta ottamaan** springa för att ta **juosta pakoon** springa för att fly
Jupiter, **Jupiteria**, **Jupiterin** Jupiter
jutella småprata **juttelen**, **jutteli**, **jutellut**
juuri just **juuri nyt** just nu
juusto, **juustoa**, **juuston** ost **juusto/raaste** riven ost

juutalainen, **-laista**, **-laisen** jude
jälkeen efter **sen jälkeen** efter det
jälki, **jälkeä**, **jäljen** avtryck, spår **jälki/ruoka** efterrätt
Jälli/vaara Gällivare
jänis, **jänistä**, **jäniksen** hare
jännitys, **jännitystä**, **jännityksen** spänning **jännittävä**, **jännä** spännande
järjestää (an)ordna **järjestän**, **järjesti**, **järjestänyt**
järki, **järkeä**, **järjen** förnuft
järvi, **järveä**, **järven** (in)sjö
jäsen, **jäsentä**, **jäsenen** medlem
jätteet, **jätteitä** rester, avfall
jättää lämna **jätän**, **jätti**, **jättänyt**
jää is **jää/kaappi** kylskåp **jää/kiekko/maila** ishockeyklubba **-ottelu** ishockeymatch
jäädä stanna, bli **jään**, **jäi**, **jäänyt**; **jäädä makaamaan** bli kvar och ligga
jäätelö, **jäätelöä**, **jäätelön** glass **jäätelö/paketti** glasspaket
jäätyä kiinni frysa fast **jäädyn**, **jäätyi**, **jäätynyt**

kaakeli, **kaakelia**, **kaakelin** kakel
-kaan heller **ei Jonnakaan** inte Jonna heller
kaappi, **kaappia**, **kaapin** skåp **kaappi/kello** golvur
Kaarle XVI Kustaa Carl XVI Gustav
kaataa hälla; fälla **kaadan**, **kaatoi**, **kaatanut**
kaatua falla **kaadun**, **kaatui**, **kaatunut**
kaava, **kaavaa**, **kaavan** plan, mönster
kadota försvinna **katoan**, **katosi**, **kadonnut**
kahdeksan, **kahdeksaa**, **kahdeksan** åtta **-kymmentä** åttio **-toista** arton
21. = **kahdes/kymmenes/ensimmäinen 24**. = **kahdes/kymmenes/neljäs**
kahlata vada **kahlaan**, **kahlasi**, **kahlannut**
kahvi, **kahvia**, **kahvin** kaffe
kai väl, kanske
kaikenlainen, **-laista**, **-laisen** alla slags
kaikki, **kaikkea**, **kaiken** all, allt **kaikki** alla **kaikkien jänisten suu** munnen på alla harar **kaikin voimin** av alla krafter
kainalossa under armen
kaivos, **kavosta**, **kaivoksen** gruva
kaksi, **kahta**, **kahden** två **kaksi/kymmentä** tjugo **-toista** tolv **2/3** = **kaksi kolmas/osaa** två tredjedelar
kaksi/kielinen tvåspråkig **-pyöräinen** tvåhjuling
kala, **kalaa**, **kalan** fisk **mennä kalaan** gå och fiska **kalan/pyynti** fångst av fisk **kala/reissu*** fisketur
kalastaa fiska **kalastan**, **kalasti**, **kalastanut**
kalenteri, **kalenteria**, **kalenterin** kalender
kamala, **kamalaa**, **kamalan** hemsk **hänellä on kamala nälkä** han är hemskt hungrig
kana, **kanaa**, **kanan** höna **kanan/muna** ägg
kanala, **kanalaa**, **kanalan** hönshus
kangas, **kangasta**, **kankaan** tyg **kangas/käärö** tygbylte
kani, **kania**, **kanin** kanin
kannu, **kannua**, **kannun** kanna
kannustaa uppmuntra, sporra, heja **kannustan**, **kannusti**, **kannustanut**
kansa, **kansaa**, **kansan** folk **kansa/kunta** nation **kansan/perinne** folktradition **-ryhmä** folkgrupp
kansallinen perintö det nationella arvet **kansallis-päivä** nationaldag
kanssa med **Simon kanssa** med Simo **jonka kanssa** med vilken
karhu, **karhua**, **karhun** björn
karitsa, **karitsaa**, **karitsan** lamm
karsina, **karsinaa**, **karsinan** kätte
kartta, **karttaa**, **kartan** karta
kasketa svedja **kaskean**, **kaskesi**, **kaskennut**
kaski/ruis svedjeråg
kassa, **kassaa**, **kassan** kassa **kassa/jono** kassakö
kassi, **kassia**, **kassin** kasse
kastike, **kastiketta**, **kastikkeen** sås, dressing
kasvaa växa, bli **kasvan**, **kasvoi**, **kasvanut**
katiska fiskebur, katsa
katketa gå av **katkean**, **katkesi**, **katkennut**
katolinen, **katolista**, **katolisen** katolsk
katselija, **katselijaa**, **katselijan** åskådare
katsoa titta, se **katson**, **katsoi**, **katsonut**
kattaa duka **katan**, **kattoi**, **kattanut**; **katettu** dukad
kattila, **kattilaa**, **kattilan** kastrull
katto, **kattoa**, **katon** tak
kauan länge **kauan sitten** länge sedan **kaukaa** på långt håll **kaukana** långt borta **kaukana kotoa** långt hemifrån
kauhuissaan förfärad
kaunis, **kaunista**, **kauniin** vacker **kauniisti** vackert
kauppa, **kauppaa**, **kaupan** affär, handel
kaupunki, **kaupunkia**, **kaupungin** stad
kaura, **kauraa**, **kauran** havre
kautta genom **olo/huoneen kautta** genom vardags-rummet
kaveri, **kaveria**, **kaverin** kompis, kamrat
kavuta klättra **kapuan**, **kapusi**, **kavunnut**
kehikko, **kehikkoa**, **kehikon** ramverk
kehrätä spinna **kehrään**, **kehräsi**, **kehrännyt**
keihään/heitto spjutkastning
keittiö, **keittiötä**, **keittiön** kök
keitto, **keittoa**, **keiton** soppa; att koka **keitto/kirja** kokbok **Lasten Keittokirja** Barnens kokbok
keittää koka **keitän**, **keitti**, **keittänyt**
kekäle, **kekälettä**, **kekäleen** en glödande kol
kello, **kelloa**, **kellon** klocka
keppi, **kepin**, **keppiä** käpp
kerros, **kerrosta**, **kerroksen** våning, skikt, varv, lager **kerros/talo** höghus
kerta, **kertaa**, **kerran** gång **kerran** en gång **ensimmäisen kerran** första gången **monta kertaa** många gånger **olipa kerran** det var en gång **kerrallaan** åt gången
kertoa berätta **kerron**, **kertoi**, **kertonut**
kertomus, **kertomusta**, **kertomuksen** berättelse

kerätä samla **kerään**, **keräsi**, **kerännyt**; **on kerättävä** måste samla
keskellä, **keskeltä**, **keskelle** i mitten
keskeyttää avbryta **keskeytän**, **keskeytti**, **keskeyttänyt**
keski/aika medeltid **-kesä** mittsommar **-talvi** mittvinter **Keski-Ruotsi** Mellansverige
keski/viikko onsdag
kestää (om tid:) ta; hålla **kestää**, **kesti**, **kestänyt**
kesä, **kesää**, **kesän** sommar **kesä/loma** (sommar)-semester **-mökki** sommarstuga
kesä/kuu juni
kettu, **kettua**, **ketun** räv
kevät, **kevättä**, **kevään** vår **kevät/päivän/tasaus** vårdagsjämning
kiehua koka, sjuda **kiehuu**, **kiehui**, **kiehunut**
kiekon/heitto diskuskastning
kiekua gala
kielen/kannat språkförmåga
kieli, **kieltä**, **kielen** språk, tunga **kieli/muoto** språkform **-kielinen** -språkig, -talande
kiertäminen, **kiertämistä**, **kiertämisen** att cirkulera
kiertää cirkulera **kierrän**, **kiersi**, **kiertänyt**
kiinni igen, fast
kiinnostunut, **kiinnostunutta**, **kiinnostuneen** intresserad
kiiras/torstai skärtorsdag
kiire bråttom **pitää kiirettä** skynda sig
Kiiruna Kiruna
kiitos tack **kiitos kaikesta**! tack för allt **kiitoksia paljon**! tack så mycket!
kiittää, **kiitellä** tacka **kiitän**, **kiitti**, **kiittänyt**; **kiittelen**, **kiitteli**, **kiitellyt**
kiivetä klättra **kiipeän**, **kiipesi**, **kiivennyt**
kilpailut, **kilpailuja** tävling **kilpailu/laji** tävlingsgren
kilpa/kumppani medtävlare
-kin också, även
kintaat, **kintaita** vantar
kipeä ont, öm **jalka kipeänä** ont i benet
kipinä, **kipuna*** gnista
kirja, **kirjaa**, **kirjan** bok **kirja/hylly** bokhylla **kirjan/merkki** bokmärke
kirjain, **kirjainta**, **kirjaimen** bokstav
kirjallisuus, **kirjallisuutta**, **kirjallisuuden** litteratur
kirjasto, **kirjastoa**, **kirjaston** bibliotek **kirjaston-hoitaja** bibliotekarie
kirjava, **kirjavaa**, **kirjavan** brokig
kirjoittaa, **kirjoitella** skriva **kirjoitan**, **kirjoitti**, **kirjoittanut**; **olla kirjoittamassa** hålla på att skriva **ruveta kirjoittelemaan** börja skriva
kirkko, **kirkkoa**, **kirkon** kyrka **kirkon/kello** kyrkklocka
kirsikka/puu körsbärsträd
kisat, **kisoja** tävling **näissä kisoissa** i den här tävlingen
kiskaista dra upp **kiskaisen**, **kiskaisi**, **kiskaissut**
kissa, **kissaa**, **kissan** katt
kitaran/soitto, **-soittoa**, **-soiton** gitarr(spel)
Kitkiö/järvi Kitkiöjärvi
kiva, **kivaa**, **kivan** kul, trevlig **on kiva** det är trevligt
kohottaa höja upp **kohotan**, **kohotti**, **kohottanut**
kohta snart
kohti mot
koira, **koiraa**, **koiran** hund
koivu, **koivua**, **koivun** björk **koivun- ja pajunoksat** björk- och videkvistar
kokeilla prova **kokeilen**, **kokeili**, **kokeillut**
kokko, **kokkoa**, **kokon** brasa
koko hela **koko luokka** hela klassen
kokoelma, **kokoelmaa**, **kokoelman** samling
kokoinen, **kokoista**, **kokoisen** lika stor som
kokonainen, **kokonaista**, **kokonaisen** hel
kolari, **kolaria**, **kolarin** krock **ajaa kolari** krocka
kolme, **kolmea**, **kolmen** tre **kolme/kymmentä** trettio **-toista** tretton **kolmas** tredje **kolmas/osa** tredjedel **kolmanneksi lähin** tredje närmast
kolmio, **kolmiota**, **kolmion** triangel
kolmos/luokka trea, tredje klass
komeetta, **komeettaa**, **komeetan** komet
komero, **komeroa**, **komeron** garderob, skåp
kone, **konetta**, **koneen** maskin
konsertti, **konserttia**, **konsertin** koncert
kontalleen: **mennä kontalleen** gå ner till alla fyra
koppi, **koppia**, **kopin** lyra
koputtaa knacka **koputan**, **koputti**, **koputtanut**
kori, **koria**, **korin** korg
koriste, **koristetta**, **koristeen** dekoration
koristella dekorera **koristelen**, **koristeli**, **koristellut**
korjata skörda; rätta, korrigera **korjaan**, **korjasi**, **korjannut**
korkeus/hyppy höjdhopp
kortti, **korttia**, **kortin** kort, vykort
korva, **korvaa**, **korvan** öra **korvat**, **korvia** öron
korvaus, **korvausta**, **korvauksen** ersättning
koska eftersom **koska**? när?
koski, **koskea**, **kosken** fors
koti, **kotia**, **kodin** hem **koti-ilta** hemmakväll
kotiin hem **kotona** hemma **kotoa** hemifrån
kotkottaa kackla
koukero/kirjain en snirklig bokstav
koulu, **koulua**, **koulun** skola **koulu/kisat** skoltävling **-laukku** skolväska **-päivä** skoldag
koululainen, **-laista**, **-laisen** skolelev
kova hård **kova lukemaan** flitig på att läsa **kova tekemään työtä** flitig att arbeta
kristillinen, **kristillistä**, **kristillisen** kristen **kristin/usko** kristendom
krokotiili, **krokotiiliä**, **krokotiilin** krokodil
kruunu, **kruunua**, **kruunun** krona **kruunun-prinsessa** kronprinsessa
kuhmu, **kuhmua**, **kuhmun** bula

kuihtua vissna **kuihtuu**, **kuihtui**, **kuihtunut**
kuin som, än
kuinka? hur? **kuinka paljon**? hur mycket?
kuivua torka **kuivun**, **kuivui**, **kuivunut**
kuka? vem? **kenen**? vems? **ketä**? **kenet**? vem?
(**ei**) **kukaan**, **ketään**, **kenetkään** ingen
kukinta, **kukintaa**, **kukinnan** blomning **kukinta-aika** blomningstid
kukka, **kukkaa**, **kukan** blomma **kukka/mekko** blomsterklänning
kukkaro, **kukkaroa**, **kukkaron** börs
kukko, **kukkoa**, **kukon** tupp **kukkuluuruu**! kuckelikuu!
kulho, **kulhoa**, **kulhon** skål
kuljettaa transportera, föra **kuljetan**, **kuljetti**, **kuljettanut**
kuljettaja, **kuljettajaa**, **kuljettajan** chaufför
kuljetus/palvelu färdtjänst
kulkea gå, färdas **kuljen**, **kulki**, **kulkenut**
kulma, **kulmaa**, **kulman** hörn
kulta käraste **Matti-kulta** kära Matti
kulua: **aika kuluu** tiden går
kulunein, **kuluneinta**, **kuluneimman** mest sliten
kumpi, **kumpaa**, **kumman** vilken (av de två)?
kumpikin, **kumpaakin**, **kummankin** båda **kummassakin maassa** i båda länder
kumppani, **kumppania**, **kumppanin** partner
kumpparit*, **kumppareita*** gummistövlar
kun när **ei kun*** nej utan
kuningas, **kuningasta**, **kuninkaan** kung **kuningas/kunta** kungarike
kuningatar, **kuningatarta**, **kuningattaren** drottning
kunnes ända tills
kunnioittaa respektera **kunnioitan**, **kunnioitti**, **kunnioittanut**
kunnioitus, **kunnioitusta**, **kunnioituksen** respekt
kunta, **kuntaa**, **kunnan** kommun; -kår
kunto, **kuntoa**, **kunnon** skick; form, kondition
kuoria skala **kuorin**, **kuori**, **kuorinut**
kuorma, **kuormaa**, **kuorman** lass
kuppi, **kupin**, **kuppia** kopp, skål
kura, **kuraa**, **kuran** lera **kura/lätäkkö** lerpöl
kurkistaa kika **kurkistan**, **kurkisti**, **kurkistanut**
kurkku, **kurkkua**, **kurkun** gurka; hals
kuten (så)som **aivan kuten** alldeles som
kutsua inbjuda **kutsun**, **kutsui**, **kutsunut**
kuu, **kuuta**, **kuun** måne **Kuu** Månen **kuu/matka** månresa **-turismi** månturism **kuun/pimennys** månförmörkelse
kuu/kausi, **kuu/kautta**, **kuu/kauden** månad
kuulla höra **kuulen**, **kuuli**, **kuullut**
kuulua (**yhteen**) höra (ihop); höras **kuulun**, **kuului**, **kuulunut**
kuuma, **kuumaa**, **kuuman** het, varm
kuusi, **kuusta**, **kuusen** gran
kuusi, **kuutta**, **kuuden** sex **-kymmentä** sextio **-toista** sexton **6**. = **kuudes** sjätte

kuutio, **kuutiota**, **kuution** kub
kuva, **kuvaa**, **kuvan** bild
kuvata beskriva, skildra **kuvaan**, **kuvasi**, **kuvannut**
kyllä ja; nog; visst **kylläpä**! vad!
kylpy/huone badrum
kylvää så **kylvän**, **kylvi**, **kylvänyt**
kylä, **kylää**, **kylän** by
kymmenen, **kymmentä**, **kymmenen** tio **kymmenet**, **kymmeniä** flera tiotal, tiotals
kynttilä, **kynttilää**, **kynttilän** ljus
kysyä fråga **kysyn**, **kysyi**, **kysynyt**; **käydä kysymässä** gå och fråga
kyyti, **kyytiä**, **kyydin** skjuts **tulla kyytiin** åka med
kännykkä, **kännykkää**, **kännykän** mobil
kärki, **kärkeä**, **kärjen** spets
kärryn/pyörä kärrhjul
käsite, **käsitettä**, **käsitteen** begrepp
käskeä ge order, säga till **käsken**, **käski**, **käskenyt**; **käskeä makuulle** säga till att lägga sig
kätkeä gömma **kätken**, **kätki**, **kätkenyt**; **olla kätkemässä** hålla på och gömma
kävellä gå, promenera **kävelen**, **käveli**, **kävellyt**; **opetella kävelemään** lära sig att gå
käydä gå, besöka **käyn**, **kävi**, **käynyt**; **tulla käymään** komma och hälsa på **käydä kaupassa** handla, gå på en affär **käydä hakemassa** gå och hämta **käydä katsomassa** gå och titta **käydä uimassa** gå och bada **käydä poimimassa** gå och plocka **käydä sotaa** utkämpa krig **käyttö** bruk, användning **olla käytössä** vara i bruk
käyttää använda **käytän**, **käytti**, **käyttänyt**
kääntää vända, översätta **käännän**, **käänsi**, **kääntänyt**
kääpiö/planeetta dvärgplanet

laakso, **laaksoa**, **laakson** dal
laatikko, **laatikkoa**, **laatikon** låda
lainata låna **lainaan**, **lainasi**, **lainannut**
lainaus/kortti lånekort
laiskuus, **laiskuutta**, **laiskuuden** lathet
laita, **laitaa**, **laidan** kant
laittaa lägga, sätta, ställa **laitan**, **laittoi**, **laittanut**; **laittaa ruokaa** laga mat
laituri, **laituria**, **laiturin** brygga
laiva, **laivaa**, **laivan** båt
laji, **lajia**, **lajin** sort; slag
lakana, **lakanaa**, **lakanan** lakan
lakki, **lakkia**, **lakin** mössa
lammas, **lammasta**, **lampaan** får **lammas/lauma** fårflock
lanka, **lankaa**, **langan** tråd, garn **langan/pää** trådänd **lanka/lauantai** ”trådlördag”
lapsi, **lasta**, **lapsen** barn
lasi, **lasia**, **lasin** glas **lasi/kulho** glasskål
laskea (be)räkna **lasken**, **laski**, **laskenut**
laskeminen, **laskemista**, **laskemisen** (be)räkning; att (be)räkna

lasketella åka utför **mennä laskettelemaan** gå och åka utför
laskija, **laskijaa**, **laskijan** ”räknare”, den som räknar
lato, **latoa**, **ladon** lada
latva, **latvaa**, **latvan** (trä)krona, topp
lauantai, **lauantaita**, **lauantain** lördag
laukku, **laukkua**, **laukun** väska
laulu, **laulua**, **laulun** sång
lause, **lausetta**, **lauseen** sats
lauta, **lautaa**, **laudan** bräda
lautanen, **lautasta**, **lautasen** tallrik **lautas/liina** servett
lehmä, **lehmää**, **lehmän** ko **lehmän/kello** koskälla
lehti, **lehteä**, **lehden** tidning; blad, löv
leikata skära, klippa **leikkaan**, **leikkasi**, **leikannut**
leikki, **leikkiä**, **leikin** lek
leikkiä leka **leikin**, **leikki**, **leikkinyt**; **olla leikkimässä** hålla på att leka
leipoa baka **leivon**, **leipoi**, **leiponut**
leipä, **leipää**, **leivän** bröd **leipä/kori** brödkorg
leiri, **leiriä**, **leirin** läger
lento/kone flygplan
lepo, **lepoa**, **levon** vila
leppä, **leppää**, **lepän** al
levätä vila **lepään**, **lepäsi**, **levännyt**; **pysähtyä lepäämään** stanna för att vila
lievä, **lievää**, **lievän** lindrig, svag
liha, **lihaa**, **lihan** kött **liha/pulla** köttbulle **liha/tiski** köttdisk
liian alltför
liikaa för många, för mycket
liike rörelse **olla liikkeellä** vara i rörelse
liikkua röra sig **liikun**, **liikkui**, **liikkunut**
liina, **liinaa**, **liinan** duk
liittää foga **liitän**, **liitti**, **liittänyt**
liivi(t), **liiviä/liivejä** väst
linna, **linnaa**, **linnan** slott
lintu, **lintua**, **linnun** fågel **linnun/kakka** fågelbajs
lisäksi därtill
lisätä tillägga, tillsätta **lisään**, **lisäsi**, **lisännyt**
lisää mera
lisääntymis/aika fortplantingstid
litra, **litraa**, **litran** liter
lohkeilla spricka
loistaa lysa **loistan**, **loisti**, **listanut**
loka/kuu oktober
loma, **lomaa**, **loman** semester, lov
lommo, **lommoa**, **lommon** buckla
loppu, **loppua**, **lopun** slut **lopulta** till slut **1500-luvun lopussa** vid 1500-talets slut
loppua sluta **loppuu**, **loppui**, **loppunut**
loputon, **loputonta**, **loputtoman** ändlös
loru, **lorua**, **lorun** ramsa
lounas, lounasta, lounaan lunch; sydväst
love: **olla lovena*** vara kär
luistella åka sridskor **luistelen**, **luisteli**, **luistellut**; **opetella luistelemaan** lära sig att åka skridskor
lujempaa fortare
lukea läsa **luen**, **luki**, **lukenut**; **lukea loppuun** läsa ut/färdigt **olla lukemassa** hålla på att läsa **opetella lukemaan** lära sig att läsa; **on luettava** måste läsa
lukematon, **lukematonta**, **lukemattoman** oräknelig
lukkarin/leski klockaränka
luku, **lukua**, **luvun** tal
lumi, **lunta**, **lumen** snö **lumi/hanki** skare **-lyhty** snölykta **-pallo** snöboll
luo till **luona** vid, hos **mummon luo** till mormor **kirjahyllyn luona** vid bokhyllan **Olivian luona** hos Olivia
luoda skapa; skotta **luon**, **loi**, **luonut**
luokka, **luokkaa**, **luokan** klass **luokka/lehti** klasstidning **-retki** klassresa
luonto, **luontoa**, **luonnon** natur
luotain, **luotainta**, **luotaimen** sond
lurpallaan: **korva lurpallaan** sloka örat
lusikka, **lusikkaa**, **lusikan** sked **lusikallinen** sked
luulla tro **luulen**, **luuli**, **luullut**; **luulla järveksi** tro att det är en sjö
luumu/puu plommonträd
luu, **luuta**, **luun** ben
luvata lova **lupaan**, **lupasi**, **luvannut**
Luulaja Luleå
lyhty, **lyhtyä**, **lyhdyn** lykta
lyhyt, **lyhyttä**, **lyhyen** kort **lyhyt matka** kort väg
lypsy/aika mjölkningstid
lyödä slå **lyön**, **löi**, **lyönyt**; **lyödä vetoa** slå vad
lähellä i närheten, nära
lähettää sända, skicka **lähetän**, **lähetti**, **lähettänyt**
lähin, **lähinnä** närmast **Aurinkoa lähinnä** närmast till Solen
lähteä gå, åka **lähden**, **lähti**, **lähtenyt**; **lähteä kävelemään** börja gå **on lähdettävä** måste åka
lähtien: **siitä lähtien** sedan dess
lämmin, **lämmintä**, **lämpimän** varm
Länsi-Götan/maa Västergötland **länsi/rannikko** västkust **Länsi-Suomi** västra Finland
lätäkkö, **lätäkköä**, **lätäkön** pöl
lääke, **lääkettä**, **lääkkeen** medicin
löytyä finnas **löytyy**, **löytyi**, **löytynyt**; **löytyi**! jag fann den!
löytää finna, hitta **löydän**, **löysi**, **löytänyt**

maa, **maata**, **maan** land, jord, mark **Maa** Jorden **maa/kunta** landskap **-mies** lantman **-ottelu** landskamp **-pallo** jordklotet **maan/tie** landsväg
maailma, **maailmaa**, **maailman** världen **maailman/kartta** världskarta **-loppu** jordens undergång
maanantai, **maanantaita**, **maanantain** måndag
maalais/järki sunt förnuft **-talo** lantgård
maalis/kuu mars
maasto/nimi terrängnamn
maata ligga **makaa**, **makasi**, **maannut**
maha, **mahaa**, **mahan** mage **maha täynnä** magen full
mahdollinen, **mahdollista**, **mahdollisen** möjlig

maila, **mailaa**, **mailan** klubba
maisema, **maisemaa**, **maiseman** landskap
maistaa smaka **maistan**, **maistoi**, **maistanut**
maistua smaka **maistuu**, **maistui**, **maistunut**
maito, **maitoa**, **maidon** mjölk **maito/kannu** mjölkkanna
makaroni, **makaronia**, **makaronin** makaroni
makea, **makeaa**, **makean** söt
maksaa kosta; betala **maksan**, **maksoi**, **maksanut**
maksa/laatikko leverlåda
makuu/huone sovrum
mansikka, **mansikkaa**, **mansikan** jordgubbe
margariini, **margariinia**, **margariinin** margarin
marja, **marjaa**, **marjan** bär
marmeladi, **marmeladia**, **marmeladin** marmelad
marras/kuu november
Mars, **Marsia**, **Marsin** Mars
matala, **matalaa**, **matalan** låg
matikka* matte
matka, **matkaa**, **matkan** resa, färd **lähteä matkaan** åka i väg
matkustaa resa **matkustan**, **matkusti**, **matkustanut**
mauste, **maustetta**, **mausteen** krydda
me vi **meidän** vår **meitä**, **meidät** oss
meili*, **meiliä***, **meilin*** mejl
meisseli, **meisseliä**, **meisselin** mejsel
mehu/pilli sugrör
mekko, **mekkoa**, **mekon** klänning
melkein nästan
melko ganska
mellastaa stoja **mellastan**, **mellasti**, **mellastanut**
mennä gå, åka **menen**, **meni**, **mennyt**
meno: **olla menossa** vara på väg / i gång
mentori, **mentoria**, **mentorin** mentor
meren/ranta havsstrand
merkitä betyda; markera **merkitsen**, **merkitsi**, **merkinnyt**
merkki, **merkkiä**, **merkin** märke, symbol
Merkurius, **Merkuriusta**, **Merkuriuksen** Merkurius
metalli/jätteet metallavfall
meteli, **meteliä**, **metelin** buller
metri, **metriä**, **metrin** meter
metsä, **metsää**, **metsän** skog **Metsän/neito** Skogsrå
metsä/suomalainen skogsfinne, skogsfinsk **metsä/suomalais/alue** ett skogsfinskt område **-boomi** en skogsfinsk boom
mettiäinen bi
meän/kieli meänkieli **Meän/maa** ”Vårt land”
mielellään gärna
mielestä: **opettajan mielestä** läraren tycker att
mielissään belåten
mies, **miestä**, **miehen** man
miettiä fundera **mietin**, **mietti**, **miettinyt**; **on mietittävä** man ska fundera
mihin? vart?
miljardi, **miljardia**, **miljardin** miljard
miljoona, **miljoonaa**, **miljoonan** miljon
miksi? varför? **miksikö**? varför (då)?
mikä? vad? vilken? **mitkä**? vilka?
millainen, **millaista**, **millaisen**? hur? hurudan?
milloin? när?
minne? vart? **minne matka**? vart är du på väg?
minuutti, **minuuttia**, **minuutin** minut
minä, **mä*** jag **minun** min **minua**, **minut** mig
missä? var?
mistä? varifrån? **mistähän**? undrar varifrån?
mitata mäta **mittaan**, **mittasi**, **mitannut**
miten? hur? **miten meidän käy**? hur blir det nmd oss?
mitta, **mittaa**, **mitan** mått **mitta/kaava** skala
mitä? vad? vilken?
(**ei**) **mikään**, (**ei**) **mitään** ingen(ting)
(**ei**) **missään** ingenstans (**ei**) **mistään** (från) ingenstans
molemmat, **molempia** båda
moni, **monta**, **monen** många, flera **monta kertaa** många gånger **monta tuntia** flera timmar
moni/kielinen flerspråkig **moni/kulttuurinen** flerkulturell
montako? hur många?
moukarin/heitto släggkastning
muistaa komma ihåg, minnas **muistan**, **muisti**, **muistanut**
mukaa: **sitä mukaa kuin** i takt med att
mukana, **mukaan** med **mukaan** enligt **Kuun mukaan** enligt Månen
mukava, **mukavaa**, **mukavan** trevlig
mummo, **mummoa**, **mummon** mormor **mummon luo** till mormor
muna, **munaa**, **munan** ägg
munia lägga ägg
muodostua formas
muoto, **muotoa**, **muodon** form
muovi, **muovia**, **muovin** plast
murska, **murskaa**, **murskan** kross
musta, **mustaa**, **mustan** svart **Musta/naamio/kerho** Fantomklubb
mutta men
muu, **muuta**, **muun** annan **muut** andra **muitakin** även andra **muualla** annanstans **muuan** en **muuten** annars **muuten vain** bara så där **muun muassa**, **mm.** bland andra, bl.a.
muussi*, **muussia***, **muussin*** mos
muutama, **muutamaa**, **muutaman** några
muuttaa flytta **muutan**, **muutti**, **muuttanut**; **olla muuttamassa** hålla på och flytta **muuttaminen**,
muuttamista, **muuttaminen** att flytta
muutto/kuorma flyttlass
myyjä, **myyjää**, **myyjän** säljare, expedit
myyjäiset, **myyjäisiä** basar
myöhemmin senare **myöhään** sent
myöhästyä komma sent **myöhästyn**, **myöhästyi**, **myöhästynyt**
myös också, även
myöten längs
Mälarille till Mälaren **Mälarin rannalla** vid Mälarstranden
määkiä bräka
määrätä bestämma **määrään**, **määräsi**, **määrännyt**
mökki, **mökkiä**, **mökin** stuga

naamio, **naamiota**, **naamion** mask
naapuri, **naapuria**, **naapurin** granne
nainen, **naista**, **naisen** kvinna
naulakko, **naulakkoa**, **naulakon** hatthylla
naulita nagla fast **naulitsen**, **naulitsi**, **naulitsin**
nauraa skratta **nauran**, **naurat**, **nauranut**; **ruveta nauramaan** börja skratta
navetta, **navettaa**, **navetan** ladugård
ne de, dem **niiden** deras **niitä** dem
neito, **neitoa**, **neidon** ungmö
neliö, **neliötä**, **neliön** kvadrat
neljä, **neljää**, **neljän** fyra **neljä/kymmentä** fyrtio **-toista** fjorton **neljäs** fjärde
nenä, **nenää**, **nenän** näsa **nenän/jälki** spår av näsa
Neptunus, **Neptunusta**, **Neptunuksen** Neptunus
neula, **neulaa**, **neulan** nål
neuvoa ge råd, vägleda **neuvon**, **neuvoi**, **neuvonut**
niin så **niinpä niin**! så är det!
nimi, **nimeä**, **nimen** namn **nimi/päivä** namnsdag
nipistellä knypa **nipistelen**, **nipisteli**, **nipistellyt**
nopea, **nopeaa**, **nopean** snabb, fort **nopeasti** fort, snabbt
nopeus, **nopeutta**, **nopeuden** snabbhet, fart
noin cirka; så där
noita, **noitaa**, **noidan** häxa
nokka, **nokkaa**, **nokan** näbb
nopeampi, **nopeampaa**, **nopeamman** snabbare
nopein, **nopeinta**, **nopeimman** fortast
Noppi/koski Noppikoski
Norja, **Norjaa**, **Norjan** Norge
norjalainen, **-laista**, **-laisen** norrman, norsk
Norrlanti, **Norrlantia**, **Norrlannin** Norrland
nostaa lyfta (upp) **nostan**, **nosti**, **nostanut**
nousta stiga upp **nousen**, **nousi**, **noussut**; **nousta kuolleista** uppstå från de döda
nukahtaa somna **nukahdan**, **nukahti**, **nukahtanut**
nukkua sova **nukun**, **nukkui**, **nukkunut**
nuo de där **noiden**, **noita** dem där
nuori, **nuorta**, **nuoren** ung **nuorempi**, **nuorempaa**, **nuoremman** yngre **nuorin**, **nuorinta**, **nuorimman** yngst
nuoruuden/rakkaus ungdomskärlek
nuppi/neula knappnål
nurmi, **nurmea**, **nurmen** gräs
nykyään numera, i dag **nykyäänkin** även i dag
nyt nu
nyökytellä nicka **nyökyttelen**, **nyökytteli**, **nyökytellyt**
nähdä se **näen**, **näki**, **nähnyt** nähdä unta
näin så här
näkyä synas till **näyn**, **näkyi**, **näkynyt**
nälkä hunger **minulla on nälkä** jag är hungrig
nämä dessa **näillä alueilla** på dessa områden
nätimpi, **nätimpää**, **nätimmän** snyggare
näyttää se ut **näytän**, **näytti**, **näyttänyt**

odottaa vänta **odotan**, **odotti**, **odottanut**
ohje, **ohjetta**, **ohjeen** recept, instruktion
ohjelma, **ohjelmaa**, **ohjelman** program
oikea, **oikeaa**, **oikean** riktig **oikein** rätt, riktigt
oikeus, **oikeutta**, **oikeuden** rätt, rättighet **oikeus kieleensä** rätt till sitt språk
oksa, **oksaa**, **oksan** gren, kvist
olemassa/olo existens
olka, **olkaa**, **olan** axel **olan yli** över axeln
olki, **olkea**, **oljen** halm
olla vara, existera, finnas, ha **olen**, **oli**, **ollut**; **huomasi olevansa** upptäckte att han var; **on oltava** måste vara
olo, **oloa**, **olon** tillvaro **olo/huone** vardagsrum
oma, **omaa**, **oman** egen **oma sarja** egen serie
omena/puu äppelträd
omistaja, **omistajaa**, **omistajan** ägare
ommella sy **ompelen**, **ompeli**, **ommellut**
onki, **onkea**, **ongen** metspö **käydä ongella** gå och meta
onnellinen, **onnellista**, **onnellisen** lycklig
onneton, **onnetonta**, **onnettoman** olycklig
onni, **onnea**, **onnen** lycka **paljon onnea**! ett stort grattis!
onneksi lyckligtvis
onnittelu/kortti gratulationskort
opetella lära sig **opettelen**, **opetteli**, **opetellut**; **opetella ajamaan** lära sig att cykla/köra **on opeteltava** måste lära sig
opettaa lära (ut) **opetan**, **opetti**, **opettanut**
opettaja, **opettajaa**, **opettajan** lärare **Jonnan luokan opettaja** lärare i Jonnas klass
opetteleminen, **opettelemista**, **opettelemisen** att lära sig
oppia lära sig **opin**, **oppi**, **oppinut**; **oppia kunnioittamaan** lära sig att respektera
oppilas, **oppilasta**, **oppilaan** elev
orsi, **ortta**, **orren** vagel
osa, **osaa**, **osan** del
osallistua delta **osallistun**, **osallistui**, **osallistunut**
osata kunna **osaan**, **osasi**, **osannut**
ostaa köpa **ostan**, **osti**, **ostanut**
osto, **ostoa**, **oston** köp
ostokset, **ostoksia** inköp
osua träffa **osun**, **osui**, **osunut**
otsa, **otsaa**, **otsan** panna
ottaa ta **otan**, **otti**, **ottanut**; **on otettava** måste ta
ottelu, **ottelua**, **ottelun** match
ovela, **ovelaa**, **ovelan** slug **ovelana** slugt
ovi, **ovea**, **oven** dörr

paahto/leipä rostat bröd
paasto, **paastoa**, **paaston** fasta
paastota fasta **paastoan**, **paastosi**, **paastonnut**
pahempi, **pahempaa**, **pahemman** värre
paikka, **paikkaa**, **paikan** ställe, plats **joka paikka** alla ställen **paikka/kunta** ort
paimen herde **olla paimenessa** valla
painaa trycka **painan**, **painoi**, **painanut**
paistaa steka; grädda **paistan**, **paistoi**, **paistanut**; **aurinko paistaa** solen skiner
paitsi förutom
Pajala Pajala
paju, **pajua**, **pajun** vide **pajun/kissa** videung **pajun/oksa** videkvist

pakanallinen, **pakanallista**, **pakanallisen** hednisk
pakastin, **pakastinta**, **pakastimen** frys
pakata packa **pakkaan**, **pakkasi**, **pakannut**
pakkas/herra herr Frost **pakkas/yö** frostnatt
pakkautua tränga sig **pakkaudun**, **pakkautui**, **pakkautunut**
pakko: **olla pakko** vara tvungen
paketti, **pakettia**, **paketin** paket
paksuhko, **paksuhkoa**, **paksuhkon** tjockare, ganska tjock
pala, **palaa**, **palan** bit
palaa brinna **palan**, **paloi**, **palanut**
paljon mycket, många **yhtä paljon** lika mycket/många
pallo, **palloa**, **pallon** boll
paloitella skära i bitar **paloittelen**, **paloitteli**, **paloitellut**
palvelu, **palvelua**, **palvelun** service
panna lägga, ställa, sätta, stoppa i **panen**, **pani**, **pannut**
panos, **panosta**, **panoksen** insats
paperi, **paperia**, **paperin** papper
pappi, **pappia**, **papin** präst
paprika/jauhe paprikapulver
parantua bli bra, bli bättre **paranee** den blir bättre
paras, **parasta**, **parhaan** bäst
parempi, **parempaa**, **paremman** bättre **paremmin** bättre, på ett bättre sätt
Pariisi, **Pariisia**, **Pariisin** Paris
parsi, **partta**, **parren** bås
patteri, **patteria**, **patterin** element
pehmeä, **pehmeää**, **pehmeän** mjuk **pehmeämpi**, **pehmeämpää**, **pehmeämmän** mjukare **pehmein**, **pehmeintä**, **pehmeimmän** mjukast
peitto, **peittoa**, **peiton** täcke
pekoni, **pekonia**, **pekonin** bacon
pelastaa rädda **pelastan**, **pelasti**, **pelastanut**
pelata spela **pelaan**, **pelasi**, **pelannut**
pelkkä, **pelkkää**, **pelkän** bara, endast
pelto, **peltoa**, **pellon** åker, fält
pelästyä bli rädd **pelästyn**, **pelästyi**, **pelästynyt**
pelätä vara rädd för **pelkään**, **pelkäsi**, **pelännyt**
perhe, **perhettä**, **perheen** familj **perheen/jäsen** familjemedlem
perillä framme
perinne, **perinnettä**, **perinteen** tradition
perintö, **perintöä**, **perinnön** arv
perjantai, **perjantaita**, **perjantain** fredag
peruna, **perunaa**, **perunan** potatis **peruna-muussi*** potatismos
perun/kirjat bouppteckning
perusta, **perustaa**, **perustan** grund
perustaa grunda **perustan**, **perusti**, **perustanut**
perässä efter **juosta perässä** springa efter
pesä, **pesää**, **pesän** bo, ide, gryt
pian snart
pieni, **pientä**, **pienen** liten **pienempi**, **pienempää**, **pienemmän** mindre **pienin**, **pienintä**, **pienimmän** minst **kaikkein pienin** allra minst
piha, **pihaa**, **pihan** gård **piha/nurmi** gårdgräs **piha/työ** gårdsarbete
pihlaja, **pihlajaa**, **pihlajan** rönn **pihlajan/marja** rönnbär
piikkarit*, **piikkareita*** spikskor
piilo, **piiloa**, **piilon** gömställe **mennä piiloon** gömma sig
piilottaa gömma **piilotan**, **piilotti**, **piilottanut**
piimä, **piimää**, **piimän** filmjölk
piirtää teckna, rita **piirrän**, **piirsi**, **piirtänyt**; **olla piirtämässä** hålla på att rita **hyvä piirtämään** bra på att rita
piirustus, **piirustusta**, **piirustuksen** teckning **piirustus/välineet** ritutrustning
piispa, **piispaa**, **piispan** biskop
pikku/lusikka tesked **pikku/veli** lillebror
pilkki pimpel **lähteä pilkille** gå och pimla
pilkkijä, **pilkkijää**, **pilkkijän** pimplare
pilli, **pilliä**, **pillin** sugrör, visselpipa
pilvi, **pilveä**, **pilven** moln
pimennys, **pimennystä**, **pimennyksen** förmörkelse
pimeä, **pimeää**, **pimeän** mörk **pimeällä** när det är mörkt
pinteestä: **pelastaa pinteestä** rädda ur knipan
pippuri, **pippuria**, **pippurin** peppar
piristyä piggna till **piristyn**, **piristyi**, **piristynyt**
pisin, **pisintä**, **pisimmän** längst
pistää stoppa i; sticka **pistän**, **pisti**, **pistänyt**
pitempi, **pitempää**, **pitemmän** längre
pitkä, **pitkää**, **pitkän** lång **niin pitkä matka** så långt **pitkä/perjantai** långfredag
pituinen: **sen pituinen se**! så var sagan slut!
pituus/hyppy längdhopp
pitäminen, **pitämistä**, **pitämisen** att hålla
pitää måste, ska; tycka om; hålla, ha **pidän**, **piti**, **pitänyt**; **pitää kiinni** hålla i **pitää huolta itsestään** sköta om sig
planeetta, **planeettaa**, **planeetan** planet
Pluto, **Plutoa**, **Pluton** Pluto
pohjois/puolella på norra sidan **Pohjois-Ruotsi** norra Sverige
Pohjola, **Pohjolaa**, **Pohjolan** Norden
poika, **poikaa**, **pojan** pojke; son
poikanen, **poikasta**, **poikasen** unge
pois bort; ut
poliittinen, **poliittista**, **poliittisen** politisk
polku/pyörä cykel
polskuttelu plaskande
polttaa bränna **poltan**, **poltti**, **polttanut**
porkkana, **porkkanaa**, **porkkanan** morot
porsas, **porsasta**, **porsaan** kulting, smågris
portaat, **portaita** trappa
posti, **postia**, **postin** post
prinsessa, **prinsessaa**, **prinsessan** prinsessa
prinssi, **prinssiä**, **prinssin** prins
pudota falla ned, trilla ned **putoan**, **putosi**, **pudonnut**
pudottaa fälla **pudotan**, **pudotti**, **pudottanut**
puhelin, **puhelinta**, **puhelimen** telefon
puhua tala, prata **puhun**, **puhui**, **puhunut**; **opetella puhumaan** lära sig att tala
puida tröska **mennä puimaan** gå och tröska
pujottaa trä **pujotan**, **pujotti**, **pujottanut**
pukeutua klä ut sig **pukeudun**, **pukeutui**, **pukeutunut**
pulla, **pullaa**, **pullan** vetebulle, vetebröd

punainen, **punaista**, **punaisen** röd
punaisempi, **punaisempaa**, **punaisemman** rödare
punaisin, **punaisinta**, **punaisimman** rödast
punoa tvinna **punon**, **punoi**, **punonut**
puoli, **puolta**, **puolen** halv, sida
puolue, **puoluetta**, **puolueen** parti **Lasten puolue** Barnens parti
pupu, **pupua**, **pupun** harunge
purje/vene segelbåt
purkki, **purkkia**, **purkin** burk
pusero, **puseroa**, **puseron** tröja
puska, **puskaa**, **puskan** buske **suoraan puskaan** direkt in i en buske
pussi, **pussia**, **pussin** påse
puu, **puuta**, **puun** träd **puu/sohva** träsoffa
puuro, **puuroa**, **puuron** gröt
pyhä, **pyhää**, **pyhän** helg, helig **pääsiäisen pyhät** påskhelgen
pystyssä rakt upp
pysähtyä stanna **pysähdyn**, **pysähtyi**, **pysähtynyt**
pysäkki, **pysäkkiä**, **pysäkin** hållplats
pyytää be **pyydän**, **pyysi**, **pyytänyt**; **pyytää hoitamaan** be att komma och sköta
pyöriä snurra, rotera **pyörin**, **pyöri**, **pyörinyt**
pyörä, **pyörää**, **pyörän** cykel; hjul
päivä, **päivää**, **päivän** dag; solen **päivä/koti** daghem, förskola
päivällinen, **päivällistä**, **päivällisen** middag
pälpättää babbla **pälpätän**, **pälpätti**, **pälpättänyt**
pätkä, **pätkää**, **pätkän** stump
pää, **päätä**, **pään** huvud **pää/asia** huvudsak **-kaupunki** huvudstad **-kirkko** huvudkyrka **-ministeri** statminister; premiärminister
päällä, **päälle**, **päältä** på **leivän päällä** på smörgåsen
pääsiäinen, **pääsiäistä**, **pääsiäisen** påsk **pääsiäis-aatto** påskafton **-muna** påskägg **-päivä** påskdag **-sunnuntai** påsksöndag **toinen pääsiäis/päivä** annan dag påsk
päässä/päästä: **11 metrin päässä** på 11 meters avstånd **hetken päästä** om en stund
päästä kunna, komma ur **pääsen**, **pääsi**, **päässyt**; **päästä ulos** komma ut **päästä mukaan** komma med
päästää irti släppa loss
päättyä sluta **päättyy**, **päättyi**, **päättynyt**
päättäminen, **päättämistä**, **päättämisen** att besluta, att bestämma
päättää besluta; bestämma sig **päätän**, **päätti**, **päättänyt**
päätös, **päätöstä**, **päätöksen** beslut
pöly, **pölyä**, **pölyn** damm **pölyn/imuri** dammsugare
pöytä, **pöytää**, **pöydän** bord **pöydässä** på bordet

raha, **rahaa**, **rahan** pengar
raikaa genljuda, eka
rajaton, **rajatonta**, **rajattoman** gränslös
rakas, **rakasta**, **rakkaan** älskling, käraste
rakastaa älska **rakastan**, **rakasti**, **rakastanut**
rakastunut, **rakastunutta**, **rakastuneen** förälskad
rakentaa bygga **rakennan**, **rakensi**, **rakentanut**
raketti raket **mennä raketilla** åka raket
rakkaus, **rakkautta**, **rakkauden** kärlek
rankka, **rankkaa**, **rankan** jobbig, påfrestande
rannikko, **rannikkoa**, **rannikon** kust
ranta, **rantaa**, **rannan**; **rantsu*** strand **ranta/vesi** strandvatten
rapa lervälling
raparperi rabarber
rauhallinen, **rauhallista**, **rauhallisen** lugn
rauhaton, **rauhatonta**, **rauhattoman** rastlös, orolig **olla rauhaton olo** känna sig rastlös
rauhoittaa lugna ned **rauhoitan**, **rauhoitti**, **rauhoittanut**
reikä, **reikää**, **reiän** hål
reilu, **reilua**, **reilun** schysst
reissu*, **reissua***, **reissun*** resa, färd
retki, **retkeä**, **retken** utflykt
reuna, **reunaa**, **reunan** kant
reunimmainen ytterst på kanten
riimi/runo rimdikt
riippua hänga **riipun**, **riippui**, **riippunut**
riisi, **riisiä**, **riisin** ris
riisua klä av sig **riisun**, **riisui**, **riisunut**; **riisua vaatteet** klä av sig kläderna
riittää räcka **riittää**, **riitti**, **riittänyt**
rikki trasig **mennä rikki** gå sönder
ripustaa hänga upp **ripustan**, **ripusti**, **ripustanut**
risteys, **risteystä**, **risteyksen** korsning
ristiin: **mennä ristiin** bli korsad **olla ristissä** vara korsad **ristiin/naulita** korsfästa
roiskua stänka **roiskuu**, **roiskui**, **roiskunut**
romani, **romania**, **romanin** rom, romsk, romska språket
roska-astia sopkärl **roska/pussi** soppåse
rouva, **rouvaa**, **rouvan** fru; dam
ruis/kaunokki blåklint **-leipä** rågbröd **-pelto** rågfält
runo, **runoa**, **runon** dikt **runo/kertomus** dikt-berättelse **-kokoelma** diktsamling **-vihko** dikthäfte
runoilija, **runoilijaa**, **runoilijan** diktare, poet
ruoan/ruuan/jätteet matrester **-laitto** matlagning
ruohon/korsi grässtrå
ruoka, **ruokaa**, **ruoan/ruuan** mat **ruoat** mat; **ruoka/halu** aptit **-kaappi** skafferi **-kuppi** skål **-lepo** middagslur **-lusikallinen** **-pöytä** matbord
ruokala, **ruokalaa**, **ruokalan** matsal
ruotsalainen, **-laista**, **-laisen** svensk
ruotsi, **ruotsia**, **ruotsin** svenska **ruotsin kieli** svenska språket
Ruotsi, **Ruotsia**, **Ruotsin** Sverige **Ruotsin vallan aika** den svenska tiden **Ruotsin Lappi** Svenska Lappland
ruotsin/suomalainen sverigefinsk, -finne
rutistaa kramas **rutistan**, **rutisti**, **rutistanut**
ruskistaa bryna **ruskistan**, **ruskisti**, **ruskistanut**
ruveta börja **rupean**, **rupesi**, **ruvennut**; **ruveta etsimään** börja leta **ruveta laskemaan** börja räkna **on ruvettu käyttämään** har börjat användas **on ruvettu puhumaan** man har börjat tala
ryhmä, **ryhmää**, **ryhmän** grupp

ryhtyä börja **ryhdyn**, **ryhtyi**, **ryhtynyt**; **ryhtyä työhön** börja arbeta
räppi, **räppiä**, **räpin** rap
räätäli, **räätäliä**, **räätälin** skräddare
röhkiä grymta

saada få **saan**, **sai**, **saanut**
saakka: **vuoteen 1809 saakka** ända till år 1809
saamelainen, **-laista**, **-laisen** same, samisk
saappaat, **saappaita** stövlar
saari, **saarta**, **saaren** ö, holme
Saariset familjen Saarinen
saatella följa **saattelen**, **saatteli**, **saatellut**
saattaa kunna; fälja **saatan**, **saattoi**, **saattanut**
sakset, **saksia** sax
salaa i smyg
salaatti, **salaattia**, **salaatin** sallad **salaatin/kastike** salladsdressing **-lehti** salladsblad
salainen, **salaista**, **salaisen** hemlig
sala/kuljettaa smuggla
sama, **samaa**, **saman** samma **samalla** samtidigt
saman/lainen, **-laista**, **-laisen** likadan
sanoa säga **sanon**, **sanoi**, **sanonut**
sarja, **sarjaa**, **sarjan** serie **sarja/kuva** serie(bild)
sata, **sataa**, **sadan** hundra
sataa regna **sataa**, **satoi**, **satanut**; **sataa** det regnar
satama, **satamaa**, **sataman** hamn
sato, **satoa**, **sadon** skörd
sattua hända; råka **satun**, **sattui**, **sattunut**
satu, **satua**, **sadun** saga **satu/linna** sagoslott
Saturnus, **Saturnusta**, **Saturnuksen** Saturnus
sauvat, **sauvoja** stavar
savolainen, **-laista**, **-laisen** savolaxare, savolaxisk
se, **sitä**, **sen** den **se*** han/hon
seikkailu, **seikkailua**, **seikkailun** äventyr
seinä, **seinää**, **seinän** vägg
seitsemän, **seitsemää**, **seitsemän** sju **seitsemän-kymmentä** sjuttio **-toista** sjutton **seitsemäs/toista** sjuttonde
seiväs, **seivästä**, **seipään** stav **seiväs/hyppy** stavhopp
sekoittaa blanda **sekoitan**, **sekoitti**, **sekoittanut**; **sekoittaa joukkoon** blanda i
sekä samt **sekä–että** både–och
sellainen, **sellaista**, **sellaisen** sådan
selvä! klart!
semmoinen, **semmoista**, **semmoisen** sådan
serkku, **serkkua**, **serkun** kusin
servietti, **serviettiä**, **servietin** servett
setä, **setää**, **sedän** farbror, morbror
seuraava, **seuraavaa**, **seuraavan** följande
siellä där **sieltä** där(ifrån)
sievin, **sievintä**, **sievimmän** snyggast
siinä där **siihen** där, dit
siis, **siispä** alltså
siite/pöly pollen
siivo ordning **huono siivo** dåligt städat
siivous/komero städskåp
sika, **sikaa**, **sian** gris, svin
sikala, **sikalaa**, **sikalan** grishus
sikeästi (sova) djupt
siksi därför **siksi että** därför att
silitys/lauta strykbräda
silloin då
sillä för
silmä, **silmää**, **silmän** öga **silmät**, **silmiä** ögon
sininen, **sinistä**, **sinisen** blå **sini/vuokko** blåsippa
sinne dit
sinä, **sä*** du **sinun** din **sinua**, **sinut** dig
sipuli, **sipulia**, **sipulin** lök
sirotella strö **sirottelen**, **sirotteli**, **sirotellut**
sisempänä mera inåt
sisko, **siskoa**, **siskon** syster
sisällä inne **sisälle** in **sisältä** inifrån
sisältö, **sisältöä**, **sisällön** innehåll
sitoa (**yhteen**) knyta (samman) **sidon**, **sitoi**, **sitonut**
sitten sedan, då
sivu, **sivua**, **sivun** sida
sohva, **sohvaa**, **sohvan** soffa
soitella ringa **ruveta soittelemaan** börja ringa
sopia bestämma; passa; komma överens **sovin**, **sopi**, **sopinut**
sopiva lämplig, lagom
sopukka skrymsle
sose, **sosetta**, **soseen**; **muussi*** mos, puré
sota, **sotaa**, **sodan** krig
sotkeutua toisiinsa trassla ihop **sotkeudun**, **sotkeutui**, **sotkeutunut**
sukset, **suksia** skidor
suku/tutkimus släktforskning
sulaa tina **sulaa**, **suli**, **sulanut**; **olla sulamassa** hålla på att tina
sulkeutua bli stängd **sulkeutuu**, **sulkeutui**, **sulkeutunut**
suloinen, **suloista**, **suloisen** gullig **suloisempi**, **suloisempaa**, **suloisemman** gulligare **suloisin**, **suloisinta**, **suloisimman** gulligast
sunnuntai, **sunnuntaita**, **sunnuntain** söndag
suo, **suota**, **suon** kärr
suola, **suolaa**, **suolan** salt
suomalainen, **-laista**, **-laisen** finsk, finne, finländare
suomi, **suomea**, **suomen** finska **suomen kieli** finska språket **suomen/kielinen** finsktalande, -språkig **suomen/opettaja** finsklärare
Suomi, **Suomea**, **Suomen** Finland **Suomi–Ruotsi-maaottelu** Finnkampen **Suomen sota** Finska kriget
suora linje **samalla suoralla** på samma linje **suoraan** direkt
suosittu, **suosittua**, **suositun** populär
surkeus elände **voi surkeutta**! oj vad eländigt!
surra sörja **suren**, **suri**, **surrut**
suru, **surua**, **surun** sorg **olla suruissaan** vara ledsen
surullinen, **surullista**, **surullisen** ledsen, sorglig
susi, **sutta**, **suden** varg
suu, **suuta**, **suun** mun
suunnitella planera **suunnittelen**, **suunnitteli**, **suunnitellut**
suunnittelu, **suunnittelua**, **suunnittelun** planering

suuri, **suurta**, **suuren** stor **suurempi**, **suurempaa**, **suuremman** större **suurin**, **suurinta**,**suurimman** störst **suuri/ruhtinas/kunta** storfurstendöme **suur/pyhä** storhelg
suuttua blir arg, bli sur **suutun**, **suuttui**, **suuttunut**
Svean/maa Svealand
syksy, **syksyä**, **syksyn** höst
symboli, **symbolia**, **symbolin** symbol
syntymä/päivä, **synttäri*** födelsedag
sytyttää tända **sytytän**, **sytytti**, **sytyttänyt**
syvä, **syvää**, **syvän** djup
syys/kuu september
syödä äta **syön**, **söi**, **syönyt**; **olla syömässä** vara och äta **istua syömässä** sitta och äta **ruveta syömään** börja äta **tulla syömään** komma och äta
syönnin jälkeen efter maten
syöttö/tuoli barnstol
sähkö/posti/viesti e-postmeddelande
säilyttää förvara, behålla **säilytän**, **säilytti**, **säilyttänyt**
sänky, **sänkyä**, **sängyn** säng
säteillen strålande
sääntö, **sääntöä**, **säännön** regel **säännöt** regler

Taalain/maa Dalarna
taas igen, åter
tahansa: **koska tahansa** när som helst
tai eller
taika, **taikaa**, **taian** trolldom **taika/voima** trollkraft
taistelu, **taistelua**, **taistelun** kamp
taitaa: **taidan**, **taitoi**, **tainnut**; **se ei taida olla** den kanske inte är
taivas, **taivasta**, **taivaan** himmel
takaisin tillbaka
takana, **takaa**, **taakse** bakom
takia: **sen takia** för det, därför
takki, **takkia**, **takin** jacka, kappa
taksi, **taksia**, **taksin** taxi
tali/pallo talgboll **-tintti**, **-tinttiä**, **-tintin** talgoxe
tallessa: **olla tallessa** vara kvar
talli, **tallia**, **tallin** stall
talo, **taloa**, **talon** hus **talon/nimi** husnamn
talvi, **talvea**, **talven** vinter
talvinen, **talvista**, **talvisen** vintrig **talvinen aurinko** vintersolen
tammi/kuu januari
Tanska, **Tanskaa**, **Tanskan** Danmark
tanskalainen, **-laista**, **-laisen** dansk
tapa, **tapaa**, **tavan** sätt **sillä tavalla** på det sättet
tapanin/ajelu staffansfärd **tapani**, **tapanin/päivä** annan dag jul
tarjota erbjuda **tarjoan**, **tarjosi**, **tarjonnut**
tarkasti, **tarkkaan** noggrant
tarkistaa kontrollera **käydä tarkistamassa** gå och kontrollera
tarkoittaa betyda, mena **tarkoitan**, **tarkoitti**, **tarkoittanut**
tarvikkeet, **tarvikkeita** ingredienser, tillbehör
tarvita behöva **tarvitsen**, **tarvitsi**, **tarvinnut**
tasainen, **tasaista**, **tasaisen** jämn
tasaus, **tasausta**, **tasauksen** utjämning
tasa/valta republik
tasku/kello fickklocka
tassu, **tassua**, **tassun** tass **tassut**, **tassuja** tassar
tavallinen, **tavallista**, **tavallisen** vanlig
tavara, **tavaraa**, **tavaran** sak, vara **tavara/teline** pakethållare
tavata träffas **tapaan**, **tapasi**, **tavannut**
te ni **teidän**, **teitä**, **teidät** er
tee, **teetä**, **teen** te **tee/lusikka** tesked
tehdä göra **teen**, **teki**, **tehnyt**; **tehdään vaan**! ja, vi gör det! **teekin**! gör också! **on tehtävä** måste göra
tekeminen, **tekemistä**, **tekemisen** att göra **ei mitään tekemistä** ingenting att göra
televisio, **televisiota**, **television**; **teevee**, **teeveetä**, **teeveen** tv
televisioida visa i tv, spela in på tv
tennarit*, **tennareita*** tennisdojor
terveiset, **terveisiä** hälsningar
tie, **tietä**, **tien** väg
tietää veta **tiedän**, **tiesi**, **tiennyt**
tieto/kone dator
tiili, **tiiltä**, **tiilen** tegel
tiistai, **tiistaita**, **tiistain** tisdag
tilaisuus, **tilaisuutta**, **tilaisuuden** tillfälle
tilhi, **tilhiä**, **tilhin** sidensvans
tipu, **tipua**, **tipun** kyckling
tiski, **tiskiä**, **tiskin** disk **tiski/kaappi** diskskåp **-pöytä** diskbord
tiuskaista snäsa **tiuskaisen**, **tiuskaisi**, **tiuskaissut**
todeta konstatera **totean**, **totesi**, **todennut**
toinen, **toista**, **toisen** annan, den andra **toinen–toinen** den ena–den andra **toisilleen** för varandra
toivoa hoppas; önska **toivon**, **toivoi**, **toivonut**
toivottaa önska, tillönska **toivotan**, **toivotti**, **toivottanut**
tomaatti, **tomaattia**, **tomaatin** tomat **tomaatti-murska** tomatkross **-sose** tomatpuré
torjua försvara sig, avvärja **torjun**, **torjui**, **torjunut**
Tornion/laakso Tornedalen
tornion/laaksolainen, **-laista**, **-laisen** tornedaling, tornedalsk
torstai, **torstaita**, **torstain** torsdag
tosi hyvännäköinen* se verkligen bra ut
tottakai naturligtvis, förstås
touhuta hålla på; stöka **touhuan**, **touhusi**,**touhunnut**
touko/kuu maj
trulli, **trullia**, **trullin** påskkärring
tuhat, **tuhatta**, **tuhannen** tusen **tuhat/kaksi/sataa-luku** 1200-talet
tuherrus, **tuherrusta**, **tuherruksen** klotter, plotter
tuhka, **tuhkaa**, **tuhkan** aska
tuikkia tindra, lysa **tuikkii**, **tuikki**, **tuikkinut**
Tukholma Stockholm
tuki/pyörä stödhjul
tulevaisuus, **tulevaisuutta**, **tulevaisuuden** framtid
tulla komma, bli **tulen**, **tuli**, **tullut**
tulo: **olla tulossa** vara på väg, vara i antågande

tunne, **tunnetta**, **tunteen** känsla
tuntea känna (igen) **tuntea olonsa** känna sig
tunti, **tuntia**, **tunnin** timme
tunto/karvat känselhår
tuo, **tuota**, **tuon** den där
tuoli, **tuolia**, **tuolin** stol
tuomio/kirkko domkyrka
tuossa där **tuonne** dit
turisti, **turistia**, **turistin** turist
turkki, **turkkia**, **turkin** päls
Turku, **Turkua**, **Turun** Åbo
turva/liivit skyddsväst
tutkimus, **tutkimusta**, **tutkimuksen** forskning; undersökning
tuumata fundera **tuumaan**, **tuumasi**, **tuumannut**
tuumia fundera **tuumin**, **tuumi**, **tuuminut**
tv-huone tv-rum
tyhjä, **tyhjää**, **tyhjän** tom
tylsä, **tylsää**, **tylsän** tråkig
tyttö, **tyttöä**, **tytön** flicka
tytär, **tytärtä**, **tyttären** dotter
työ, **työtä**, **työn** arbete **töissä** i arbete **töistä** från arbete **mennä töihin** gå till arbetet, börja arbeta **työ/huone** arbetsrum **-pöytä** arbetsbord **työn/tekijä** anställd
työntyä tränga sig **työnnyin**, **työntyi**, **työntynyt**
tähti, **tähteä**, **tähden** stjärna
tämä den här **tästä** av den här **tällä viikolla** (på) den här veckan
tänään i dag
tärkeä, **tärkeää**, **tärkeän** viktig **on tärkeää** det är viktigt
tässä här **tästä** härifrån **tähän** hit
täti, **tätiä**, **tädin** moster, faster
täysi, **täyttä**, **täyden** full **täynnä** full **auto täyteen** bilen full **täysi/kuu** fullmåne
täyttää fylla **täytän**, **täytti**, **täyttänyt**
täytyy måste, ska
täällä här **täältä** härifrån **tänne** hit
töpö/häntä svansstump
törmätä krocka, stöta ihop **törmään**, **törmäsi**, **tärmännyt**

uida simma, bada **uin**, **ui**, **uinut**; **mennä uimaan** gå och bada
uikkarit* baddräkt, badbyxor
uimala, **uimalaa**, **uimalan** friluftsbad
uinti/reissu simfärd
ukko, **ukkoa**, **ukon** gubbe
ulkona ute **ulos** ut **ulkoa** utifrån
uni, **unta**, **unen** sömn, dröm **nähdä unta** drömma
uninen, **unista**, **unisen** sömnig
unohtaa glömma **unohdan**, **unohti**, **unohtanut**
Upp/lanti, **-lantia**, **-lannin** Uppland
Uranus, **Uranusta**, **Uranuksen** Uranus
urheilija, **urheilijaa**, **urheilijan** idrottare
urheilu, **urheilua**, **urheilun** sport, idrott
usea, **useaa**, **usean** många
usein ofta
uskaltaa våga **uskallan**, **uskalsi**, **uskaltanut**
usko, **uskoa**, **uskon** tro
uskomaton otrolig **uskomattoman iso** otroligt stor
Uumaja, **Uumajaa**, **Uumajan** Umeå
uuni, **uunia**, **uunin** ugn
uupunut, **uupunutta**, **uupuneen** trött
uusi, **uutta**, **uuden** ny **uudempi**, **uudempaa**, **uudemman** nyare **uusin**, **uusinta**, **uusimman** nyast

vaalit val **vaali/taistelu** valkamp
vaan utan
vaatteet, **vaatteita** kläder
vai? eller? **vai mitä**? eller hur?
vaihtaa byta **vaihdan**, **vaihtoi**, **vaihtanut**
vaikea, **vaikeaa**, **vaikean** svår
vaikeampi, **vaikeampaa**, **vaikeamman** svårare
vaikein, **vaikeinta**, **vaikeimman** svårast
vaikka trots att, även om **vaikka*** till exempel
vain, **vaan*** bara **opettele vain**! lär dig bara!
vakuuttaa försäkra **vakuutan**, **vakuutti**, **vakuuttanut**
vakuutus, **vakuutusta**, **vakuutuksen** försäkring
valaista belysa **valaisen**, **valaisi**, **valaissut**
valinnainen, **valinnaista**, **valinnaisen** valfri
valita välja **valitsen**, **valitsi**, **valinnut**
valittaa klaga **valitan**, **valitti**, **valittanut**
valko/vuokko vitsippa
valmis, **valmista**, **valmiin** färdig
valmistella förbereda **valmistelen**, **valmisteli**, **valmistellut**
valo, **valoa**, **valon** ljus
valta, **valtaa**, **vallan** makt **valta/kunta** rike
valtava väldig **valtavan iso** väldigt stor
valtio/päivät riksdagen
vanha, **vanhaa**, **vanhan** gammal **vanhempi**, **vanhempaa**, **vanhemman** äldre **vanhin**, **vanhinta**, **vanhimman** äldst
vanhemmat, **vanhempia** föräldrar
vanhus, **vanhusta**, **vanhuksen** äldre **vanhusten palvelu/talo** ett servicehus för äldre
vapaa, **vapaata**, **vapaan** ledig, fri **vapaa/ehtoinen** frivillig
varasto, **varastoa**, **varaston** förråd
varmaan, **varmasti** säkert
varoa akta sig **varon**, **varoi**, **varonut**
varovainen, **varovaista**, **varovaisen** försiktig
varressa, **varresta**, **varteen** vid **maan/tien varressa** vid landsvägen
varten för **luokka/retkeä varten** för klassresan
varsinkin särskilt
varvas, **varvasta**, **varpaan** tå
vasikka, **vasikkaa**, **vasikan** kalv
vasta först
olla vastassa, **tulla vastaan** möta
vastata svara **vastaan**, **vastasi**, **vastannut**
vastaus, **vastausta**, **vastauksen** svar

vasten mot **seivästä vasten** mot staven
vastustaja, **vastustajaa**, **vastustajan** motståndare
vehnä/jauhot vetemjöl
veitsi, **veistä**, **veitsen** kniv
veli, **veljeä**, **veljen** bror
vene, **venettä**, **veneen** (små)båt
Venus, **Venusta**, **Venuksen** Venus
Venäjä, **Venäjää**, **Venäjää** Ryssland
verkkarit*, **verkkareita*** träningsbyxor
vesi, **vettä**, **veden** vatten
veto, **vetoa**, **vedon** vad
viedä ta med sig **vien**, **vei**, **vienyt**
vielä fortfarande, ännu
vieras, **vierasta**, **vieraan** främmande, gäst
vieressä, **vierestä**, **viereen** bredvid
viesti, **viestiä**, **viestin** meddelande; stafett
viettää fira **vietän**, **vietti**, **viettänyt**
vihainen, **vihaista**, **vihaisen** arg
vihannes, **vihannesta**, **vihanneksen** grönsak
vihata hata **vihaan**, **vihasi**, **vihannut**
vihko, **vihkoa**, **vihkon** häfte, skrivbok
viikko, **viikkoa**, **viikon** vecka **viikon/loppu** veckoslut
viikset, **viiksiä** mustasch
viimeinen, **viimeistä**, **viimeisen** den sista **viimeistään** senast
viimeksi (som) sist
viini/etikka vinäger
viisi, **viittä**, **viiden** fem **viideltä** klockan fem **viisi/kymmentä** femtio **-toista** femton **viides** femte
viitsiä idas **viitsin**, **viitsi**, **viitsinyt**
viiva, **viivaa**, **viivan** streck
viljelys/maa odlingsmark
vilkaista kasta en blick **vilkaisen**, **vilkaisi**, **vilkaissut**
villa/pusero ylletröja
virallinen, **virallista**, **virallisen** officiell
virpoa vifta **virvon**, **virpoi**, **virponut**; **kulkea virpomassa** gå och vifta
voi! oj! **voi kauhistus**! oj vad hemskt!
voida kunna **voin**, **voi**, **voinut**
voi/leipä smörgås, macka
voima, **voimaa**, **voiman** kraft **kaikin voimin** av alla krafter
voittaa vinna **voitan**, **voitti**, **voittanut**
vuohi, **vuohta**, **vuohen** get
vuokko, **vuokkoa**, **vuokon** sippa
vuoro, **vuoroa**, **vuoron** tur **vuorotellen** turvis
vuosi, **vuotta**, **vuoden** år **tänä vuonna** i år
-vuotias, **-vuotiasta**, **-vuotiaan** -årig
vähemmistö, **vähemmistöä**, **vähemmistön** minoritet
vähän lite **vähän väliä** gång på gång
väistää väja, vika undan
välineet, **välineitä** utrustning, redskap
välissä, **väliin**, **välistä** mellan **Ruotsin ja Venäjän välillä** mellan Sverige och Ryssland
värikäs, **värikästä**, **värikkään** färggrann
värjätä färja **värjään**, **värjäsi**, **värjännyt**
Värm/lanti, **-lantia**, **-lannin** Värmland

yhdeksän, **yhdeksää**, **yhdeksän** nio **yhdeksän-kymmentä** nittio **-toista** nitton **yhdeksäs/toista** nittonde
yhdessä tillsammans
yhteen ihop **yhteensä** sammanlagt
yhteinen, **yhteistä**, **yhteisen** gemensam
yhteis/kunta samhälle
yhtä lika **yhtä monta kuin** lika många som **yhtä paljon** lika mycket, lika många **yhtä aikaa** samtidigt
yhä fortfarande **yhä lujempaa** allt fortare **yhä useampi** allt fler
yksi, **yhtä**, **yhden** en **yksi/toista** elva **1–2** = **yhdestä kahteen/yksi viiva kaksi** en till två **yhdet jalat** ett par ben
yksin ensam
yksin/kertainen, **-kertaista**, **-kertaisen** enkel
yleis/urheilu/kisat friidrottstävling
yli över **toisten yli** över andra
ylös upp **ylös/alaisin** upp och ned
ymmärtää förstå **ymmärrän**, **ymmärsi**, **ymmärtänyt**
ympäri runt, omkring, kring
yrtti/mauste örtkrydda
ystävällinen, **ystävällistä**, **ystävällisen** vänlig
yö, **yötä**, **yön** natt

äidin/kieli modersmål
äiti, **äitiä**, **äidin** mamma, mor
äitiys/loma mammaledighet **olla äitiys/lomalla** vara mammaledig
ärtyisä, **ärtyisää**, **ärtyisän** irriterad
äyri, **äyriä**, **äyrin** öre
äänestäminen att rösta
äänestää rösta **äänestän**, **äänesti**, **äänestänyt**
ääni, **ääntä**, **äänen** röst, ljud
ääressä vid **ikkunan ääressä** vid fönstret

öljy, **öljyä**, **öljyn** olja

Öö/lanti, **-lantia**, **-lannin** Öland

Svensk-finsk ordlista – Ruotsalais-suomalainen sanasto

I den här ordlistan anges oftast endast grundformen för ord som finns i textkapitlen. De finska ord som endast används i talspråket är markerade med *-tecken.

affär kauppa
afton aatto
akta sig varoa
al leppä
all kaikki
alldeles aivan, ihan **alldeles egen** ikioma
allergiker allergikko
allt fortare yhä lujempaa **allt fler** yhä useampi
alltför liian
alltid aina
alltså siis
almanacka almanakka
anordna järjestää
annan eri, muu, toinen **annars** muuten **den ena–den andra** toinen–toinen **annanstans** muualla
annorlunda erilainen
anställd työntekijä
använda käyttää
apelsin appelsiini
april huhtikuu
aptit ruokahalu
arbete työ
arg vihainen **blir arg** suuttua
arm käsivarsi **under armen** kainalossa
arton kahdeksantoista
arv perintö
aska tuhka
asteroid asteroidi
astronaut astronautti
att että
augusti elokuu
autonom autonominen
avbryta keskeyttää
avfall jätteet
avtryck jälki
avvärja torjua
axel olka

babbla pälpättää
bacon pekoni
bada uida, kylpeä
badbyxor, **baddräkt** uikkarit*
badrum kylpyhuone
baka leipoa
bakom takana, takaa, taakse
banan banaani
bara vain, vaan*; pelkkä
barn lapsi
basar myyjäiset
be pyytää
begrepp käsite
behålla säilyttää
behöva tarvita
belysa valaista
belåten mielissään
ben jalka; luu
bensinstation huoltoasema
beräkna laskea
berätta kertoa
berättelse kertomus
beskriva kuvata
beslut päätös
besluta päättää
bestämma määrätä; sopia, päättää
besöka käydä
betala maksaa
betyda merkitä, tarkoittaa
bibliotek kirjasto **bibliotekarie** kirjastonhoitaja
bil auto **bilaffär** autokauppa
bild kuva
biskop piispa
bit pala
biträde apulainen
bjällra aisakello; tiuku
björk koivu **-kvist** koivunoksa
björn karhu
blad lehti
bland annat muun muassa
blanda sekoittaa **blanda i** sekoittaa joukkoon
bli tulla; jäädä
bli bra, **bli bättre** parantua
blick katse **kasta en blick** vilkaista
blomma kukka
blomning kukinta
blå sininen **-klint** ruiskaunokki **-sippa** sinivuokko
bo asua; pesä
bok kirja **-märke** kirjanmerkki
bokstav kirjain **en snirklig bokstav** koukerokirjain
boll pallo
bonde maanviljelijä
bondmora emäntä
boom boomi, buumi
bord pöytä
bort pois
bosätta sig mennä asumaan
bra hyvä **bättre** parempi **bäst** paras
brasa kokko
bredvid vieressä
brinna palaa
brokig kirjava
bror veli
bruk käyttö
bråttom kiire
brygga laituri
bryna ruskistaa
bräda lauta
bräka määkiä
bränna polttaa
bröd leipä **-korg** -kori **rostat bröd** paahtoleipä
buckla lommo
bula kuhmu
buller meteli
bur häkki
burk purkki; tölkki
buske puska
buss bussi
by kylä
bygga rakentaa
bylte käärö
byta vaihtaa
byxor housut
båda kumpikin, molemmat
både–och sekä–että
bås parsi
båt laiva **(små)båt** vene
bär marja
börja alkaa, aloittaa, ruveta,
början alku
börs kukkaro

Carl XVI Gustav Kaarle XVI Kustaa
chaufför kuljettaja
cirka noin
cirkulera kiertää
cykel polkupyörä, pyörä,
cykla ajaa pyörällä

dag päivä **i dag** tänään, nykyään **en dag** eräänä päivänä **det är dags** on aika

daghem päiväkoti
dal laakso
Dalarna Taalainmaa
dam rouva
damm pöly **-sugare** (pölyn)imuri
Danmark Tanska
dansk tanskalainen
dator tietokone
de he, ne **de där** nuo
december joulukuu
deciliter desilitra
dekoration koriste
dekorera koristella
del osa
delta osallistua
den se **den där** tuo **den här** tämä **dessa** nämä
dikt runo
diktare runoilija
direkt suoraan
disco disko
disk astia; tiski
diskuskastning kiekonheitto
dit siihen, sinne, tuonne
djup syvä **sova djupt** nukkua sikeästi
djur eläin
domkyrka tuomiokirkko
dotter tytär
dra upp kiskaista
dressing kastike
dricka juoda; juoma
drottning kuningatar
drunkna hukkua
dröm uni
drömma nähdä unta
du sinä, sä*
duk liina
duka kattaa **dukad** katettu
dvs. (= det vill säga) eli
dvärgplanet kääpiöplaneetta
då silloin, sitten; jolloin
dålig huono **sämre** huonompi **sämst** huonoin
där siellä, siinä, tuossa
därför siksi, sen takia
därifrån siitä, sieltä
därtill lisäksi
dörr ovi

efter jälkeen
efterrätt jälkiruoka
eftersom koska
egen oma
element patteri
elev oppilas
eller eli; tai **eller**? vai? **eller hur**? vai mitä?
elva yksitoista
elände surkeus
en yksi; eräs, muuan
endast pelkkä
enkel yksinkertainen
enligt mukaan
ensam yksin
e-postmeddelande sähköposti-viesti
erbjuda tarjota
ersättning korvaus
till exempel esimerkiksi, vaikka*
existens olemassaolo
existera olla
expedit myyjä

falla kaatua **falla ned** pudota
familj perhe **-medlem** perheenjäsen
fantasybok fantasiakirja
Fantomklubb Mustanaamio-kerho
far isä **farbror** setä **farmor** mummo
fast kiinni
fasta paasto; paastota
faster täti
februari helmikuu
fem viisi **femtio** -kymmentä **femton** -toista **femte** viides
fest juhla
fickklocka taskukello
filmjölk piimä
fin hyvä, hieno **fint väder** hyvä ilma
Finland Suomi
finna olla, löytää
finnas löytyä
Finnkampen Suomi–Ruotsi-maaottelu
finsk, **finne**, **finländare** suomalainen
finska suomi **finsklärare** suomenopettaja **finsktalande** suomenkielinen **Finska kriget** Suomen sota
fira viettää
fisk kala **fiska** kalastaa
fiskebur, **katsa** katiska
fisketur kalareissu*
fjorton neljätoista
fjärde neljäs
flera moni, monta
flicka tyttö
flitig ahkera **flitig på att läsa** kova lukemaan
flock lauma
flygplan lentokone
flytta muuttaa
flyttlass muuttokuorma
foga liittää
folk kansa
form kunto; muoto
formas muodostua
fors koski
forskning tutkimus
fort nopea, nopeasti **fortare** nopeampi, nopeampaa **fortast** nopein, nopeimmin
fortfarande yhä, edelleen
fortplantingstid lisääntymis-aika
fot jalka **fotboll** jalkapallo
framför edessä, edestä, eteen
framme perillä
framtid tulevaisuus
fredag perjantai
fri vapaa **friidrottstävling** yleisurheilukisat **friluftsbad** uimala
frivillig vapaaehtoinen
frostnatt pakkasyö
fru rouva
frukost aamiainen
frys pakastin
frysa fast jäätyä kiinni
fråga kysyä
full täysi, täynnä **fullmåne** täysikuu
fundera tuumia, miettiä
fylla täyttää
fyra neljä **fyrtio** -kymmentä
få saada
fågel lintu **-bajs** linnunkakka
får lammas **-flock** -lauma
fälla kaataa, pudottaa
fält pelto
färd matka, reissu*
färdas kulkea
färdig valmis
färdtjänst kuljetuspalvelu
färggrann värikäs
färja värjätä
födelsedag syntymäpäivä
följa saatella, seurata
följande seuraava
fönster ikkuna
för liian; sillä, varten **för mycket**, **för många** liian paljon, liikaa **för att** jotta
förare kuljettaja
förbereda valmistella
före ennen **före det** sitä ennen
förfärad kauhuissaan

förfäder esivanhemmat
förlora hävitä
förmörkelse pimennys
förnuft järki **sunt förnuft** maalaisjärki
förr i tiden ennen (vanhaan)
förråd varasto
försiktig varovainen
förskola päiväkoti, esikoulu
försommar alkukesä
först ensin, ensimmäisenä; vasta **den första** ensimmäinen
förstå ymmärtää
förstås tottakai, tietenkin
försvinna hävitä, kadota **vara försvunnen** olla hukassa
försäkra vakuuttaa
försäkring vakuutus
förtjust ihastunut
förundra sig ihmetellä
förutom paitsi
förvara säilyttää
föräldrar vanhemmat
förälskad rakastunut

gaffel haarukka
gala kiekua
gammal vanha **äldre** vanhempi **äldst** vanhin
ganska aika, melko
garage autotalli
garderob komero
garn lanka
ge antaa
gemensam yhteinen
genast heti
genom kautta
gentleman herrasmies
get vuohi
gissa arvata
gitarrspel kitaransoitto
glad iloinen
glas lasi
glass jäätelö
glädje ilo
glömma unohtaa
gnägga hirnua
god hyvä **bättre** parempi **bäst** paras **var så goda**! olkaa hyvät!
golvur kaappikello
Gotland Gotlanti
gram gramma, g
gran kuusi
granne naapuri
grattis! onnea! **ett stort grattis**! paljon onnea!
gratulationskort onnittelukortti
gren oksa
gris sika **grishus** sikala
grund perusta
grunda perustaa
grupp ryhmä
gruva kaivos
grymta röhkiä
gryt pesä
grädda paistaa
gränslös rajaton
gräs nurmi, ruoho
grönsak vihannes
gröt puuro
gubbe ukko
guld kulta
gullig suloinen **gulligare** suloisempi **gulligast** suloisin
gumma eukko
gummistövlar kumisaappaat
gurka kurkku
gå mennä, käydä, lähteä, kävellä, kulkea **gå av** katketa **gå framåt** edistyä
gång kerta **en gång** kerran **gång på gång** vähän väliä
gård piha
gåta arvoitus
Gällivare Jällivaara
gärna mielellään
gäst vieras
gömma kätkeä, piilottaa
gömställe piilo
göra tehdä
Götaland Götanmaa

ha olla
hacka hakata; hienontaa
halm olki **halmmobil** himmeli
hals kurkku
hamn satama
hamster hamsteri
han hän, se*
handel kauppa
handla käydä kaupassa
Haparanda Haaparanta
hare jänis **harunge** pupu
hata vihata
hatthylla naulakko
havre kaura
havsstrand merenranta
hednisk pakanallinen
hej! hei!* heippa!*
heja Sverige! hyvä Ruotsi!
hel ehjä, kokonainen **hela** koko
helg, **helig** pyhä
när som helst koska tahansa
hem koti, kotiin **hemifrån** kotoa **hemma** kotona **hemmakväll** koti-ilta
hemlig salainen
hemsk kauhea, kamala **hemskt hungrig** kamala nälkä **vad hemskt**! hui kauhistus!
herde paimen
herr, **herre** herra
het kuuma
himmel taivas
hinna ehtiä, joutaa
hit tähän, tänne
hitta löytää
hjul pyörä
hjälp apu
hjälpa (**till**) auttaa
hjärnskakning aivotärähdys
hobby harrastus **ha som hobby** harrastaa
holme saari
hon hän, se*
hopp hyppy
hoppa hypätä
hoppas toivoa
hos luona
hovtång hohtimet
hund koira
hundra sata
hur? miten? kuinka? **eller hur**? eikö niin? vai mitä?
hur? **hurdan**? millainen? minkälainen?
hus talo
husbonde isäntä
huvud pää
hylla hylly
hål reikä
hålla kestää; pysyä; pitää **hålla i** pitää kiinni
hållplats pysäkki
hård kova; rankka
häfte vihko
hälla kaataa
hälsningar terveiset
hämta hakea
hänga riippua **hänga upp** ripustaa
här tässä, täällä
härifrån tästä, täältä
häst hevonen
häxa noita
hö heinä(t)
höghus kerrostalo
höja upp kohottaa
höjdhopp korkeushyppy
höna kana

hönshus kanala
höra kuulla
höras kuulua
hörn kulma
höst syksy

ibland joskus
idas viitsiä
ide pesä
idé idea
idrott urheilu
idrottare urheilija
igen taas, kiinni
ihop yhteen
in sisälle
inbjuda kutsua
ingen(**ting**) ei mikään, ei mitään, ei kukaan
ingenstans ei missään **från ingenstans** ei mistään
ingredienser tarvikkeet
inifrån sisältä
inköp ostokset
innan ennen kuin
inne sisällä
innehåll sisältö
insats panos
insjö järvi
instruktion ohje
inte ei
intresserad kiinnostunut
invånare asukas
irriterad ärtyisä
is jää
ishockeyklubba jääkiekko-maila **-match** -ottelu
isländing, **isländsk** islantilainen

ja kyllä, joo*
jacka takki
jag minä, mä*
januari tammikuu
Jesus Jeesus
jobbig rankka
Johannes Döpare Johannes Kastaja
jord maa **jordgubbe** mansikka
jordklotet maapallo **jordens undergång** maailmanloppu
jude juutalainen
juice juissi, tuoremehu
jul joulu **-afton** jouluaatto **-dag** joulupäivä **annan dag jul** toinen joulupäivä, tapanin päivä, tapani
juli heinäkuu
juni kesäkuu
just juuri **just nu** juuri nyt
jämn tasainen

kackla kotkottaa
kaffe kahvi
kakel kaakeli
kalender kalenteri
Kalle Anka Aku Ankka
kalv vasikka
kamp taistelu
kamrat kaveri
kanin kani
kanna kannu
kanske kai
kant reuna, laita **ytterst på kanten** reunimmainen
kappa takki
karta kartta
kassa kassa **-kö** kassajono
kasse kassi
kast heitto **-gren** heittolaji
kasta heittää (menemään)
kastrull kattila
katolsk katolinen
katt kissa
kika kurkistaa
Kiruna Kiiruna
klaga valittaa
klar selvä **klart**! selvä! (**som**) **klarast** heleimmillään
klass luokka **-resa** luokkaretki
klippa leikata
klocka kello
klotter tuherrus
klubba maila
klä av sig riisua **klä ut sig** pukeutua
kläder vaatteet
klänning mekko
klättra kiivetä, kavuta
knacka napauttaa
knappnål nuppineula
kniv veitsi
knypa nipistellä
knyta (**samman**) sitoa (yhteen)
ko lehmä **koskälla** lehmänkello
koka keittää, kiehua
kokbok keittokirja
komet komeetta
komma tulla **komma ihåg** muistaa **komma sent** myöhästyä **komma ur** päästä **komma ut** ilmestyä
kommun kunta
kompis kaveri
koncert konsertti
konstatera todeta
kontrollera tarkistaa
kopp kuppi
korg kori
korrigera korjata
kors risti **bli korsad** mennä ristiin
korsfästa ristiinnaulita
korsning risteys
kort lyhyt; kortti **kort väg** lyhyt matka
kosta maksaa
kraft voima
kramas rutistaa
krig sota
kristen kristillinen **kristendom** kristinusko
krock kolari
krocka ajaa kolari, törmätä
krokodil krokotiili
krona kruunu **kronprinsessa** kruununprinsessa
kross murska
krydda mauste
kub kuutio
kul kiva
kulting porsas
kung kuningas **kungarike** kuningaskunta
kunna voida, osata, saattaa
kusin serkku
kust rannikko
kvadrat neliö
kvar jäljellä **vara kvar** tallessa
kvinna nainen
kvist oksa
kväll ilta **kvällsmål** iltapala **på kvällarna** iltaisin
kyckling tipu
kylskåp jääkaappi
kyrka kirkko
känna (**igen**) tuntea **känna sig** tuntea olonsa
känselhår tuntokarvat
känsla tunne
käpp keppi
käraste kulta, rakas **vara kär** olla lovena*
kärl astia; suoni
kärlek rakkaus
kärr suo
kätte karsina
kö jono
kök keittiö
köp osto(s)
köpa ostaa
köra ajaa
körsbärsträd kirsikkapuu
kött liha **köttbulle** lihapulla **köttdisk** lihatiski
köttfärs jauheliha

lada lato
ladugård navetta
laga mat laittaa ruokaa
lagom sopiva
lakan lakana
lamm karitsa
land maa **landskamp** maa-ottelu **landskap** maakunta **landsväg** maantie
lantgård maalaistalo
Lappland Lappi
lass kuorma
lathet laiskuus
le hymyillä
ledig vapaa
ledsen surullinen
lek leikki
leka leikkiä
lera kura
leta etsiä
leva elää
leverlåda maksalaatikko
ligga maata
lika yhtä **lika mycket**, **lika många** yhtä paljon **lika stor som** kokoinen
likadan samanlainen
lillebror pikkuveli
lindrig lievä
linje suora
lite vähän **liten** pieni **mindre** pienempi **minst** pienin
liter litra
litteratur kirjallisuus
liv elämä
ljud ääni
ljus vaalea, valoisa; valo; kynttilä
lov loma
lova luvata
luft ilma
Luleå Luulaja
lugn rauhallinen
lugna ned rauhoittaa
lunch lounas
lycka onni
lycklig onnellinen **mycket lycklig** ikionnellinen **lyckligtvis** onneksi
lyfta (**upp**) nostaa
lykta lyhty
lyra koppi
lysa loistaa
låda laatikko
låg matala
låna lainata
lånekort lainauskortti
lång pitkä **längre** pitempi **längst** pisin
långfredag pitkäperjantai
långsam hidas **långsamt** hitaasti
långt borta kaukana **på långt håll** kaukaa
låta antaa
läger leiri
lägga panna, laittaa **lägga märke till** huomata **lägga ägg** munia
lämna jättää
lämplig sopiva
längdhopp pituushyppy
länge kauan
(**inte**) **längre** (ei) enää
längs myöten
längtan ikävä **börja längta** tulla ikävä
läpp huuli
lära sig oppia, opetella
lära (**ut**) opettaa
lärare opettaja
läsa lukea
lätt, **lättsam** helppo
lök sipuli
löpgren juoksulaji
löpning juoksu
lördag lauantai
löv lehti

macka voileipä
mage maha
maj toukokuu
majoritet enemmistö
makaroni makaroni
makt valta
mamma, **mor** äiti **mammaledighet** äitiysloma
man mies
margarin margariini
mark maa
markera merkitä
marmelad marmeladi
mars maaliskuu
mask naamio
maskin kone
mat ruoka
match ottelu
med kanssa, mukana, mukaan
meddelande viesti
medeltid keskiaika
medicin lääke
medlem jäsen
medtävlare kilpakumppani
mejl meili*
mejsel meisseli
melankolisk allapäin
mellan välissä, väliin, välistä
Mellansverige Keski-Ruotsi
men mutta
mena tarkoittaa
mentor mentori
mera enempi, enemmän, lisää
(**inte**) **någon mera** (ei) enää
metallavfall metallijätteet
meter metri
metspö onki
meänkieli meänkieli
middag päivällinen **middagslur** ruokalepo
midsommar juhannus
miljard miljardi
miljon miljoona
miljöbil ekoauto
minnas muistaa
minoritet vähemmistö
minst pienin **allra minst** kaikkein pienin
minut minuutti
i mitten keskellä
mittsommar keskikesä -**vinter** keskitalvi
mjuk pehmeä **mjukare** pehmeämpi **mjukast** pehmein
mjöl jauhot
mjölk maito
mjölkningstid lypsyaika
mobil kännykkä; himmeli
modersmål äidinkieli
moln pilvi
mor äiti **morbror** eno **mormor** mummo
morgon aamu
morot porkkana
mos sose, muussi*
moster täti
mot kohti; vasten
motståndare vastustaja
mun suu
mus hiiri
mustasch viikset
mycket paljon **lika mycket** yhtä paljon
månad kuukausi
måndag maanantai
måne kuu
många moni, monta, paljon, usea **lika många** yhtä monta, yhtä paljon
måste pitää, täytyy
mått mitta
Mälaren Mälaren
människa ihminen

märke merkki
mäta mitata
möjlig mahdollinen
mönster kaava
mörk pimeä
mössa lakki
möta olla vastassa

nagla fast naulita
namn nimi
nation kansakunta **nationaldag** kansallispäivä **nationell** kansallinen
natt yö
natur luonto
naturligtvis tottakai
ned alas
nej ei
ner alas **nere** alhaalla; allapäin
ni te
nicka nyökytellä
nio yhdeksän **nittio** -kymmentä **nitton** -toista **nittonde** yhdeksästoista
nog kyllä
noggrant tarkasti, tarkkaan
Norden Pohjola
Norge Norja
norra Sverige Pohjois-Ruotsi
Norrland Norrlanti
norrman, **norsk** norjalainen
november marraskuu
nu nyt
numera nykyään
ny uusi **nyare** uudempi **nyast** uusin
nyckel avain
någon joku, jokin, muuan **några** jotkut, muutama(t)
nål neula
näbb nokka
när kun **när**? milloin? koska?
nära, **i närheten** lähellä
närmast lähin
nästan melkein
näsa nenä **spår av näsa** nenänjälki

och ja **och** (**då**)? entä **och**–**inte** eikä
också myös, -kin
odlingsmark viljelysmaa
officiell virallinen
ofta usein
oj! voi! **oj vad hemskt**! voi kauhistus!
oktober lokakuu
olik eri, erilainen
olja öljy
olycklig onneton
om jos; päästä
omgående heti
område alue
onsdag keskiviikko
ont kipeä
ordna järjestää
orka jaksaa
orolig rauhaton
ort paikkakunta
oräknelig lukematon
ost juusto **riven ost** juustoraaste
otrolig uskomaton

packa pakata
Pajala Pajala
paket paketti **pakethållare** tavarateline
panna otsa; pannu
pappa isä
papper paperi
paprikapulver paprikajauhe
Paris Pariisi
parti puolue
partner kumppani
passa sopia
pengar raha
peppar pippuri
piggna till piristyä
pimpla pilkkiä **pimplare** pilkkijä
plan kaava; suunnitelma
planera suunnitella
planering suunnittelu
planet planeetta
plaskande polskuttelu
plast muovi
plats paikka
plommonträd luumupuu
Pluto Pluto
poet runoilija
pojke poika
politisk poliittinen
pollen siitepöly
populär suosittu
porslin posliini, astia
post posti
potatis peruna
prata puhua
premiärminister pääministeri
prins prinssi
prinsessa prinsessa
program ohjelma
promenera kävellä
prova kokeilla
präst pappi
pulver jauhe
puré sose
på päällä, päälle, päältä
påfrestande rankka
påse pussi
påsk pääsiäinen **-kärring** trulli **annan dag påsk** toinen pääsiäispäivä
päls turkki
pöl lätäkkö

rabarber raparperi
raket raketti
rakt upp pystyssä
ramsa loru
ramverk kehikko
rap räppi
rastlös rauhaton
recept ohje
redan jo
redskap väline(et)
regel sääntö **regler** säännöt
regent hallitsija
regering hallitus
regna sataa **det regnar** sataa
republik tasavalta
resa matka; matkustaa
respekt kunnioitus
respektera kunnioittaa
rester jätteet
rike valtakunta
riksdagen valtiopäivät
riktig oikea **riktigt** oikein
rimdikt riimiruno
ringa soitella
ris riisi
rita piirtää **ritutrustning** piirustusvälineet
rom, **romsk** romani **romska** (**språket**) romani
ropa huutaa
rotera pyöriä
rum huone
runt ympäri
Ryssland Venäjä
råd neuvo **ge råd** neuvoa
råg ruis
råka sattua
råma ammua
rymd avaruus
räcka riittää
rädd peloissaan **bli rädd** pelästyä **vara rädd för** pelätä
rädda pelastaa
räkna laskea
rätt oikein; oikeus
rätta korjata
rättighet oikeus

räv kettu
röd punainen **rödare** punaisempi **rödast** punaisin
rönn pihlaja
röra om hämmentää **röra sig** liikkua
rörelse liike
röst ääni
rösta äänestää

saga satu
sak asia
sakta hitaasti
sallad salaatti
salt suola
same, **samisk** saamelainen
samhälle yhteiskunta
samla kerätä
samling kokoelma
samma sama
sammanlagt yhteensä
samt sekä
samtidigt samalla, yhtä aikaa
satellit kiertolainen
sats lause
savolaxare, **savolaxisk** savolainen
sax sakset
schysst reilu
se nähdä, katsoa **se ut** näyttää
sedan sitten **sedan dess** siitä lähtien, siitä asti
segelbåt purjevene
semester loma, kesäloma
senare myöhemmin
senast viimeistään
sent myöhään
september syyskuu
serie sarja, sarjakuva
servett lautasliina, servietti
service palvelu **-station** huoltoasema
sex kuusi **sextio** -kymmentä **sexton** -toista
sida puoli, sivu **på norra sidan** pohjoispuolella
sidensvans tilhi
silverfärgad hopeanvärinen
simfärd uintireissu
simma uida
sist viimeksi **den sista** viimeinen
sitta istua
sju seitsemän **sjuttio** -kymmentä **sjutton** -toista **sjuttonde** seitsemästoista
sjuda kiehua
sjunga laulaa
själv itse
självständig itsenäinen
självständighetsdag itsenäisyyspäivä
sjätte kuudes
sjö järvi, meri
ska aikoa; pitää, täytyä
skaffa hankkia; hankinta
skafferi ruokakaappi
skala kuoria; mittakaava
skapa luoda
sked lusikka
skick kunto
skicka lähettää
skida suksi **skidor** sukset
skikt kerros
skildra kuvata
skiljas erota
skjuts kyyti
skog metsä
skola koulu
skotta luoda
skratta nauraa
skridskor luistimet
skriva kirjoittaa
skrivbok vihko
skrymsle sopukka
skräddare räätäli
skyddsväst turvaliivit
skygg arka **skyggare** arempi **skyggast** aroin
skynda sig pitää kiirettä
skål kulho, kuppi
skåp kaappi, komero
skära leikata **skära i bitar** paloitella
skärtorsdag kiirastorstai
skölja huuhdella
skörd sato **skörda** korjata sato
sköta om sig pitää huolta itsestään
skötare hoitaja
slag isku; laji
sliten kulunut
sloka örat korva lurpallaan
slott linna
slug ovela
slut loppu **till slut** lopulta
sluta loppua, päättyä
slå lyödä **slå vad** lyödä vetoa
släggkastning moukarinheitto
släktforskning sukututkimus
släppa loss päästää irti
smaka maistaa; maistua
smuggla salakuljettaa
smula hienontaa
smågris porsas
småprata jutella
i smyg salaa
smörgås voileipä
snabb nopea **snabbare** nopeampi **snabbast** nopein
snabbt nopeasti
snabbhet nopeus
snart kohta, pian
snurra pyöriä
snygg nätti **snyggare** nätimpi **snyggast** nätein
snäsa tiuskaista
snö lumi
soffa sohva
solen aurinko **solen skiner** aurinko paistaa
solförmörkelse auringonpimennys **-system** aurinkokunta
som joka; kuin, kuten
sommar kesä **-stuga** kesämökki
somna nukahtaa
son poika
sond luotain
sopkärl roska-astia **-påse** roskapussi
soppa keitto
sorg suru **sorglig** surullinen
sort laji
sova nukkua
sovrum makuuhuone
spanska espanja **spansktalande** espanjankielinen
spela pelata
spets kärki
spikskor piikkarit
spindel hämähäkki
spinna kehrätä
spis hella
spjutkastning keihäänheitto
sport urheilu
spricka lohkeilla
springa juosta
språk kieli
spår jälki
spännande jännä, jännittävä
spänning jännitys
stad kaupunki
stafett viesti
staffansfärd tapaninajelu
staket aita
stall talli
stanna jäädä; pysähtyä
station asema
statminister pääministeri
status asema
stav seiväs **-hopp** seiväshyppy
stavar sauvat

steka paistaa
sticka pistää
stiga upp nousta
stjärna tähti
Stockholm Tukholma
stoja mellastaa
stol tuoli
stoppa i panna, pistää
stor iso, suuri **större** isompi, suurempi **störst** isoin, suurin
storhelg suurpyhä **storfurstendöme** suuri-ruhtinaskunta
strand ranta
streck viiva
strykbräda silityslauta
stråla säteillä
strö sirotella
stuga mökki
stump pätkä
stund hetki
städa siivota **dåligt städat** huono siivo
städskåp siivouskomero
ställa panna, laittaa
ställe paikka
ställning asema
stängas, **bli stängd** sulkeutua
stänka roiskua
stödhjul tukipyörä
stöka touhuta
stöta ihop törmätä
stövlar saappaat
suga imeä
sugrör (mehu)pilli
sugga emakko
sur vihainen **bli sur** suuttua
svag heikko, lievä
svans häntä **-stump** töpöhäntä
svar vastaus
svara vastata
svart musta
Svealand Sveanmaa
svedja kasketa
svedjeråg kaskiruis
svensk ruotsalainen
svenska ruotsi
Sverige Ruotsi
sverigefinne, **sverigefinsk** ruotsinsuomalainen
svin sika
svår vaikea **svårare** vaikeampi
svårast vaikein
sy ommella
syd etelä **sydväst** lounas
symbol symboli
synas till näkyä
syster sisko
så niin; kylvää **så här** näin
sådan sellainen, semmoinen
sång laulu
sås kastike
såsom kuten
säga sanoa **säga till** käskeä
säkert varmaan, varmasti
säljare myyjä
sända lähettää
säng sänky
särskilt varsinkin
sätt tapa **på det sättet** sillä tavalla
sätta panna, laittaa **sätta sig** istuutua
söder etelä **södra Norrland** Etelä-Norrlanti **södra Sverige** Etelä-Ruotsi
sömn uni **sömnig** uninen
söndag sunnuntai
sönder rikki **gå sönder** mennä rikki
sörja surra
söt makea

ta ottaa; (om tid) kestää **ta hand om** huolehtia **ta med sig** viedä
tack kiitos **tacka** kiittää
tak katto
takt tahti **i takt med att** sitä mukaa kuin
tal luku **1200-talet** 1200-luku
tala puhua
talgboll talipallo **talgoxe** talitintti
tallrik lautanen
tanke ajatus
tappa bort hukata
tass tassu **tassar** tassut
taxi taksi
te tee
teckna piirtää
teckning piirustus
tegel tiili
telefon puhelin
tennisdojor tennarit*
terrängnamn maastonimi
tesked pikkulusikka, teelusikka
tid aika **tiden går** aika kuluu **vid tid för** aikaan
tidig aikainen **tidigare** ennen; aikaisemmin **tidigt** aikaisin
tidning lehti
till luo
tillbaka takaisin
tillbehör tarvikkeet
tillfälle tilaisuus
tillhöra kuulua
tillsammans yhdessä
tillställning tilaisuus
tillsätta, **tillägga** lisätä
tillvaro olo
tillönska toivottaa
timme tunti
tina sulaa
tindra, **lysa** tuikkia
tio kymmenen
tisdag tiistai
titta katsoa
tjockare, **ganska tjock** paksuhko
tjugo kaksikymmentä **tjugo-fjärde** kahdeskymmenes-neljäs
tjur härkä
Tokby Hölmölä **Tokbybo** hölmöläinen **Tokbykvinna** hölmöläisnainen
tokig hölmö
tolv kaksitoista
tom tyhjä
tomat tomaatti
topp huippu
torka kuivua
Tornedalen Tornionlaakso **tornedaling**, **tornedalsk** tornionlaaksolainen
torsdag torstai
tradition perinne
transportera kuljettaa
trappa portaat
trasig rikki
trassla ihop sotkeutua
tre kolme **trettio** -kymmentä **tretton** -toista
trea kolmosluokka
tredje kolmas **-del** kolmasosa
trevlig kiva, mukava **trevlig sommar**! hyvää kesää!
triangel kolmio
tro usko; luulla
trolldom taika
trots att vaikka
trycka painaa
tråd lanka **trådänd** langanpää
tråkig tylsä, ikävä
trä pujottaa
träd puu **-krona** latva
träffa osua
träffas tavata
träna harjoitella
tränga sig pakkautua
träning harjoitukset **träningsbyxor** verkkarit*

träsoffa puusohva
tröja pusero
tröska puida
trött väsynyt, uupunut
tupp kukko
turist turisti
tur vuoro; onni
turvis vuorotellen
tusen tuhat
tv televisio, tv **visa i tv**, **spela in på tv** televisioida
tvinna punoa
tvungen: **vara tvungen** olla pakko
två kaksi **tvåhjuling** kaksipyöräinen **tvåspråkig** kaksikielinen
tyg kangas
tycka om pitää **tycka att** olla jotakin mieltä **läraren tycker att** opettajan mielestä
tyst hiljainen; hiljaa **tystare** hiljaisempi **tystast** hiljaisin
tå varvas
tåg juna
täcke peitto
tända sytyttää
tänka ajatella; aikoa
tävling kilpailut, kisat **tävlingsgren** kilpailulaji

ugn uuni
Umeå Uumaja
under alla, alle, alta; aikana **under armen** kainalossa **under tiden** sillä aikaa **underlägg** alusta **-skåp** alakaappi
underbar ihana **underbarare** ihanampi **underbarast** ihanin
undersökning tutkimus
ung nuori **yngre** nuorempi **yngst** nuorin **ungmö** neito
ungdomskärlek nuoruudenrakkaus
unge poikanen
upp ylös **upp och ned** ylösalaisin
Uppland Upplanti
uppmuntra kannustaa
upptäcka huomata
urbleknad haalistunut
ut ulos **ute** ulkona **utifrån** ulkoa
utan vaan; ilman
utantill ulkoa
utflykt retki
utjämning tasaus
utrustning väline(et)

vacker kaunis **vackrare** kauniimpi **vackrast** kaunein **vackert** kauniisti
vad? mikä? mitä? **slå vad** lyödä vetoa
vada kahlata
vagel orsi
vak avanto **-kant** avannon reuna
vakna herätä **vakna till liv** herätä eloon
val vaalit **valkamp** vaalitaistelu
valfri valinnainen
valla olla paimenessa
vanlig tavallinen
vantar kintaat
var? missä? **varifrån**? mistä? **vart**? mihin? minne?
var fjärde år joka neljäs vuosi **var och en** jokainen
vara olla
varandra toisensa
vardagsrum olohuone
varför? miksi?
varg susi
varje joka, jokainen
varm lämmin, kuuma
vatten vesi
vecka viikko **veckoslut** viikonloppu
vem? kuka?
verkligen tosi; todella
veta tietää
vetebröd, **vetebulle** pulla **-mjöl** vehnäjauhot
vi me
vid luona, ääressä, varressa
vide paju
viktig tärkeä
vila lepo; levätä
vilja haluta
vilken? mikä? mitä? **vilka**? mitkä? **vilken** (**av de två**)? kumpi?
vinna voittaa
vinter talvi **vintrig** talvinen
vinäger viinietikka
visselpipa pilli
vissna kuihtua
visst kyllä
vitsippa valkovuokko
vuxen aikuinen
vykort kortti
våga uskaltaa
våning kerros
vår kevät
väder sää, ilma **fint väder** hyvä ilma
väg tie **vara på väg** (**från**) olla tulossa **vara på väg** (**till**) olla menossa
vägg seinä
vägleda neuvoa
väja, **vika undan** väistää
väl kai; hyvin, hyvä **för skolans väl** koulun hyväksi!
väldig valtava
välja valita
vända kääntää
vänlig ystävällinen
vänta odottaa
värd isäntä **värdinna** emäntä
världen maailma
värmebölja helle
Värmland Värmlanti
värre pahempi **värst** pahin
väska laukku
väst liivi(t) **väst**, **väster** länsi **västkust** länsirannikko **Västergötland** Länsi-Götanmaa **västra Finland** Länsi-Suomi
växa kasvaa

ylletröja villapusero
yngre nuorempi **yngst** nuorin

Åbo Turku
åka mennä, lähteä; ajaa **åka skidor** hiihtää **åka sridskor** luistella
åker pelto
ångest ahdistus
år vuosi **i år** tänä vuonna
-årig, **-åring** -vuotias
åskådare katselija
åter taas
åtta kahdeksan **åttio** -kymmentä

ägare omistaja
ägg kananmuna, muna
äldre vanhus; vanhempi **äldst** vanhin
älska rakastaa **älskling** rakas
än kuin
ända asti, saakka **ända tills** kunnes
ändlös loputon
ängslig olla hädissään
ännu vielä
äppelträd omenapuu
äta syödä

ättika etikka
även myös, -kin **även om**
vaikka
äventyr seikkailu

ö saari
öga silmä **ögon** silmät
Öland Öölanti
öm arka, kipeä
önska toivoa, toivottaa
öppen auki, avoin, avoinna
öra korva **öron** korvat
öre äyri
örtkrydda yrttimauste
Östergötland Itä-Götanmaa
östra Finland Itä-Suomi
öva harjoitella
över yli
översätta kääntää

Litteratur:

Berg, Maarit & Leena Silfverberg, *Kato hei. Puhekielen alkeet*. Helsinki: Finn Lectura. 2008.

Cantell, Ilse, Anu Hietala, Jenni Hurri, Johanna Månsus & Anja Sarantola, *Ruotsi–suomi-suursanakirja. Svensk-finsk storordbok*. Helsinki: WSOY. 2007.

Hakulinen, Auli, Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen & Irja Alho, *Iso suomen kielioppi*. SKST 950. Helsinki: SKS. 2004.

Ingo, Rune, *Finska som andraspråk*. Lund: Studentlitteratur. 2004.

Jarva, Vesa & Timo Nurmi, *Oikeeta suomee. Suomen puhekielen sanakirja*. Jyväskylä: Gummerus. 2006.

Kanteletar elikkä Suomen kansan vanhoja lauluja ja virsiä. Kahdestoista painos. Helsinki: SKS. 1954.

Karlsson, Fred, *Finsk grammatik*. Nionde, utökade och reviderade upplagan. Helsingfors: SKS. 2009.

Kenttälä, Marjukka, *Kieli käyttöön – suomen kielen alkeisoppikirja*. Helsinki: Helsingin yliopisto, Kielikeskus. 2003.

Kielitoimiston sanakirja 1–3. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 140. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. 2006.

Lepäsmaa, Anna-Leena & Leena Silfverberg, *Suomen kielen alkeisoppikirja*. Helsinki: Finn Lectura. 1998.

Manner, Saaga & Irmeli Nurmi, *Sanopa muuta*. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit. 2008.

Molander, Lisa, Elise Kurtén & Margareta Ehrman, *Moi 3*. Helsingfors: Söderström & C:o Förlags Ab. 1999.

Molander, Lisa, Elise Kurtén & Margareta Ehrman, *Moi 3*. *Työkirja*. Helsingfors: Söderström & C:o Förlags Ab. 1999.

Molander, Lisa, Elise Kurtén & Margareta Ehrman, *Moi 2*. Helsingfors: Söderström & C:o Förlags Ab. 2006.

Molander, Lisa, Elise Kurtén & Margareta Ehrman, *Moi 2*. *Työkirja*. Helsingfors: Söderström & C:o Förlags Ab. 2006.

Nissilä, Leena, Maisa Martin, Heidi Vaarala & Ilona Kuukka, *Saako olla suomea? Opas suomi toisena kielenä -opetukseen*. Opetushallitus. 2006.

Pesonen, Olavi, *Laulukirja*. Helsinki: Valistus. 1952.

Silfverberg, Leena & Leila White, *Supisuomea*. Helsinki: YLE. Finn Lectura. 2003.

Siukonen, Wilho, *Laulukirja*. Helsinki: Otava. 1968.

Suuri suomi–ruotsi-sanakirja. Stora finsk-svenska ordboken. *A–O. P–Ö.* Porvoo–Helsinki–Juva: WSOY. 1997.

White, Leila, *Suomen kielioppia ulkomaalaisille*. Helsinki: Finn Lectura. 2001.

Virtanen, Leea, *Ujo piimä. Koululaishuumoria*. Uusitun laitoksen 7. painos. Porvoo: Söderström. 1992.

Virtanen, Leea & Merja Virtanen, *Ujon piimän paluu. Koululaishuumoria*. Helsinki: WSOY. 2000.

HEIPPA!

Heippa! 1–3 är en läroboksserie i finska för den svenska grundskolan. Serien är framför allt avsedd till de mellersta årskurserna men kan även användas av andra. Händelserna i serien är placerade i en svensk miljö, och såväl skriftspråk som talspråk – både finlandsfinskt och sverigefinskt – tas upp. Serien består av textböcker och arbetsböcker, en lärarhandledning och en grammatik. Textböckerna ges ut i tryckt form, medan de övriga kan laddas ned från Skolverkets hemsida:
http://modersmal.skolverket.se/finska.

Heippa! 1–3 on Ruotsin peruskoulua varten laadittu suomen kielen oppikirjasarja. Se on tarkoitettu ennen kaikkea peruskoulun keskiluokille mutta soveltuu myös muiden käytettäväksi. Kirjasarjan tapahtumamiljöönä on Ruotsi, ja siinä otetaan esille niin kirjakieltä kuin puhekieltäkin – sekä suomensuomalaista että ruotsinsuomalaista. Sarja sisältää teksti- ja työkirjat, opettajan oppaan ja kieliopin. Tekstikirjat ilmestyvät painettuina, ja muut osat voi tulostaa Kouluviraston kotisivulta, osoitteesta:
http://modersmal.skolverket.se/finska.

Skolverket
www.skolverket.se

ISBN: 978-91-86529-07-9